

AGENDA 21 LOCAL DE TORTOSA

PALS I PLA DE SEGUIMENT

Març 2009

**Ajuntament
de Tortosa**

AGENDA 21 LOCAL DE TORTOSA

L'Agenda 21 Local del municipi de Tortosa ha estat redactada per l'empresa **lavola**.

EQUIP DIRECTOR

Ajuntament de Tortosa

EQUIP AUDITOR

LAVOLA – Companyia de Serveis Ambientals, Empresa Consultora

- Eloi Montcada. Coordinador i Director tècnic. Agrònom
- Jordi Codina. Assessor. Biòleg
- Laura Cid. Ambientòloga
- Laura Llavina. Geògrafa
- Biel Quer. Politòleg
- Rafa Ocaña, Enginyer d'organització industrial

COMISSIÓ DE SEGUIMENT

- Valentí Marín. Regidor de Mobilitat i Medi Ambient de l'Ajuntament de Tortosa.
- Meritxell Roigé. Regidora d'Urbanisme de l'Ajuntament de Tortosa.
- Joan Sanahuja. Regidor de Serveis de l'Ajuntament de Tortosa.
- Ernest Valls. Cap de servei de Governació, atenció ciutadana, trànsit, seguretat i medi ambient.
- Marion Van Elk. Coordinadora de Medi Ambient de l'Ajuntament de Tortosa.
- Paco Murall. Administratiu de la Regidoria de Mobilitat i Medi Ambient.
- Eloi Montcada. lavola. Coordinador de l'Agenda 21 de Tortosa.
- Laura Cid. lavola. Tècnica de l'Agenda 21 de Tortosa.

1	INTRODUCCIÓ	7
2	EL CAMÍ CAP A UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE	9
2.1	UNA MICA D'HISTÒRIA	9
2.2	PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT	11
3	PLA D'ACCIÓ	17
3.1	ACCIONS DEL PALS DE TORTOSA.....	23
4	PLA DE SEGUIMENT	155
4.1	DEFINICIÓ.....	155
4.2	OBJECTIUS	156
4.3	SISTEMA D'INDICADORS DE SOSTENIBILITAT DEL MUNICIPI DE TORTOSA.....	158

1 INTRODUCCIÓ

L'any 2008 l'Ajuntament de Tortosa va reprendre els treballs per a l'elaboració de l'Agenda 21 local de Tortosa. El procés de redacció de l'Agenda 21 Local s'ha desenvolupat en diferents fases i s'han generat els documents d'anàlisi i diagnosi, els quals han servit de base per a elaborar aquesta proposta de Pla d'acció local per a la sostenibilitat (PALS) de Tortosa.

El PALS de Tortosa és un document programàtic que defineix les estratègies i actuacions que s'han d'impulsar al municipi per tal d'assolir un desenvolupament més sostenible.

Els objectius bàsics del pla són els següents:

- Donar al territori elements de coneixement per a poder desenvolupar de manera programada polítiques que integrin els aspectes ambientals i territorials seguint els principis d'un desenvolupament sostenible.
- Potenciar i orientar el desenvolupament cap a un horitzó d'un major aprofitament dels recursos amb el mínim impacte sobre el medi. Establir estratègies ambientals integrades per sobre d'un enfocament sectorial.
- Fomentar la participació dels agents locals i col·lectius de ciutadania en aquest procés, de manera que el desenvolupament sostenible s'efectuï sota la premissa de la corresponsabilitat. Es presenta, doncs, un pla que no és només un pla de mandat a liderar per part de l'Ajuntament, sinó que és un pla de futur a curt, mig i llarg termini que ha de ser marc d'actuació per a tota la ciutadania del municipi, tant en l'àmbit públic com privat.
- Establir una sèrie d'actuacions amb prioritats definides, per impulsar el desenvolupament sostenible del territori tenint en compte el context supramunicipal i el suport institucional necessari per tal de poder executar el procés amb garanties d'èxit.

Aquest document està estructurat en diferents apartats. Un primer apartat [capítol 2] on s'introdueix el marc global per a un desenvolupament sostenible, fent un repàs cronològic de les fites més significatives des de l'informe Brundtland l'any 1987 fins la quarta Conferència de Ciutats i Pobles Sostenible Aalborg + 10 celebrada el juny de 2004. En aquest apartat també es defineix el concepte del desenvolupament sostenible i els compromisos que sorgiren de la conferència d'Aalborg, els quals esdevenen la guia principal en la implantació del PALS.

A continuació es desenvolupa una **proposta d'accions** del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat de Tortosa. Cada fitxa es correspon amb una única acció, tot i que aquestes es troben organitzades en base als corresponents línies estratègiques i programes d'actuació.

En darrer lloc, aquest pla s'acompanya d'un **pla de seguiment** que incorporarà els indicadors de sostenibilitat per el seguiment municipal.

2 EL CAMÍ CAP A UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

2.1 UNA MICA D'HISTÒRIA

L'any 1972, la Conferència sobre el Medi Humà de les Nacions Unides celebrada a la ciutat d'Estocolm va marcar l'inici d'una època en plantejar per primer cop la determinant pressió que les economies contemporànies exercien sobre el medi ambient i els recursos naturals, amb efectes especialment manifestos als països més industrialitzats. Des d'aleshores és un fet progressivament assumit per les societats i els seus governs que l'acció de l'home altera l'entorn de forma significativa, i que el creixent consum –sovint malbaratament– de matèries primeres posa en qüestió el futur de la humanitat. Els interrogants sobre l'esdevenidor augmenten a mesura que es fa manifest que els mecanismes del mercat són incapaçs de regular la protecció d'un bé que és considerat d'interès públic, condició bàsica de la vida i l'activitat sobre la terra.

L'informe “El Nostre Futur Comú” –més conegut també com **informe Brundtland**– publicat l'any 1987, donà l'impuls definitiu al principi del desenvolupament sostenible¹. A partir d'aquell moment l'idea de la sostenibilitat s'aniria universalitzant com a referent en totes les polítiques mediambientals i de creixement econòmic.

El debat –certament fructífer– a l'entorn de l'informe Brundtland tingué com a principal conseqüència la històrica Conferència per al Medi Ambient i el Desenvolupament celebrada l'any 1992 a Rio de Janeiro. La **Cimera de la Terra** –així és com es popularitzà la Conferència de Rio– va constituir la reunió internacional més important realitzada fins aleshores, amb una participació total de 170 estats en les sessions oficials, així com de prop de 6.000 ONG's de 189 països en la que fou cimera paral·lela, altrament dita Fòrum Global 92. A Rio, els debats i comunicacions es concretaren en convenis sobre el canvi climàtic i la diversitat biològica, així com declaracions sobre el medi ambient i el desenvolupament, els principis relatius als boscos i l'anomenada Agenda 21, aquests tres últims documents amb valor de resolucions de l'ONU.

De la Cimera per la Terra en va sorgir l'Agenda 21, que incideix en les polítiques i estratègies que els països han d'emprendre en l'àmbit mundial cap el Desenvolupament Sostenible, “...un desenvolupament que satisfaci les necessitats del present sense comprometre la possibilitat de les futures generacions per a satisfer les seves pròpies necessitats...”. L'Agenda 21 de la Conferència de Rio reconeix que difícilment podran dur-se a terme les transformacions necessàries per a la sostenibilitat del desenvolupament als seus diferents nivells, sense l'assumpció de tals objectius per part dels poders locals.

L'any 1994 es va celebrar a **Aalborg** (Dinamarca) la Primera Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles, on es va redactar la Carta d'Aalborg, que instava els municipis a iniciar,

¹ Hom pot definir el desenvolupament sostenible com aquell que cobreix les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer les seves pròpies (Informe Brundtland, 1987). També podem dir que és aquell desenvolupament que proveeix de serveis ambientals, socials i econòmics bàsics a tothom sense amenaçar la viabilitat dels sistemes naturals, construïts i socials dels quals depenen aquests serveis (Programa de Comunitats Model Agenda 21 Local, de l'ICLEI – Consell Internacional d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient).

seguint la filosofia de l'Agenda 21 de la Cimera de la Terra, el procés de les Agendes 21 Locals per al desenvolupament sostenible d'aquests municipis. El 7 de febrer de l'any 2000 el Ple de l'Ajuntament de Tortosa va aprovar per unanimitat l'adhesió de Tortosa a la Carta d'Aalborg adherint-se als seus compromisos.

L'any 1996 tingué lloc a **Lisboa** (Portugal) la Segona Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles, on donant continuïtat a la Carta d'Aalborg, es va generar el document "De la Carta a l'acció" orientat a aprofundir el procés cap a l'elaboració de l'Agenda 21 Local.

L'any 1997 es va constituir a Manresa, la **Xarxa de Ciutats i Pobles Cap a la Sostenibilitat**, impulsada per la Diputació de Barcelona. Tots els municipis catalans que l'integren, entre ells Tortosa, han adquirit el compromís de treballar i iniciar l'acció cap a sostenibilitat.

El febrer de l'any 2000 tingué lloc a **Hannover** (Alemanya) la Tercera Conferència de Ciutats i Pobles Sostenibles on, a partir de l'avaluació dels progressos en el camp de la sostenibilitat en molts municipis, es declara el compromís de seguir treballant en el camí del desenvolupament sostenible.

L'assemblea General de les Nacions Unides va celebrar el mes d'agost del 2002, una Cimera Mundial pel Desenvolupament Sostenible, 10 anys més tard de la Cimera de Rio, és a dir, 10 anys després del sorgiment de les agendes 21. La **Cimera "Rio+10"** es celebrà a Johannesburg, (Sud-àfrica), reuní caps d'estat i de govern que, al més alt nivell polític, reafirmaren l'adhesió de la comunitat mundial al Desenvolupament Sostenible i revisaren l'aplicació dels acords presos fa deu anys a la Cimera de Rio.

Finalment, el juny de 2004 es celebrarà altra vegada a Aalborg, la quarta Conferència de Ciutats i Pobles Sostenibles. En aquesta conferència, que pren el nom **d'Aalborg + 10**, s'avaluà els progressos i els obstacles per la implantació d'actuacions locals sostenibles.

Fent un balanç d'aquests darrers anys podem valorar de manera positiva una progressiva generalització de la consciència social, l'esforç per a la regulació de les emissions o de protecció d'espais i altres recursos, i sobretot, l'inici d'actuacions proactives, marquen un procés de maduració en què el moviment sostenibilista va concretant propostes constructives per un futur més segur, més qualificat i més durable per a la humanitat.

No obstant això, hi ha encara moltes ombres que mostren la incapacitat de l'espècie humana per viure en harmonia amb el planeta. Així, es plantegen grans problemes planetaris com les desigualtats en la distribució de la riquesa, els conflictes socials, l'increment de l'efecte hivernacle i la destrucció de la capa d'ozó, la humanització del paisatge i la necessitat de preservar la biodiversitat, són alguns dels grans reptes que tenim a escala planetària.

Les Agendes 21 Locals són ara per ara els instruments més vàlids per tal que les propostes i l'esperit de Rio siguin assumits per les comunitats ciutadanes. No debades són aquestes les que sobre el territori presenten una major homogeneïtat, tant des del punt de vista cultural com en hàbits i percepcions dels problemes que comparteixen. A banda de les autoritats locals com a impulsors del procés d'Agenda 21, és del tot imprescindible comptar amb la participació d'un seguit d'agents per tal d'assolir amb èxit el procés de desenvolupament de l'Agenda 21 Local.

2.2 PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Caminar cap a un desenvolupament sostenible vol dir també aconseguir una transformació cultural de la societat, perquè aporta nous principis i valors que han de regir les relacions humanes i la seva interacció amb l'entorn.

Per assolir un desenvolupament sostenibilista cal treballar per a la integració dels aspectes ambientals, territorials, socials i econòmics.

“Nosaltres, ciutats i viles europees signants d'aquesta Carta d'Aalborg, entenem que la nostra manera de viure a la ciutat, particularment les nostres pautes de divisió del treball i de les funcions, ús del sòl, el transport, la producció industrial, l'agricultura i les activitats de consum i lleure, i per tant el nostre nivell de vida, ens fan especialment responsables de molts dels problemes ambientals als quals s'enfronta la humanitat”

Principi 1.1 de la Carta d'Aalborg

“Nosaltres, ciutats i viles, compremem que la idea de desenvolupament sostenible ens ajuda a fonamentar el nostre nivell de vida en la capacitat de sosteniment de la natura. Volem aconseguir justícia social, economies sostenibles i sostenibilitat ambiental. La justícia social haurà de basar-se necessàriament en la sostenibilitat econòmica i l'equitat, que requereixen sostenibilitat ambiental.

Sostenibilitat ambiental vol dir mantenir el capital ambiental. Ens exigeix que el ritme amb què consumim materials renovables, com l'aigua i els recursos energètics, no excedeixi el ritme amb què es refan els sistemes naturals, i que el ritme al que consumim recursos no renovables no superi el ritme al que són substituïts per recursos renovables sostenible. Sostenibilitat ambiental també vol dir que el ritme amb què s'emeten contaminants no excedeix la capacitat de l'aire, l'aigua i el sòl d'absorbir-los i processar-los.

A més, la sostenibilitat ambiental implica mantenir la biodiversidad, la salut humana i també la qualitat de l'aire, l'aigua i el sòl amb uns nivells suficients per sostenir per sempre la vida i el benestar dels éssers humans, i la vida animal i vegetal”.

Principi 1.2 de la Carta d'Aalborg

En aquest punt resulta útil recordar els compromisos d'Aalborg, i que defineixen amb molta claredat el camí a seguir en la política municipal per a un desenvolupament sostenible, i que són:

1.-Governança

Ens comprometem a impulsar els nostres processos de presa de decisions a través d'una major democràcia participativa.

- ▣ Desenvolupar una visió compartida a llarg termini per aconseguir pobles i ciutats sostenibles.
- ▣ Augmentar la participació i la capacitat de desenvolupament sostenible en les comunitats locals i les administracions municipals.
- ▣ Convidar tots els sectors de la societat local a participar eficaçment en la presa de decisions.
- ▣ Fer que les nostres decisions siguin obertes, responsables i transparents.
- ▣ Cooperar eficaçment i conjuntament amb els municipis veïns, altres pobles i ciutats, i altres àmbits de Govern.

2.-Gestió local cap a la sostenibilitat

Ens comprometem a elaborar programes eficaços de gestió, des de la seva formulació fins a la seva implementació i avaluació.

- ▣ Consolidar l'Agenda Local 21 o altres processos de sostenibilitat local i atorgar-los un paper central en la gestió municipal.
- ▣ Oferir una gestió integrada cap a la sostenibilitat, basada en els principis preventius i d'acord amb l'Estratègia temàtica sobre medi ambient urbà de la UE.
- ▣ Fixar objectius i terminis en el marc dels Compromisos d'Aalborg i crear instruments de control que en facilitin el seguiment.
- ▣ Assegurar que les qüestions relacionades amb la sostenibilitat són un element essencial en els processos de presa de decisions municipals i que l'assignació de recursos es basa en criteris sòlids i amplis de sostenibilitat.
- ▣ Cooperar amb la Campanya europea de ciutats i pobles sostenibles i amb les seves xarxes per tal d'avaluar i fer el seguiment dels progressos cap a la consecució dels nostres objectius de sostenibilitat.

3.-Bens naturals compartits

Ens comprometem a assumir plenament la nostra responsabilitat de protegir, presentar i garantir un accés equitatiu als béns naturals compartits.

- ▣ Reduir el consum d'energia primària i incrementar el percentatge d'energies renovables.
- ▣ Millorar la qualitat de l'aigua, estalviar-ne i utilitzar-la de la manera més eficient.
- ▣ Promoure i augmentar la biodiversitat, i ampliar i tenir cura dels espais verds i les àrees naturals.

- Millorar la qualitat del sòl, preservar la terra de producció ecològica i promoure l'agricultura i la silvicultura sostenibles.
- Millorar la qualitat de l'aire.

4.-Consum responsable i elecció d'estils de vida

Ens comprometem a adoptar i facilitar l'ús prudent i eficient dels recursos i a fomentar el consum i la producció sostenibles.

- Evitar i reduir els residus i incrementar la reutilització i el reciclatge.
- Gestionar i tractar els residus d'acord amb els principis de bones pràctiques.
- Evitar el consum innecessari d'energia i millorar l'eficiència del seu ús.
- Seguir procediments sostenibles d'adquisició de béns.
- Promoure activament la producció i el consum sostenibles, especialment dels productes amb etiqueta ecològica, orgànics i de comerç ètic i just.

5.-Planificació i urbanisme

Ens comprometem a assumir un paper estratègic en la planificació i l'urbanisme a l'hora de resoldre problemes ambientals, socials, econòmics, culturals i sanitaris en benefici de tots.

- Regenerar i reutilitzar les zones degradades o abandonades.
- Evitar el creixement urbà incontrolat establint densitats urbanes adequades i donant prioritat al desenvolupament en zones industrials abandonades i no en espais verds.
- Garantir l'ús mixt d'edificis i urbanitzacions, amb un equilibri adequat de llocs de treball, habitatges i serveis, i donar prioritat a l'ús residencial en el nucli urbà.
- Garantir la conservació, renovació i utilització/reutilització adequades del patrimoni cultural.
- Complir els requisits de disseny i construcció sostenibles i promoure l'arquitectura i les tècniques de construcció d'alta qualitat.

6.-Millor mobilitat, menys trànsit

Reconeixem la interdependència del transport, la salut i el medi ambient i ens comprometem a promoure fermament els models de mobilitat sostenibles.

- ▣ Reduir la dependència del transport privat motoritzat i promoure alternatives atractives i accessibles per a tothom.
- ▣ Augmentar la proporció de desplaçaments en transport públic, a peu i en bicicleta.
- ▣ Promoure el canvi a vehicles amb baixes emissions.
- ▣ Desenvolupar un pla integrat de mobilitat urbana sostenible.
- ▣ Reduir l'impacte del transport en el medi ambient i la salut pública.

7.-Acció local per a la salut

Ens comprometem a promoure i protegir la salut i el benestar de la ciutadania.

- ▣ Sensibilitzar la població i prendre mesures pel que fa als factors determinants per a la salut, la majoria dels quals no estan directament relacionats amb el sector sanitari.
- ▣ Promoure el desenvolupament de plans de salut municipals que proporcionin a les nostres ciutats els mitjans per construir i mantenir aliances estratègiques relacionades amb la salut.
- ▣ Reduir les desigualtats sanitàries i abordar la pobresa, la qual cosa requereix dur a terme estudis regulars sobre els progressos en la reducció d'aquestes diferències.
- ▣ Promoure l'avaluació dels impactes en la salut, com un mitjà perquè tots els sectors centrin els seus esforços en la salut i la qualitat de vida.
- ▣ Mobilitzar els urbanistes perquè tinguin en compte la salut en les seves estratègies i iniciatives urbanístiques.

8.-Economia local activa i sostenible.

Ens comprometem a crear i garantir una economia local pròspera que doni accés al treball sense perjudicar el medi ambient.

- ▣ Adoptar mesures que estimulin i donin suport a l'ocupació local i a la creació d'empreses.
- ▣ Cooperar amb les empreses locals per promoure i implementar bones pràctiques empresarials.
- ▣ Desenvolupar i implementar principis de sostenibilitat en la localització de les empreses.

- Promoure els mercats de productes locals i regionals de qualitat.
- Promoure el turisme local sostenible.

9.-Igualtat i justícia social.

Ens comprometem a garantir comunitats integradores i solidàries.

- Desenvolupar i implementar mesures per prevenir i pal·liar la pobresa.
- Garantir un accés equitatiu als serveis públics, l'educació, les oportunitats de treball, la formació, la informació i les activitats culturals.
- Promoure la inclusió social i la igualtat entre homes i dones.
- Millorar la seguretat ciutadana.
- Garantir condicions de vida i habitatges de qualitat i socialment integrats.

10.-Del local al global.

Ens comprometem a assumir la nostra responsabilitat global a favor de la pau, la justícia, la igualtat, el desenvolupament sostenible i la protecció del clima.

- Desenvolupar i fer el seguiment d'un pla estratègic i integrat per mitigar el canvi climàtic i treballar per aconseguir un nivell sostenible d'emissions de gasos hivernacle..
- Atorgar a la política de protecció del clima un paper central en les polítiques en matèria d'energia, transport, compres, residus, agricultura i silvicultura.
- Conscienciar la població sobre les causes i els impactes probables del canvi climàtic i integrar accions preventives en les polítiques relacionades amb el canvi climàtic.
- Reduir l'impacte humà en el medi ambient global i promoure el principi de justícia ambiental.
- Reforçar la cooperació dels pobles i les ciutats i desenvolupar respostes locals a problemes globals, conjuntament amb els governs locals, les comunitats i els grups d'interès corresponents.

3 PLA D'ACCIÓ

El Pla d'acció local per a la sostenibilitat (PALS) de Tortosa és el document programàtic del procés d'Agenda 21 Local, que defineix les estratègies i actuacions que s'han d'impulsar en el municipi per tal d'assolir un desenvolupament sostenible.

Aquest s'estructura jeràrquicament en línies estratègiques, que es concreten en accions i/o projectes.

Les accions es defineixen mitjançant unes fitxes estandarditzades. Cadascuna de les fitxes detalla la línia estratègica i el programa d'actuació on s'emmarca l'acció i es complementa amb una valoració sobre diversos aspectes relacionats amb l'aplicació de l'acció [terminis d'execució, prioritat, fonts de finançament, sectors involucrats en l'execució i valoració econòmica].

Els aspectes considerats en aquesta valoració són:

Objectiu: Descriu breument l'objectiu que es persegueix amb l'acció que es proposa.

Àmbit: Classificació de les accions en àmbits, segons el seu contingut prenent com a referència els àmbits temàtics de l'Agenda 21 Local: *Medi físic i biòtic, Aspectes de Sostenibilitat Social, Aspectes de Sostenibilitat Econòmica, Territori, Mobilitat, Aigua, Energia, Contaminació atmosfèrica, Residus, Riscos Ambientals, Canvi climàtic, Organització municipal*. Una acció pot tractar diversos temes, així es mesura la transversalitat de les accions i, en conjunt, del pla d'acció.

Descripció: detalla acuradament l'acció que es proposa dur a terme.

Cost: es valora el grau d'inversió necessari per a portar a terme l'acció i el cost anual de manteniment de la mateixa. El grau d'inversió s'estima sempre que sigui possible, tant la inversió inicial com els costos de manteniment al llarg del temps mentre s'executa l'acció. Es valora com a "Cost tècnic i organitzatiu" quan la inversió depèn bàsicament de tasques tècniques o gestions que es poden dur a terme des de l'Ajuntament de Tortosa amb la pròpia infraestructura i recursos existents.

Fonts de finançament: es valoren les possibles subvencions o ajuts per a l'aplicació de la mesura, indicant les institucions i organismes que poden finançar l'acció. S'utilitzen, també, els acrònims citats per a la identificació d'organismes i institucions responsables o implicades.

Estat de finançament: indica si l'Ajuntament ja té contemplat aquest cost associat a l'acció en les seves previsions econòmiques.

Entitat responsable i altres organismes implicats: es valora el grau de competència municipal per a portar a terme l'acció i la implicació d'altres entitats o organismes. En algunes accions els ajuntaments poden fer poc més que de mediadors o d'impulsors, mentre que en d'altres són els principals responsables.

Acrònims d'entitats i organismes utilitzats en les fitxes

ACA	Agència Catalana de l'Aigua
ADF	Agrupació en Defensa Forestal
AECE	Associació Empresaris Comarques de l'Ebre
AMITE	Associació Minusvàlids de les Terres de l'Ebre
ARC	Agència de Residus de Catalunya
Aj	Ajuntament de Tortosa
CCT	Cambra de Comerç de Tortosa
CAP	Centre d'Atenció Primària
CCBE	Consell Comarcal Baix Ebre
CHE	Confederación Hidrográfica del Ebro
CNJC	Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
CODE	Consorci de Serveis Agroambientals de les Comarques del Baix Ebre i el Montsià
DAC	Departament d'Acció Social i Ciutadania
DAR	Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural
DICT	Departament d'Indústria, Comerç i Turisme
DdTGN	Diputació de Tarragona
DE	Departament d'Educació
DEF	Departament d'Economia i Finances
DI	Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DIRIP	Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DIUE	Departament d'Innovació, Universitats i Empresa
DMAH	Departament de Medi Ambient i Habitatge
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
DT	Departament de Treball
EL	Entitats locals
EMSP	Empresa municipal de Serveis Públics de Tortosa, S.L.
EQU	Servei de Manteniment d'Equipaments, Infraestructures i Serveis de l'Ajuntament de Tortosa
FB	Fundación Biodiversidad
FNCA	Fundació Nova Cultura de l'Aigua
GENCAT	Administració de la Generalitat de Catalunya
GUMTSA	Gestora Urbanística de l'Ajuntament de Tortosa
HIFE	Hispano de Fuente en Segures
ICAEN	Institut Català d'Energia
IDAE	Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía

AGENDA 21 LOCAL DEL MUNICIPI DE TORTOSA (PALS)

MF	Ministerio de Fomento
MVIV	Ministerio de Vivienda
PNP	Parc Natural dels Ports
PUOSC	Pla únic d'obres i serveis de Catalunya
REBE	ConSORCI de Residus del Baix Ebre
SP	Sector Privat
UE	Unió Europea
UPIC	Unió de Polígons industrials de Catalunya
URV	Universitat Rovira i Virgili
XCT	Xarxa de Custòdia del Territori

Estat d'execució (en referència a la data 12/2008): es valora si és una acció que ja s'ha iniciat, o encara és no iniciada. Aquesta casella té associada una d'observacions per tal que l'Ajuntament pugui anar especificant quin és l'estat d'execució en cada moment, a ser possible amb dades concretes (per exemple: km de carril bici executats).

Grau de prioritat: Indica l'ordre en què cal realitzar les accions dins d'un mateix termini de temps. La prioritat es valora en: *Alta – Mitjana – Baixa*. En funció de la rellevància de l'actuació per avançar cap a la sostenibilitat i de les prioritats expressades per l'Ajuntament i per la ciutadania durant el procés de participació pública.

Termini d'implantació: es valora l'horitzó temporal d'implantació de l'acció, diferenciant si el termini és: *Curt (0 a 2 anys) – Mig (3 a 5 anys) – Llarg (6 – 10 anys)*.

Interrelació amb d'altres accions: Valora les possibles connexions entre accions, enumerant les accions relacionades entre si del conjunt del pla d'acció.

Relació amb altres programes de l'Ajuntament: en cas de que l'acció aparegui en algun altre programa o pla de l'Ajuntament es nomenarà quin.

Indicadors de seguiment: Enumeració dels indicadors que mostren l'assoliment dels objectius que es pretén aconseguir amb l'acció proposada.

Ahora, hi ha una iniciativa que es recolza sobre la base de l'Agenda 21 que és la elaboració d'un **Pla d'Acció Local contra el Canvi Climàtic**. Amb això, i de cara a facilitar l'elaboració futura d'aquest Pla, per tal que Tortosa es sumi al compromís d'adopció de mesures a favor de l'acompliment del protocol de Kyoto, s'indicaran a les fitxes de valoració quines són les accions que formaran part del Pla.

Les accions s'agrupen de la següent manera:

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa 1.1: PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Programa 1.2. POTENCIACIÓ I MILLORA DE L'EIX FLUVIAL I LA CONNECTIVITAT DEL MUNICIPI

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Programa 2.2. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT CULTURAL DEL MUNICIPI

Programa 2.3. MILLORA DEL PARC D'HABITATGES DEL MUNICIPI

LÍNIA ESTRATÈGICA 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa 3.1: IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Programa 3.2: IMPULS DEL SECTOR TURÍSTIC

Programa 3.3: POTENCIACIÓ DEL COMERÇ DE LA CIUTAT

Programa 3.4: L'OCUPACIÓ AL MUNICIPI

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa 4.1: MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Programa 4.2: FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa 5.1: GENERAL

Programa 5.2: CICLE DE L'AIGUA

Programa 5.3: ENERGIA

Programa 5.4: AIRE

Programa 5.5: RESIDUS

Programa 5.6: RISC AMBIENTAL

Programa 5.7: CANVI CLIMÀTIC

LÍNIA ESTRATÈGICA 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa 6.1: MILLORAR L'ORGANITZACIÓ INTERNA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL D'ACORD AMB ELS PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Programa 6.2: UNA GESTIÓ MUNICIPAL MÉS SOSTENIBLE

LÍNIA ESTRATÈGICA 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa 7.1. FOMENTAR L'ASSOCIACIONISME

Programa 7.2: POTENCIACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Programa 7.3: IMPULS DE L'EDUCACIÓ, COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

3.1 ACCIONS DEL PALS DE TORTOSA

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.1. PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Acció: 1.1.1 Creació del Consorci del PEIN de la Serra de Cardó-El Boix

Objectiu: Protegir i gestionar l'Espai d'Interès Natural de la Serra de Cardó- El Boix

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: La gestió del PEIN de la Serra de Cardó-El Boix en l'actualitat és gairebé inexistent.

Es proposa amb aquesta acció crear el Consorci del PEIN de la Serra de Cardó - El Boix per tal de millorar la gestió de l'espai a partir de la participació de tots els Ajuntament que tenen terme dins els límits de l'espai. Amb això, s'aconseguirà la coordinació tècnica entre seus membres i facilitarà l'aportació de recursos econòmics per fer actuacions per a la preservació del patrimoni natural.

Es proposa que el Consorci estigui format pels Ajuntaments que tinguin territori a la Serra de Cardó-el Boix, la Diputació de Tarragona, el Consell Comarcal del Baix Ebre i de la Ribera d'Ebre i el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Amb la creació del Consorci el PEIN disposaria d'un òrgan per la gestió de l'espai per tal de millorar-lo, ordenar-ne els usos i el desenvolupament local, així com per apropar-lo a la població i fomentar l'educació ambiental.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: DMAH AJ

Altres Agents implicats: CCBE CODE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: L'Ajuntament de Tortosa va aprovar recentment per ple la creació del Consorci

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.1. PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Acció: 1.1.2 **Elaboració d'un Pla d'ordenació de camins**

Objectiu: Definir l'accés i els usos dels camins ramaders del municipi i gestionar-ne el manteniment

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: En l'actualitat l'Ajuntament disposa d'un catàleg i un reglament pels camins rurals del municipi.

En aquesta acció es proposa crear un Pla d'Ordenació que reguli els usos dels camins del municipi i el manteniment necessari (tipus de manteniment, freqüència, etc.).

Aquest Pla d'Ordenació, per tant, ordenarà els usos lúdics dels camins del municipi per tal que les pràctiques lúdiques a l'entorn rural siguin compatibles entre elles i respectuoses amb els veïns i el territori, i haurà de contemplar, entre d'altres:

- La tipologia d'usuaris
- La tipologia de camins
- Els usos permesos en cada cas
- Les actuacions a dur a terme
- etc.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.3, 1.1.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.1. PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Acció: 1.1.3 Recuperació i continuïtat de la senyalització dels camins rurals del municipi i creació d'itineraris paisatgístics d'interpretació del patrimoni natural i cultural

Objectiu: Recuperar i adequar els camins rurals del municipi per donar a conèixer l'entorn natural de Tortosa

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: Fa uns 10 anys es va engegar un projecte de senyalització de tots els camins rurals del municipi però, per manca de recursos i manteniment, actualment molts dels senyals es troben en mal estat.

Quan a itineraris, existeixen dos projectes de senyalització: un projecte del Consell Comarcal de l'any 2002 de senyalització turística que descriu una ruta de BTT per les basses del Coll de l'Alba; i un projecte de l'Ajuntament d'adequació dels senders per a l'ús públic a l'espai de la Serra de Cardó- El Boix on es descriuen tres itineraris.

Amb això, el que es proposa en aquesta acció és recuperar la senyalització dels camins i crear una sèrie d'itineraris paisatgístics i d'interpretació de natura i material per difondre'ls.

En una primera fase caldrà identificar els possibles recorreguts, inventariar-los i classificar-los (en funció de la distància, la dificultat, públic recomanat, etc.). En aquesta fase seria interessant comptar amb la participació d'entitats locals o ciutadania coneixedora del territori per tal d'integrar el coneixement popular i local.

En una segona fase caldrà procedir a arranjar-los i senyalitzar-los convenientment. Seria interessant informar a l'inici de l'itinerari de quin és el recorregut, la durada, el desnivell, etc. així com els valors naturals, culturals i paisatgístics del mateix.

Finalment caldrà crear material divulgatiu (a mode de tríptic, fitxes col·leccionables, llibre, pòster, quadern, etc.) per donar a conèixer a la població l'existència d'aquests itineraris, així com organitzar activitats populars per difondre'ls.

Per tal d'afavorir la continuïtat territorial seria interessant connectar el màxim d'itineraris entre ells, amb els dels municipis veïns i, alhora, connectar-los amb altres itineraris urbans i amb el Passeig Fortificacions-Cinturó Verd Patrimonial.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 8.000

Cost manteniment (€/any): 1.500

Fonts finançament: AJ CCBE DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ CCBE

Altres Agents implicats: EL DMAH

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: Des de l'Ajuntament s'està fent el projecte del Passeig Fortificacions-Cinturó Verd per donar a conèixer el patrimoni del municipi a partir d'itineraris

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.1, 1.2.1, 1.2.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.1. PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Acció: 1.1.4 **Potenciació del manteniment i la gestió de les zones forestals del municipi**

Objectiu: Promoure i implementar una gestió forestal sostenible als boscos del municipi a fi de millorar l'estructura arbrada i l'aplicació de criteris de sostenibilitat

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: Al municipi hi ha una elevada superfície forestal, amb el risc que això comporta.

Actualment, a partir d'una subvenció del DMAH i un taller ocupacional s'estan duent a terme neteges de les franges de protecció, dels camins i de tallafocs.

Amb aquesta acció el què es proposa és buscar fórmules per incentivar als propietaris a dur a terme una gestió forestal sostenible de les seves finques afavorint la qualitat dels boscos i prevenint els incendis forestals.

La Llei 6/1988, forestal de Catalunya, crea i promou la figura del Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal (PTGMF), document d'ordenació forestal, aplicable als boscos privats, que permet programar la realització de treballs de gestió i millora forestal per un termini màxim de 30 anys.

El PTGMF el proposa el propietari al Centre de la Propietat Forestal, el qual, vist l'informe tècnic dels serveis del Centre de la Propietat Forestal, pot aprovar-lo, retornar-lo amb observacions o denegar-ne l'aprovació. D'altra banda, la Llei 31/2002 va crear la figura del pla simple de gestió forestal (PSGF) com a instrument d'ordenació que facilita la gestió de finques forestals menors de 25 ha.

Tenint en compte la Llei 6/1988 Forestal de Catalunya, es recomana promoure la realització de Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal (PTGMF) i Plans Simples de Gestió Forestal (PSGF), mitjançant xerrades tècniques i visites als propietaris forestals que encara no disposen de plans silvícoles, exposant-los els avantatges i ajuts o subvencions econòmiques per la seva redacció. Per realitzar aquestes actuacions cal comptar amb la col·laboració del CPF.

El cost de la redacció de PTGMF i PSGMF és nul, ja que el 100 % és subvencionat pel DMAH, sempre i quan no es superin els 120.000 € (per l'any 2006).

Ahora, el fet de disposar d'un Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal facilita el posterior accés a ajuts pel seu desenvolupament.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DMAH DAR

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ SP PNP

Altres Agents implicats: DMAH

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: Al municipi hi ha una finca que disposa d'un PTGMF

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.1, 1.2.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

1. Superfície forestal cremada

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.1. PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Acció: 1.1.5 Aplicació i foment del desenvolupament de les Directrius del DPTOP i les mesures establertes pel catàleg de paisatge de les Terres de l'Ebre

Objectiu: Ordenar i gestionar el paisatge del municipi

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: Actualment es troba en elaboració el Catàleg de Paisatge de les Terres de l'Ebre que pretén ser un instrument per a la introducció d'objectius paisatgístics en el planejament territorial de les Terres de l'Ebre, així com en les polítiques sectorials, i d'aquesta manera adopta els principis i estratègies d'acció que estableix el Conveni europeu del paisatge promogut pel Consell d'Europa.

El catàleg de paisatge establirà unes mesures d'ordenació i gestió del paisatge i el DPTOP establirà unes directrius a tenir en compte en el planejament territorial.

Amb això, aquesta acció planteja l'aplicació i el foment d'aquestes directrius i mesures en el planejament urbanístic i la seva concreció en l'àmbit del municipi per tal d'ordenar i gestionar de manera sostenible el paisatge de Tortosa.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DPTOP

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ GUMTSA

Altres Agents implicats: DPTOP

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta

Termini: Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.3, 1.1.4, 1.2.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.1. PROTECCIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I PAISATGÍSTIC

Acció: 1.1.6 Impuls de la consecució de la Carta Europea del turisme sostenible al Parc Natural dels Ports

Objectiu: Promoure un turisme sostenible al Parc Natural dels Ports

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: La Carta Europea del Turisme Sostenible distingeix els espais protegits que han definit una estratègia per fer compatible el desenvolupament turístic amb la preservació del medi ambient.

A les Terres de l'Ebre, el Parc Natural del Delta de l'Ebre disposa de la Carta Europea i amb aquesta acció es proposa impulsar la consecució al Parc Natural dels Ports per tal de potenciar un desenvolupament turístic sostenible.

La Carta Europea d'una banda reflexa la voluntat de les institucions encarregades de la gestió de l'espai a afavorir el turisme que compleixi amb els principis del desenvolupament sostenible i, d'altra banda, compromet als signants a portar a la pràctica una estratègia per afavorir-ho.

Amb això, per tal d'impulsar la consecució d'aquesta carta caldrà, en un primer moment, arribar a un acord amb totes les institucions implicades i reflexionar amb les interaccions entre tots els agents que intervenen (ambientals, socials i econòmics) i la resta del territori.

Posteriorment caldrà crear un òrgan de treball i fòrum permanent que, amb representació dels agents implicats, estableixi quines accions caldrà dur a terme per aconseguir un turisme sostenible a l'espai per tal d'elaborar un dossier de candidatura per tal que la Federació Europarc l'avaluï.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: UE DMAH DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ PNP

Altres Agents implicats: DMAH CODE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: S'han iniciat processos de participació

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.2. POTENCIACIÓ I MILLORA DE L'EIX FLUVIAL I LA CONNECTIVITAT DEL MUNICIPI

Acció: 1.2.1 Desenvolupament del projecte d'anella verda de Tortosa

Objectiu: Millorar la connectivitat ecològica dels espais d'interès natural del municipi i la connectivitat social

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: El municipi de Tortosa disposa de molts espais protegits i d'interès natural però la seva disposició majoritària als extrems est i oest del municipi fa que la plana fluvial sigui la frontera entre ambdues vessants muntanyoses i dificulti la connectivitat per la presència d'assentaments a la zona de la plana.

Aquesta acció proposa el desenvolupament del projecte d'anella verda de Tortosa que té com a objectiu principal millorar la connectivitat ecològica i social entre els espais naturals i conservar-ne la biodiversitat.

Per l'elaboració i desenvolupament del projecte d'anella verda es plantegen dues fases clarament diferenciades:

- una primera fase consistirà en l'elaboració d'un Catàleg del Patrimoni Verd Natural del municipi que consistirà en l'identificació i delimitació dels espais, i

- una segona fase centrada en la planificació i ús dels espais.

La concepció del territori com una gran matriu en la qual hi tenen lloc tant les activitats antròpiques com les naturals ens porta a interpretar els espais verds de Tortosa (urbans, periurbans i naturals) com un element més d'aquesta matriu en la qual vertebrarà una veritable xarxa d'espais lliures del municipi tot ajudant a l'equilibri territorial.

El Catàleg s'haurà de centrar en els espais d'alt valor natural que formaran part de les grans taques de l'anomenada anella verda de Tortosa, que seran complementades pel gran nombre d'espais lliures d'interès social i cultural que es troben en el municipi, els camins, senders i carrers arbrats, així com els cursos d'aigua que actuaran com a elements connectors i indispensables d'aquesta xarxa verda que s'estructurarà en aquest municipi.

Ahora, aquest catàleg haurà de fixar les bases de les directrius de funcionalitat, conservació i millora d'aquests espais i dels elements d'interès identificats de cara a la seva posterior consolidació en la figura de l'Anella Verda.

El cost d'inversió es correspon a la fase de planificació d'aquesta acció, considerant que el cost de desenvolupament dependrà de les accions derivades de la fase de planificació.

Es buscaran altres fonts de finançament d'empreses públiques i privades.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 20.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DMAH UE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ GUMTSA

Altres Agents implicats: DPTOP DdTGN PNP

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Des de l'Ajuntament s'està desenvolupant el projecte del Passeig de les Fortificacions que preveu un passeig que combina cultura amb punts d'interpretació històrica, senderisme i ciclisme de muntanya.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.1, 1.1.4, 1.2.2., 1.2.3, 1.2.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

11. Protecció d'espais d'interès natural

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.2. POTENCIACIÓ I MILLORA DE L'EIX FLUVIAL I LA CONNECTIVITAT DEL MUNICIPI

Acció: 1.2.2 **Elaboració d'un Pla de manteniment dels barrancs**

Objectiu: Millorar la qualitat ecològica dels barrancs per tal d'afavorir la connectivitat ecològica de les zones muntanyoses amb la zona de la plana

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: Els barrancs del municipi són elements amb un paper important en les dinàmiques ecològiques del territori, donat que permeten la connectivitat entre les àrees muntanyoses i la plana fluvial, i alhora en la regulació de determinats riscos ambientals (inundacions, incendis forestals) com a con de dejecció a les àrees urbanes.

Concretament, els barrancs de la vall Cervera, de Sant Antoni, de Lledó i de la Galera connecten els Ports amb les ribes del riu i, per extensió, amb les illes fluvials. El barranc dels Estrets connecta la serra del Boix amb l'illa d'Audí i el barranc de la Fullola fa la connexió d'aquesta serra amb el Delta.

El POUM, recentment aprovat, proposa la delimitació dels barrancs com a corredors secundaris, amb una amplada de 50 m a banda i banda del punt mig del llit del barranc, per tal d'afavorir la seva funcionalitat.

Amb això aquesta acció proposa l'elaboració d'un pla de manteniment dels barrancs del municipi per tal regular-ne els usos i gestionar-ne el manteniment afavorint les seves funcions naturals.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 6.000

Cost manteniment (€/any): 1.000

Fonts finançament: DMAH CCBE

Estat finançament:

Entitat responsable: ACA AJ

Altres Agents implicats: CCBE DMAH

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.2.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.2. POTENCIACIÓ I MILLORA DE L'EIX FLUVIAL I LA CONNECTIVITAT DEL MUNICIPI

Acció: 1.2.3 **Elaboració d'un Pla d'ús públic del riu Ebre i els seus entorns**

Objectiu: Definir unes directrius d'ús a l'àmbit fluvial de l'Ebre al seu pas per Tortosa

Àmbit: Territori

Descripció: El riu Ebre i els seus entorns han estat protagonistes durant la història dels canvis que s'han anat esdevenint en el territori. Així, des dels primers assentaments i desenvolupament d'activitats a la plana fluvial de l'Ebre fins a l'actualitat, l'Ebre ha anat canalitzant els canvis ambientals i socials que han anat esdevenint.

Amb això, l'absència de directrius d'ús de l'àmbit fluvial ha fet que actualment l'Ebre es trobi força antropitzat i pressionat en alguns trams i que tingui una qualitat millorable en bona part del seu recorregut.

Aquesta acció proposa l'elaboració d'un Pla d'ús públic del riu Ebre i els seus entorns que defineixi unes directrius d'ús i que en un futur es faci extensible a altres municipis que gaudeixen del pas de l'Ebre pel seu terme per tal de donar-li continuïtat.

L'objectiu principal és posar en rellevància aquest element a nivell municipal a partir de la planificació i ordenació de l'ús públic dins l'àmbit de l'Ebre per tal que sigui compatible amb la conservació dels recursos naturals i culturals de l'espai. Alhora es pretén aconseguir un foment del coneixement i el respecte al medi que el posi en valor.

Amb això, en una primera fase caldrà identificar els canvis socials que s'han donant en l'ús públic de l'Ebre, per tal d'analitzar la situació actual, avaluar-la i, en una segona fase, proposar criteris de gestió i noves actuacions per afrontar els nous reptes.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 18.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: CHE ACA DPTOP

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DPTOP DMAH CHE

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: La Zona Marítimo Terrestre arriba a l'alçada del pont del tren a Tortosa i, per tant, intervé Costes. Aigües intervé la Confederación Hidrográfica del Ebro (CHE).

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.2.1, 1.2.4,

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 1. TORTOSA S'OBRE A LA NATURA

Programa: 1.2. POTENCIACIÓ I MILLORA DE L'EIX FLUVIAL I LA CONNECTIVITAT DEL MUNICIPI

Acció: 1.2.4 Execució del projecte de recuperació i millora de l'entorn fluvial del riu Ebre

Objectiu: Potenciar la recuperació de l'entorn fluvial i millorar la façana fluvial

Àmbit: Biodiversitat i Paisatge

Descripció: L'Ebre és l'eix vertebrador del municipi i té una entitat molt rellevant en el territori. Al seu pas pel municipi, però, l'estat de l'entorn fluvial és millorable i cal obrir la ciutat al riu i potenciar-ne l'ús social.

Amb això, el que es pretén amb aquesta acció és millorar els ecosistemes fluvials a partir de l'elaboració d'un projecte de recuperació i millora de l'entorn fluvial del riu que planifiqui i prioritzi les accions a dur a terme.

Algunes de les accions que hauria de contemplar el projecte estarien relacionades amb:

- Recuperació, potenciació i millora del bosc de ribera. Es recomana recuperar el bosc de ribera en aquells trams on hi sigui present i plantar espècies pròpies d'aquest hàbitat on es cregui convenient: verns (*Alnus glutinosa*), freixes (*Fraxinus angustifolia*), arbres blancs (*Populus alba*), salzes (*Salix alba*) i sargues (*Salix eleagnos*).
- Eliminació d'enderrocs i escombraries.
- Eliminació selectiva de canyars.
- Recuperació dels camins fluvials al llarg de l'Ebre i condicionament per l'oci i el lleure de la població.
- Estudiar la possibilitat de crear horts socials.
- Habilitació de camins fins a la vora del riu on es podria instal·lar algun petit embarcador o punt de pesca.
- Creació d'itineraris didàctics per conèixer l'entorn fluvial de l'Ebre.
- Rehabilitació de la zona dels aiguamolls del polígon Baix Ebre.

Serà important la implicació de tots els agents per desenvolupar les accions del projecte de recuperació i per fomentar les actuacions d'iniciativa privada que siguin necessàries. Alhora, també caldrà consultar el projecte del Ministerio de Medio Ambiente en referència a la recuperació d'una part del riu.

Caldrà vetllar per les fonts de finançament que apareguin en la línia dels ajuts que ofereix l'Agència Catalana de l'Aigua en matèria d'actuacions de gestió, conservació i recuperació d'espais fluvials i d'actuacions de millora de l'espai fluvial. Alhora, des de l'Agència Catalana de l'Aigua, s'aproven cada any actuacions de manteniment i conservació de lleres.

D'altra banda, lligat amb als itineraris paisatgístics i d'interpretació que es proposen a l'acció (1.1.3.) i el projecte del cinturó verd patrimonial, la senyalització i informació dels diversos elements que s'hi poden trobar (elements d'interès natural, fauna característica, paisatges representatius del municipi, elements d'interès cultural, etc.) milloraria l'acció donant a conèixer el patrimoni natural i cultural de que disposa Tortosa.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 120.000 **Cost manteniment (€/any):** 5000

Fonts finançament: ACA DMAH CHE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ ACA CHE

Altres Agents implicats: CCBE DdTGN

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: El POUM preveu un parc fluvial a l'horta de Sant Vicenç, al barri de Ferreries. L'Ajuntament va encarregar un estudi de rehabilitació de l'entorn fluvial del qual té previst desenvolupar-ne una part el proper any.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.3, 1.2.3, 7.3.3

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Acció: 2.1.1 Creació d'un programa específic d'ajut centrat en l'atenció a les persones o sectors amb risc d'exclusió social (joves, immigrants, gent gran, dones, etc.)

Objectiu: Proporcionar ajuts als sectors de població amb més dificultats

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Social

Descripció: La població amb una major dificultat d'accés a l'habitatge, al mercat de treball, als serveis públics, etc. com són els joves, la gent gran, els immigrants, les famílies monoparentals, etc. necessiten de l'ajut, suport i assessorament dels organismes públics.

L'Ajuntament de Tortosa ja aplica mesures d'ajut i suport a aquest tipus de sectors de la població, però és igualment necessari ampliar les polítiques locals a d'altres àmbits, així com de dotar-los de més recursos (infraestructurals, econòmics, tècnics, etc).

L'objectiu d'aquesta acció no hauria de ser la creació d'un sector de població dependent de les ajudes locals, sinó que s'haurien de crear polítiques que proporcionessin solucions concretes a problemes específics que aquests sectors de la població se'ls puguin presentar, com per exemple en matèria d'habitatge, inserció laboral, educació i formació, etc..

En aquest sentit doncs, interessa que l'Ajuntament dissenyi un seguit de polítiques que impliquen diversos àmbits (educació, benestar social, habitatge, ocupació, etc.) enfocades a la millora de la qualitat de vida i d'accés als serveis bàsics de la gent gran, dels joves, dels immigrants, etc. de Tortosa.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DAC

Estat execució: Acció continuada (repetitiva en el temps)

Observacions: En aquest sentit des de l'Ajuntament s'estan duent a terme programes d'acció social

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 2.3.2, 2.3.3, 2.2.1, 7.3.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Acció: 2.1.2 **Potenciació del Consell Escolar i inclusió dels centres educatius concertats en el Pla Educatiu d'Entorn de Tortosa**

Objectiu: Fer extensiu el Pla Educatiu d'Entorn al conjunt d'alumnes de Tortosa

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Des de l'any 2005, Tortosa disposa d'un Pla Educatiu d'Entorn (PEE) amb la participació de tots els centres públics d'educació primària i secundària, famílies i agents educatius.

Aquest PEE ha permès l'adopció de mesures concretes, la realització d'activitats, intercanvi d'informació, l'augment de la col·laboració entre els agents participants per tal de promoure la cohesió social, la interculturalitat i la utilització de la llengua catalana entre els alumnes de Tortosa.

Segons informació obtinguda, les previsions són que, de cara a un futur proper, la dotació pressupostària del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya permeti incorporar els pobles del municipi i els Centres Concertats al Pla Educatiu d'entorn.

Potenciar el Consell Escolar és també una mesura que ajudarà a l'intercanvi d'informació, augmentarà la col·laboració entre els agents i permetrà un major coneixement de les necessitats i les preocupacions de la comunitat educativa de la ciutat. Es proposa doncs augmentar el nombre de reunions realitzades i, buscar sistemes que facilitin el debat i propostes d'idees, com Comissions de treball que aportin agilitat i capacitat de planificació, fugint de les reunions informatives a inici i final del curs escolar.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ EL DE

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Acció: 2.1.3 Impuls del programa escoles verdes a Tortosa

Objectiu: Unir l'educació amb el desenvolupament sostenible als centres educatius

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Les Escoles Verdes són una agrupació d'escoles catalanes que formen part d'un projecte amb el mateix nom. El projecte consisteix en la integració del medi ambient en el pla d'estudis de les escoles participants.

La Generalitat potencia doncs aquest programa per tal d'unir l'educació amb el desenvolupament sostenible a les escoles.

En l'actualitat el 50% dels centres educatius de Tortosa en formen part i, fins ara s'han realitzat accions relacionades amb l'alimentació. L'IES Joaquim Bau va condicionar que en el servei de bar del centre es fomentin els esmorzars saludables, fet que ha reduït el nombre de residus en el centre i ha aportat una alimentació més saludable als alumnes. L'IES de l'Ebre també ha treballat en aquest sentit, realitzant una campanya pels 'esmorzars saludables'.

Es proposa, per tant, fer extensible l'experiència adquirida per aquests dos centres i implicar a les altres escoles i instituts per tal que entrin a formar part del projecte Escoles Verdes i, per tant, apliquin accions i desenvolupin mesures per a la protecció del medi ambient.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DE

Estat finançament:

Entitat responsable:

Altres Agents implicats: DE EL

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Acció: 2.1.4 **Augment de l'oferta de places en les llars d'infants de gestió pública**

Objectiu: Incrementar l'oferta pública de places en les llars d'infants de Tortosa

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Tortosa compta amb un total de 8 llars d'infants, 6 de les quals són de gestió privada, fet que suposa que les llars d'infants públiques no representin ni el 20% del total d'oferta de places existent.

La demanda de places públiques a les llars d'infants és doncs elevada i reclama a l'administració local una política activa de potenciació de l'educació pública al municipi

Actualment ja es preveu un canvi de tendència en aquest sentit i s'espera que, en un curt període de temps, s'obrin noves escoles bressol.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DE AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Acció: 2.1.5 Increment de l'oferta educativa post-obligatòria

Objectiu: Millora de l'oferta en formació i educació dels habitants de Tortosa

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Fins a dues universitats imparteixen cursos i titulacions de grau superior a la ciutat de Tortosa, fet que comporta que, per una banda, els propis tortosins i tortosines puguin rebre educació universitària sense necessitat de desplaçament i, per l'altra, suposa l'arribada i establiment de població d'altres municipis a la ciutat.

Donar continuïtat a aquesta oferta educativa post-obligatòria és necessari pel municipi i les Terres de l'Ebre, no només a nivell universitari sinó que també s'han de potenciar els cursos formatius de grau mitjà i superior.

En aquest darrer cas és on s'han detectat majors mancances i oportunitats de millora. La ciutat compta amb les infraestructures (disposa de centres educatius públics i universitaris) i el teixit empresarial i productiu necessaris (que comporta demanda de treballadors qualificats).

Des de l'administració local s'ha de potenciar doncs la difusió de l'oferta educativa post-obligatòria present i aconseguir la realització de nous cursos i titulacions.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DE AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: DE AJ

Altres Agents implicats: URV EL

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.1. AUGMENT I MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS

Acció: 2.1.6 **Potenciació de l'obertura dels equipaments escolars a la població**

Objectiu: Proporcionar espais de reunió i de realització d'activitats a la ciutadania

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Social

Descripció: Un dels acords establerts a partir del Pla Educatiu d'Entorn (PEE) de Tortosa era que els equipaments escolars quedarien a disposició de les entitats i associacions del municipi en particular i de la ciutadania en general per tal que s'hi poguessin realitzar activitats fora de l'horari escolar.

Actualment, això ja és possible tot i que no d'una forma regular sinó que només s'utilitzen aquests equipaments per activitats puntuals.

Es proposa doncs que l'Ajuntament potenciï l'obertura d'aquests espais d'una forma continuada a través d'un sistema de petició i reserva d'espais que es pugui realitzar tant des del Servei d'Atenció Ciutadana com també via web.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament:

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: EL

Estat execució: Acció executada

Observacions:

Grau de prioritat: Baixa

Termini: Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.1.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.2. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT CULTURAL DEL MUNICIPI

Acció: 2.2.1 Aplicació definitiva de totes les mesures contemplades en el Pla Municipal d'Atenció a la Diversitat Cultural 2006-2007 i elaboració d'un nou pla basat i fonamentat en la participació ciutadana

Objectiu: Millorar la cohesió ciutadana i potenciar la integració i acceptació dels nouvinguts

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Social

Descripció: Les dades de l'any 2006 mostraven que el 26% de la població de Tortosa era d'origen estranger.

Un any abans, la Secretaria d'Immigració de la Generalitat va reconèixer a l'Ajuntament de Tortosa com a interlocutor en matèria d'immigració, independentment del Consell Comarcal del Baix Ebre.

Fruit d'aquest procés, l'Ajuntament de Tortosa va dissenyar el seu propi Pla Municipal d'Atenció a la Diversitat Cultural que, per un període de 2 anys havia de determinar les polítiques locals en matèria d'immigració a implementar.

Al no haver aplicat totes les mesures proposades, actualment el Pla continua en vigència.

És necessari doncs que es realitzi una nova diagnosi del municipi, que actualitzi els trets socials, demogràfics i econòmics detectats i que es valorin les polítiques aplicades per tal d'avaluar l'èxit d'aquestes mesures, detectar les mancances i dissenyar i proposar noves accions a aplicar.

Una proposta de millora de l'anterior Pla és la utilització de mecanismes de participació ciutadana, fet que suposarà un enriquiment de la diagnosi i la formulació de propostes que no hagin sigut contemplats pels serveis tècnics municipals.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament:

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: EL

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.3.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.2. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT CULTURAL DEL MUNICIPI

Acció: 2.2.2 **Manteniment i millora de l'oferta de cursos i programes de formació**

Objectiu: Oferir cursos i programes de formació a la població en edat de treballar

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Actualment, des de l'administració local s'impulsen cursos de formació i educació dels treballadors, especialment els d'origen estranger.

Segons dades extretes de l'enquesta realitzada durant el procés de l'Agenda 21, el 91% de les persones desocupades a la ciutat tenen un nivell d'educació general o inferior.

Ampliar doncs l'oferta educativa de la població en edat de treballar és una mesura complementària pel benefici personal i global del municipi. Facilitar el reciclatge dels treballadors, fomentar-ne l'especialització i ampliar els coneixements és una mesura que l'Ajuntament hauria de potenciar.

La ciutat de Tortosa compta amb infraestructures educatives per a potenciar aquest tipus de formació i, per tant, ha de fomentar la creació de cursos i programes de formació tan a nivell públic com també privat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció continuada (repetitiva en el temps)

Observacions:

Grau de prioritat: Alta

Termini: Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.3. MILLORA DEL PARC D'HABITATGES DEL MUNICIPI

Acció: 2.3.1 Potenciar l'habitatge assequible al municipi i la tasca d'assessorament de l'oficina d'habitatge

Objectiu: Proporcionar assessorament a la ciutadania en matèria d'habitatge i potenciar l'oferta d'habitatge assequible

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Social

Descripció: Des de l'any 2005 Tortosa compta amb una borsa d'habitatge jove, però amb el temps ha ampliat les seves funcions tant a altres segments de la població com també dels habitatges gestionats. Actualment, aquesta oficina realitza funcions de borsa d'habitatge pel conjunt de la comarca.

La necessitat doncs d'accés a l'habitatge de lloguer és important, sobretot per els grups de població amb més dificultats d'accés (joves, immigrants, gent gran, famílies monoparentals, etc.).

És important que el municipi de Tortosa disposi d'un organisme que, per una banda proporcioni assessorament als sectors relacionats amb la construcció i la població en general i, per l'altra, sigui capaç de realitzar tasques de promoció d'habitatge públic de lloguer, per tal de facilitar la interacció entre oferta i demanda d'habitatge i detectar les mancances i aplicar mesures correctores.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ DMAH

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 2.1.1, 2.3.1, 2.3.3, 2.3.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.3. MILLORA DEL PARC D'HABITATGES DEL MUNICIPI

Acció: 2.3.2 Creació d'un programa d'ajuts per a l'adaptació dels habitatges, i els seus accessos, a les persones amb dificultats físiques

Objectiu: Facilitar l'accés i la mobilitat d'alguns grups concrets de població per accedir als habitatges

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Social

Descripció: Una part important del parc d'habitatges de Tortosa és antic: el 31% dels habitatges daten d'abans del 1920. Aquest fet comporta que moltes persones tinguin dificultat per accedir als seus habitatges, al no disposar aquests de les infraestructures necessàries (ascensor, rampes, etc.).

El programa d'ajuts per a l'adaptació dels habitatges podria proporcionar suport econòmic per a poder realitzar aquestes reformes, amb la consegüent millora per a la ciutadania.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DAC DMAH

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Des del PINCAT ja s'estan donant ajuts en aquest sentit.

Grau de prioritat: Baixa **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 2.1.1, 4.2.5

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 2. MUNICIPI AMB SERVEIS

Programa: 2.3. MILLORA DEL PARC D'HABITATGES DEL MUNICIPI

Acció: 2.3.3 **Creació d'un pla de recuperació i rehabilitació dels habitatges del municipi**

Objectiu: Millora del parc d'habitatges del municipi

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Social

Descripció: Es tracta d'una acció que comporta una gran relació amb l'acció 2.3.1 d'elaboració d'un PLH. A partir dels estudis i estratègies plantejades pel PLH es podria determinar amb millor seguretat la validesa d'aquesta acció, el termini a aplicar i el grau d'ajuts i recursos requerits.

Proporcionar ajuts als propietaris que vulguin realitzar projectes de recuperació i rehabilitació dels habitatges és una mesura que permetria una millora exterior i interior dels habitatges. Per una banda doncs es milloraria en la restauració de l'antiquat parc d'habitatges del municipi i que, per l'altra, comportaria una millora de les zones més degradades.

En cas que es pogués realitzar de forma extensiva, podria comportar també una efecte positiu en termes de turisme i de potenciació de la imatge exterior del municipi.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ DMAH

Altres Agents implicats:

Estat execució:

Observacions: A l'àrea PINCAT ja s'està executant.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 2.3.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.1. IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Acció: 3.1.1 **Elaboració d'una diagnosi econòmica actualitzada i global de la ciutat i d'un Pla Estratègic de dinamització econòmica i comercial**

Objectiu: Conèixer les activitats econòmiques del municipi, avaluar els punts forts i les oportunitats de millora

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: Manca disposar d'una diagnosi econòmica actualitzada, per tal d'avaluar els punts forts i les oportunitats de millora en matèria econòmica del municipi a mitjà i llarg termini. D'aquesta manera, l'Ajuntament disposarà d'un document estratègic i una referència sobre les mesures en matèria econòmica i d'ajut a les activitats productives del municipi.

Disposar també d'un pla estratègic de dinamització econòmica i comercial és també necessari; sobretot per l'important pes del comerç i la indústria a la ciutat. S'aconseguirà així una millora del coneixement sobre la situació del sector comerç, les seves necessitats i mancances i es podran establir mecanismes de col·laboració i coordinació entre el sector públic i el privat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 25.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DICT DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCT AECE

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

2. Dependència econòmica exterior

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.1. IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Acció: 3.1.2 Actualització i finalització del procés d'adequació de les activitats del municipi a la Llei 3/1998, de la intervenció integral de l'administració ambiental

Objectiu: Complir amb la Llei 3/1998 de la intervenció integral de l'administració ambiental

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: En compliment de la Llei 3/1998, de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental (IIAA) i de la normativa que la desenvolupa, l'Ajuntament dins l'àmbit de les seves competències, ha de realitzar l'actualització i finalització del procés d'adequació de les activitats del municipi a la Llei.

Es tracta doncs de finalitzar aquest procés d'adequació.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció en curs

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.1. IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Acció: 3.1.3 Realització d'un estudi per determinar possibles nínxols de negoci i línies d'actuació en termes econòmics

Objectiu: Conèixer la realitat econòmica i productiva del municipi. Dissenyar mesures que facilitin el desenvolupament de noves activitats

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: Els indicadors econòmics mostren un estancament de l'economia de Tortosa, amb una manca de desenvolupament de noves activitats i creació d'empreses.

De totes maneres però la informació disponible és insuficient per poder extreure conclusions significatives i que contribueixin al disseny de polítiques en aquesta matèria.

Cal poder fer previsions de necessitats futures en quant a serveis, infraestructures, etc. en termes econòmics. Per aquest motiu és prioritari desenvolupar aquesta acció que, a més, s'ha d'actualitzar de forma periòdica.

L'Ajuntament ha de poder conèixer la realitat econòmica del municipi (acció 3.1.1), veure les necessitats i mancances i, potenciar-ne el desenvolupament. En aquest sentit és doncs important poder identificar aquells punt forts del municipi, el valor afegit que la ciutat pugui aportar que ajudin a la creació de noves activitats.

A partir d'aquest estudi caldrà valorar la creació d'un Centre Tecnològic per potenciar un sector industrial concret de futur al municipi.

De fet, segons es va comentar en el procés participatiu de l'Agenda 21 caldria estudiar el potencial del municipi pel desenvolupament d'activitats especialitzades i relacionades amb el vector aigua i del riu Ebre i el seu entorn.

A partir d'aquesta acció, es podran vincular d'altres com ara el foment de l'autocupació, la dinamització econòmica de la ciutat, i la implantació de noves empreses amb expectatives de futur a la ciutat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 25.000

Cost manteniment (€/any):

Fons finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ CCT

Altres Agents implicats: AECE URV

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.1.1, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

2. Dependència econòmica exterior

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.1. IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Acció: 3.1.4 Creació d'un ens públic municipal que tingui per objectiu la promoció econòmica del municipi

Objectiu: Gestionar la promoció econòmica del municipi

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: El desconeixement de l'activitat econòmica de Tortosa ha sigut fins ara important. Tal i com ja s'ha proposat en aquest PALS, realitzar estudis per obtenir una diagnosi del marc econòmic del municipi i de les perspectives de creixement és rellevant però no suficient (accions 3.1.1 i 3.1.3).

És necessari dotar-se d'un organisme que sigui capaç de gestionar aquesta informació, generar-ne de nova, actualitzar-la i impulsar polítiques de promoció econòmica.

D'aquesta manera, es treballarà per a la organització i la promoció de tota mena d'activitats d'un municipi, tant les que ja estan en funcionament com per crear-ne de noves.

Amb aquest ens, es poden impulsar també iniciatives generadores de progrés econòmic per a la ciutat de Tortosa i beneficiar-ne als seus habitants; donant suport a les empreses, fomentant l'ocupació, la formació i la iniciativa empresarial.

Des d'un institut de promoció econòmica es pot aconseguir també subvencions de caràcter europeu i estatal, que puguin suposar un benefici a nivell d'ocupació i, sobretot, la cerca de punts de col·laboració i coordinació entre els sectors públics i privats.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ CCT

Altres Agents implicats: AECE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: L'Ajuntament preveu dur a terme aquesta acció a través del viver d'empreses, que també s'encarregarà de l'assessorament, i de l'empresa municipal Tortosa Innova.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.1.1, 3.1.3, 3.1.5, 3.1.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

2. Dependència econòmica exterior

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.1. IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Acció: 3.1.5 **Creació d'un viver d'empreses**

Objectiu: Fomentar el creixement d'empreses i noves activitats

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: El municipi de Tortosa es caracteritza per ser un pol d'activitat productiva i comercial per a la comarca del Baix Ebre.

L'impuls de noves activitats i el foment per a la creació de noves empreses és una mesura que des del mateix Ajuntament ja s'ha començat a treballar.

La creació d'un viver d'empreses suposa l'ofertament d'un espai destinat a la ubicació temporal de petites empreses, de nova o recent creació i encara no preparades per situar-se en el mercat. En aquests espais, s'ofereix doncs un conjunt de serveis per tal de facilitar el funcionament de la nova empresa durant els seus primers anys de vida, des d'un lloguer força més baix que el de preu del mercat, un servei d'assessorament, etc. i es facilita la col·laboració i el treball en xarxa entre aquestes noves empreses.

Cal recordar que el municipi disposa d'una elevada quantitat de sòl industrial fet que li permetria, per una banda, disposar de sòl per a la creació d'un viver d'empreses i, per l'altra, facilitaria la interacció, intercanvi i col·laboració entre sectors econòmics i productius.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCT AECE

Estat execució: Acció en curs

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.1.1, 3.1.3

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

2. Dependència econòmica exterior

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.1. IMPULS DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Acció: 3.1.6 **Desenvolupament de campanyes informatives i publicitàries de les activitats econòmiques de Tortosa**

Objectiu: Donar a conèixer els productes i serveis elaborats i ofertats a la ciutat

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: El pes del sector comerç a la ciutat és important, fet que comporta l'arribada de població no resident a Tortosa que realitzar les seves compres a la ciutat.

Aquesta tendència s'ha de potenciar, fent-la extensiva a tota la ciutat de Tortosa i a les Terres de l'Ebre i ampliant-la a nous productes i serveis.

El sector privat també n'ha de ser conscient d'aquesta importància i, per tant, ha d'oferir atenció al client i qualitat en els seus productes i serveis. Això comporta que, per una banda es potenciï la formació adreçada a la gestió, el tracte al client i altres aspectes d'interès per tal de millorar qualitativament el sector.

Per altra banda, aquesta acció ha d'anar acompanyada de la realització de campanyes de comunicació per tal de sensibilitzar a la població a favor del comerç de la ciutat.

A banda del comerç, aquesta acció també ha de preveure el desenvolupament d'altres activitats econòmiques del municipi com la indústria.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ AECE

Altres Agents implicats: CCT

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: La participació de les associacions de comerciants i d'empresaris és necessària. Relacionat amb aquesta acció, l'Ajuntament té previst: realitzar un catàleg industrial del municipi, desenvolupar un portal econòmic local, així com la creació d'un viver d'empreses.

Grau de prioritat: Baixa **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.1.5.

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 2. Dependència econòmica exterior

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.2. IMPULS DEL SECTOR TURÍSTIC

Acció: 3.2.1 **Realització d'un estudi sobre els recursos turístics del municipi**

Objectiu: Conèixer els punts forts i les oportunitats de millora de l'oferta turística de Tortosa

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: Cal realitzar un estudi que diagnostiqui i proposi estratègies a seguir pel desenvolupament del turisme a la ciutat, tot aprofitant els valors positius i ja existents: patrimoni històric, cultural i arquitectònic.

Aquest estudi hauria de valorar també altres línies de creixement en matèria de turisme, cercant noves potencialitats per diversificar i ampliar l'oferta com per exemple, les possibilitats que ofereix els valors naturals i territorials del municipi (riu Ebre, entorn natural, etc.).

Finalment, s'haurien d'identificar també les mancances actuals en matèria de turisme. Per exemple, la degradació existent del patrimoni arquitectònic, la manca d'acondicionament dels espais públics, les dificultats d'accés a la ciutat en transport col·lectiu, la baixa oferta de places hoteleres, etc. per tal d'avaluar-les i poder plantejar accions de millora i de correcció de les deficiències que es puguin detectar.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 20.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCT

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.2.2, 3.2.3, 4.1.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.2. IMPULS DEL SECTOR TURÍSTIC

Acció: 3.2.2 Potenciació de l'oferta turística existent al municipi i adequar-la a la demanda

Objectiu: Realització d'un Pla de Dinamització Turística

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: A partir de la identificació dels valors positius i diferenciadors que Tortosa pugui aportar en matèria de turisme, s'han d'aplicar mesures per a potenciar-los.

Es proposa doncs la realització d'un Pla de Dinamització Turística per tal de donar a conèixer el patrimoni de la ciutat de Tortosa i realitzar mesures que suposin una millora d'aquest.

A partir de l'inventari o diagnòstic realitzat (acció 3.2.1) s'haurien de definir i treballar les estratègies per al desenvolupament i comercialització dels productes i serveis.

Un dels objectius principals per a potenciar l'oferta turística a la ciutat és proporcionar una major oferta dels recursos turístics, per tal d'aconseguir una estada més llarga a la ciutat del turista o visitant.

A través de diferents canals, serà necessari promoure la creació d'equipaments on els turistes puguin allotjar-se i altres serveis que complementin l'oferta.

Una altra mesura és la d'expandir la marca turística de la ciutat cap a altres barris o zones que actualment no tenen una dimensió turística rellevant mitjançant la instal·lació d'establiments turístics o potenciant-ne el seu patrimoni arquitectònic, cultural, històric, etc.

Es planteja també el desenvolupament de campanyes informatives i publicitàries amb l'objectiu clar de donar difusió a l'oferta turística existent del municipi.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DdTGN CCT DICT

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)
Interrelació amb altres accions del PALS: 3.2.1, 3.2.3, 4.1.6
Relació amb altres programes de l'Ajuntament:
Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.3. POTENCIACIÓ DEL COMERÇ DE LA CIUTAT

Acció: 3.3.1 Realització d'un cens actualitzat de les associacions de comerciants i botiguers

Objectiu: Augment de l'associacionisme i l'establiment de mecanismes de participació sectorials

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Actualment es disposa d'un cens actualitzat de les associacions i entitats locals de comerciants actives a la ciutat de Tortosa i els seus pobles.

Es manté el Pla de Dinamització comercial del Centre Comercial de Tortosa, iniciat el 1998, amb el concurs de la Cambra de Comerç, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Tortosa, i l'Agrupació Centre Comercial Tortosa. Els darrers 3 anys (2007, 2008 i 2009), el suport de l'Ajuntament ha estat constant, cosa que no passava anteriorment.

S'ha creat la Taula de Comerç Francesc Gil de Frederic, convocada per l'Ajuntament de Tortosa i que aplega totes les entitats i associacions de comerç de la ciutat (Ferrerries, Centre, Temple i Mercat) i dels pobles (Campredó, Jesús, Reguers) i la col·laboració tècnica (un tècnic) de la Cambra de Comerç de Tortosa i de l'Ajuntament de Tortosa (un tècnic). L'objectiu és l'establiment d'un òrgan de comunicació i interlocució amb convocatòries estables, i que s'encarregui dels temes que afecten a tots i la imatge comercial del Municipi de Tortosa.

Aquest any 2009 s'ha fet un cens dels comerços i l'activitat que es desenvolupa i els locals buits existents al casc antic i el Centre, per tal de generar una ferramenta municipal que un cop creada s'actualitzaria en funció de les aprovacions de llicències comercials i amb comprovacions tècniques, i a la vegada serviria per oferir locals quan algú cerca instal·lar-se a la nostra ciutat.

La Taula de Comerç impulsarà la dinamització comercial de les zones comercials de la ciutat que no tenen un pla específic de dinamització.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ EL

Altres Agents implicats: CCT

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)
Interrelació amb altres accions del PALS: 3.1.1
Relació amb altres programes de l'Ajuntament:
Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.3. POTENCIACIÓ DEL COMERÇ DE LA CIUTAT

Acció: 3.3.2 **Potenciació de la Festa del Renaixement com una fira pel comerç de la ciutat**

Objectiu: Crear oportunitats pel desenvolupament del comerç de la ciutat

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: La Festa del Renaixement s'ha convertit en una important fira que comporta l'arribada de població provinent d'altres municipis, que gaudeixen dels productes i serveis que ofereix la ciutat.

Potenciar el comerç de la ciutat a través d'aquesta fira és una mesura per a impulsar el desenvolupament i creixement del comerç de la ciutat. S'han d'establir doncs mecanismes que premiïn la presència dels comerciants tortosins i dels seus productes. El concurs del taulell al carrer és una de les mesures que ja s'està desenvolupant.

En aquest sentit doncs, es planteja per a la seva posterior avaluació, la creació d'un distintiu dels productes i firaires locals, la reserva de zones més concorregudes o la creació de zones concretes per a l'establiment dels comerços de la ciutat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DICT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: EL SP

Estat execució: Acció executada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.4. L'OCUPACIÓ AL MUNICIPI

Acció: 3.4.1 **Realització d'un estudi laboral del municipi**

Objectiu: Conèixer la realitat del mercat laboral a la ciutat

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: Els centres d'estudis estadístics proporcionen informació quantitativa rellevant en matèria de mercat de treball per al conjunt de l'estat i les Comunitats Autònomes en particular. En el cas concret dels municipis, aquesta informació és més difícil i, en molts casos, no es disposa del coneixement suficient i actualitzat per a l'establiment de mesures correctores o de resolució de problemàtiques concretes.

Tal i com s'ha comentat en la memòria i diagnòstic de l'Agenda21, les persones en situació d'atur a la ciutat presenten unes característiques força concretes: el 91% d'aquestes persones tenen un nivell d'educació general o inferior, en un 55% dels casos provenen del sector serveis i, una de cada dues persones té entre 25 i 45 anys.

Es proposa doncs la realització d'un estudi que validi, valori i actualitzi aquesta informació per tal de plantejar mesures correctores, de reforç a la formació i a l'educació, i pugui establir mecanismes per afavorir-ne la inserció laboral. D'aquesta manera es podran planificar programes de formació continuada, programes d'inserció laboral, tallers ocupacionals, Programes de Garantia Social, etc..

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 12.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ CCT

Altres Agents implicats:

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 2.1.1, 2.2.2, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

3. Taxa d'atur

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 3. PER UN MUNICIPI AMB ACTIVITATS ECONÒMIQUES DIVERSES

Programa: 3.4. L'OCUPACIÓ AL MUNICIPI

Acció: 3.4.2 Impuls d'un pla contra l'exclusió social en l'àmbit del treball

Objectiu: Facilitar la inserció laboral de la ciutadania

Àmbit: Aspectes de Sostenibilitat Econòmica

Descripció: La reducció del risc d'exclusió social dels habitants de Tortosa comporta una activa participació dels poders públics, especialment els de caràcter local.

Actualment l'Ajuntament de Tortosa disposa d'un centre de formació ocupacional dirigit principalment a les persones amb risc d'exclusió social. En aquest centre s'hi coordinen cursos, tallers, escola taller, etc.

Es tracta doncs de donar un impuls a aquestes polítiques per tal d'oferir un acompanyament a persones que estan en situació d'exclusió laboral i social, amb l'objectiu d'incorporar-los al mercat laboral.

A través de l'obtenció d'una feina, la persona podrà accedir a l'esfera econòmica de la societat, la qual facilitarà l'accés a altres tipus d'esferes (socials, cultural, etc.).

Normalment, la inserció laboral es realitza a través de les empreses d'inserció laboral, que tot i que pertanyin a l'àmbit privat necessiten el suport de l'administració pública i les organitzacions empresarials i, per tant, l'establiment d'una xarxa interrelacionada entre els diferents actors.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€):

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ SP CCT

Altres Agents implicats:

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 2.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

3. Taxa d'atur

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.1. MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Acció: 4.1.1 **Elaboració i desenvolupament d'un Pla d'espais verds urbans del municipi**

Objectiu: Crear una xarxa d'espais verds urbans que vertebrï, protegeixi i potenciï els valors naturals del municipi

Àmbit: Territori

Descripció: Aquesta acció proposa dur a terme un Pla Especial d'espais verds urbans del municipi amb la intenció de crear una xarxa d'espais verds urbans que vertebrï el territori i connecti amb l'entorn.

Es proposen dues fases diferenciades:

- Una primera que consistirà en fer un inventari de les zones verdes, avingudes arbrades, etc. del municipi, les seves característiques i discernir quines zones tenen més mancances en aquest àmbit.

- Una segona fase consistirà en definir uns criteris pel disseny de les noves zones verdes, veure les actuacions de millora que són necessàries a les existents i gestionar-ne el manteniment.

Aquest anàlisi permetrà valorar l'estat actual de les zones verdes existents per tal de millorar-les en cas que sigui necessari tenint en compte els criteris d'accessibilitat per persones amb discapacitats i la disponibilitat d'equipaments per a infants (zones de joc), gent gran (zones de descans) i gossos (pipicans).

De cara a les zones verdes de nova creació caldrà definir uns criteris a tenir en compte per tal de potenciar els projectes de relligat del teixit urbà dels diferents barris del municipi per tal d'afavorir la connectivitat, alhora que potenciar l'ús de espècies vegetals autòctones i de baix requeriment hídric.

També es tindran en compte els criteris de sostenibilitat quan als materials del mobiliari urbà (fusta certificada, materials reciclats, etc.).

Serà interessant incorporar la informació referent a les zones verdes, arbrat viari i mobiliari urbà al Sistema d'Informació Geogràfica corporatiu per millorar-ne la gestió.

Aquesta acció es troba íntimament relacionada amb la de l'Anella Verda de Tortosa (1.2.1) donat que l'objectiu final és aconseguir crear una veritable xarxa verda que connecti el territori: zones verdes urbanes, espais lliures d'interès social i cultural, camins, senders, carrers arbrats, cursos d'aigua, zones periurbanes, etc.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 10.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DPTOP UE

Estat finançament: L'Ajuntament de Tortosa ha destinat part del fons estatal d'inversió local a la millora i enjardinament de diversos espais verds

Entitat responsable: AJ GUMTSA

Altres Agents implicats: DdTGN DMAH

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: L'Ajuntament té previst desenvolupar un projecte per millorar la gestió de les zones verdes del municipi quan als sistemes de reg, les espècies vegetals, etc., i recentment ha posat en marxa la brigada verda per conscienciar la ciutadania sobre els temes ambientals.

A més, des de l'Ajuntament s'està desenvolupant el projecte del Passeig de les Fortificacions que preveu un passeig que combina cultura amb punts d'interpretació històrica, senderisme i ciclisme de muntanya.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.2.1, 1.2.3, 1.2.4, 4.1.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.1. MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Acció: 4.1.2 **Remodelació i millora del Parc Teodor González**

Objectiu: Millorar l'estat actual del Parc Municipal i fomentar-ne l'ús

Àmbit: Territori

Descripció: El Parc Municipal Teodor González és un espai emblemàtic a la ciutat de Tortosa. Poques ciutats disposen d'un ampli espai verd al bell mig de la ciutat, no obstant, l'ús que actualment es fa d'aquest espai és menor del que seria d'esperar en un parc d'aquestes característiques totalment integrat a la trama urbana.

Amb això, aquesta acció proposa dur a terme diverses actuacions que suposin una remodelació del parc que permeti una major freqüentació i ús d'aquest espai per l'oci i el lleure.

Algunes de les accions a desenvolupar podrien anar encaminades a:

- Modernització i remodelació del mobiliari del parc tenint en compte criteris de sostenibilitat
- Remodelació de la zona de jocs infantils
- Millora de la nau i els seus entorns
- Millora del llac i les zones d'aigua
- Plantejament d'un nou disseny en les zones de parterres pel seu ús com a zones d'oci
- Habilitació d'un carril bici que connecti amb el passeig fluvial i amb la xarxa prevista
- Creació de nous espais de trobada pels joves i la gent gran (zones de petanca, àrees amb bancs i taules, zona d'escalada, zones esportives habilitades, etc.)
- Gestió del manteniment
- Millora de la il·luminació i del reg seguint criteris d'ecoeficiència i sostenibilitat
- Millora de la relació/connexió amb l'Ebre i el passeig fluvial
- Regulació de l'aparcament de vehicles ubicat proper al riu
- Crear itineraris didàctics sobre botànica
- Etc.

Seria interessant recollir (mitjançant enquestes o processos de participació) les idees/aportacions de la ciutadania en referència a com els agradaria que fos el Parc Municipal.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 591.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GE

Estat finançament: L'Ajuntament de Tortosa ha destinat part del fons estatal d'inversió local a la remodelació del Parc Municipal

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DMAH EL

Estat execució: Acció avançada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.2.1, 1.2.4, 4.1.1, 4.1.4, 7.3.3

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.1. MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Acció: 4.1.3 **Creació del Parc Agrari de la Vall de l'Ebre**

Objectiu: Establir estratègies de gestió i manteniment de les zones agràries de la Vall de l'Ebre

Àmbit: Territori

Descripció: Es considera que la plana agrícola de la vall de l'Ebre és un element clau per al manteniment de la permeabilitat ecològica del territori.

Amb això, aquesta acció proposa estudiar la possibilitat d'establir figures de protecció dels espais agrícoles de major interès de la plana de l'Ebre per tal d'establir estratègies de gestió i manteniment de les zones agràries i aprofitar sinèrgies.

Un instrument per assegurar la preservació de l'espai agrícola de la plana de l'Ebre pot ser la definició d'un Parc Agrari com a figura per a l'ordenació i la gestió de l'espai agrícola.

La figura del Parc Agrari permetrà potenciar aquesta activitat alhora que mantenir el paisatge característic de la zona de la plana fluvial. Alhora, es fomentaria el suport per gestionar les ajudes del DAR a aquest sector.

Amb això, els objectius principals de la creació del Parc Agrari són la preservació de l'espai agrari com a tal, la promoció del desenvolupament econòmic del territori agrari en general i de les explotacions agràries en particular i la conservació i difusió dels valors ecològics i culturals del territori.

El Parc Agrari és una oportunitat per al desenvolupament de les activitats econòmiques i la qualitat ambiental del territori. És per aquest motiu que la gestió del Parc Agrari ha d'implicar als sectors interessats.

En aquest sentit es proposa establir convenis amb l'Ajuntament per l'execució d'actuacions en infraestructures i en serveis de la seva titularitat, i establir relacions de col·laboració amb les entitats agràries per donar suport a projectes concrets de millora de les infraestructures productives i comercials, així com en les millores per avançar cap a una agricultura sostenible.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DAR AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ CCBE GUMTSA

Altres Agents implicats: DAR DMAH DPTOP

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 1.1.5, 1.2.3, 1.2.4, 4.1.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

11. Protecció d'espais d'interès natural

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.1. MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Acció: 4.1.4 Creació d'espais de reunió pels joves i la gent gran i millorar la dotació d'equipaments a tots els barris i pobles del municipi

Objectiu: Disposar d'espais de trobada que afavoreixin la cohesió social i millorar la dotació d'equipaments

Àmbit: Territori

Descripció: S'ha detectat, i així ho corroboren els resultats de l'enquesta ciutadana i els processos de participació, que existeix una manca d'espais de reunió pels joves i per la gent gran a Tortosa.

El mateix succeeix amb la dotació d'equipaments, s'ha detectat una mancança en algunes zones del municipi.

Amb això, el que es proposa en aquesta acció és valorar la creació d'espais de trobada i de nous equipaments en determinades zones del municipi que afavoreixin la cohesió social i permetin ser un lloc de trobada.

Algunes propostes podrien anar encaminades a la creació de:

- Un centre cívic
- Un centre de dia
- Places o espais habilitats amb zones de descans per la gent gran
- Equipaments per als joves (pistes de bàsquet, futbol, escalada, etc.)
- Equipaments per la gent gran (per exemple: pistes de petanca)
- Etc.

S'ha construït un circuit de gimnàstica i pistes esportives al Parc Municipal, i s'està construint un Centre Cívic al barri de Ferreries.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ GUMTSA

Altres Agents implicats: CCBE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)
Interrelació amb altres accions del PALS: 1.2.3, 1.2.4, 2.1.6, 4.1.1, 4.1.2,
Relació amb altres programes de l'Ajuntament:
Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.1. MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Acció: 4.1.5 **Posada en marxa d'una Brigada d'intervenció ràpida**

Objectiu: Resoldre amb més rapidesa les reparacions menors

Àmbit: Territori

Descripció: Per tal de millorar l'eficiència i optimitzar els serveis de manteniment de l'espai públic es proposa la creació de la Brigada d'intervenció ràpida per tal que amb un període de 3-4 dies es puguin resoldre reparacions menors. Aquest servei permetrà donar una resposta més ràpida a la ciutadania en relació a les incidències a la via pública que tinguin un caràcter urgent per la seguretat ciutadana.

L'acció consistiria en especificar quines actuacions a la via pública es consideren urgents i que, per tant, se'n podrà fer càrrec la Brigada d'Intervenció ràpida. Amb això, es proposa completar l'apartat de la web de l'Ajuntament on s'informa sobre les incidències a la via pública donant a conèixer l'existència de la Brigada d'Intervenció Ràpida. A més, caldria facilitar un telèfon d'atenció o bé afegir un camp al qüestionari actualment disponible per tal d'identificar aquelles accions més urgents.

Si finalment s'opta per disposar d'un telèfon per informar de les incidències urgents, caldrà difondre'ls per altres vies per al coneixement de la població (butlletí municipal, premsa, etc.).

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat:

Mitjana

Termini:

Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.1. MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Acció: 4.1.6 **Redacció d'un Pla protecció del Patrimoni arquitectònic i cultural de Tortosa**

Objectiu: Millorar i garantir la conservació del patrimoni cultural, arquitectònic i històric del municipi. Elaborar el Pla Director de les Muralles

Àmbit: Territori

Descripció: Tortosa disposa d'un ric patrimoni cultural i arquitectònic que cal conservar, mantenir i potenciar.

Aquesta proposta es planteja des del punt de vista que cal donar un pas més ja que, una vegada identificats aquells elements que cal protegir, cal mantenir-los i rehabilitar-los segons el cas, tant pel valor intrínsec dels mateixos, com del potencial turístic que comporta la seva existència.

Amb això, l'acció proposa la redacció d'un Pla especial urbanístic de protecció del patrimoni arquitectònic i cultural de Tortosa, d'acord amb el que s'estableix en la legislació urbanística vigent a Catalunya (Llei d'urbanisme, DL 1/2005, en el seu article 67 contempla la redacció de Plans especials urbanístics per a l'ordenació de recintes i conjunts artístics).

Entre d'altres, aquest Pla Especial haurà de contemplar l'actualització i futures revisions del Catàleg de patrimoni alhora que impulsar la protecció dels edificis patrimonials en cas de catàstrofes o emergències (incendis, ensorraments, etc.).

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 9.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GENCAT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DdTGN CCBE

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Des de l'Ajuntament s'està desenvolupant el projecte del Passeig de les Fortificacions que preveu un passeig que combina cultura amb punts d'interpretació històrica, senderisme i ciclisme de muntanya.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.1 Desenvolupament de les propostes plantejades al Pla Territorial de les Terres de l'Ebre

Objectiu: Millorar la mobilitat a partir de la construcció de grans infraestructures

Àmbit: Mobilitat

Descripció: El Pla Territorial de les Terres de l'Ebre pretén afavorir el desenvolupament sostenible. Per aquest motiu proposa una millora de les comunicacions per facilitar la mobilitat interna i garantir la connexió amb les grans infraestructures de transport de Catalunya.

En el cas de Tortosa el Pla proposa la construcció de dues importants infraestructures:

- La creació d'un sistema de ferrocarril metropolità Tortosa - Campredó - L'Aldea - Deltebre. Aquesta actuació permetrà millorar la mobilitat interna i facilitar l'accés a l'estació de l'Aldea, considerant aquesta el punt central del sistema. Es proposa l'adaptació de dues línies metropolitanes: Tortosa - Deltebre i l'Ametlla - Sant Carles de la Ràpita. Concretament a Tortosa es preveu disposar de 6 punts de parada: Tortosa Universitat, Tortosa Centre, Ravals de la Llet i Sant Llätzer, Polígon Baix Ebre, Campredó, Polígon Catalunya i l'Aldea.

- Vial cornisa que connecti la C-42 amb el barri de Remolins per tal d'evitar el trànsit de pas per l'interior de Ferreries. Tanmateix, valorant el poc trànsit que des de la C-42 traspasa la ciutat fins arribar a la T-301 (uns 2.000 vehicles/ dia), i tenint en compte la construcció del pont de la T-301-C-12 i la variant de la C-12, aquesta via no es considera d'especial importància, més que la de millorar els accessos als residents a la part alta de la ciutat.

En aquest marc l'Ajuntament, haurà de fer un seguiment d'aquests treballs i les propostes que se'n derivin per tal de desenvolupar-les amb els mecanismes adients.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: DPTOP AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: DPTOP AJ

Altres Agents implicats: DdTGN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: L'Ajuntament de Tortosa ha presentat al·legacions a aquest Pla Territorial.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.2 Desenvolupament de les propostes de mobilitat plantejades a l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada (EAMG) del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal

Objectiu: Avaluar el grau d'assoliment de les propostes establertes per l'estudi

Àmbit: Mobilitat

Descripció: L'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada del POUM de Tortosa recull una sèrie de propostes que pretenen millorar les diferents xarxes de mobilitat existents tenint en compte els creixements urbans previstos.

Les principals propostes que planteja el pla al respecte són:

- Crear el nou pont de connexió entre ambdós costats del riu (connexió entre Ferreries - Remolins).
- Ampliar l'àrea de vianants del centre.
- Millorar la xarxa d'itineraris per a vianants i bicicletes.
- Crear aparcaments dissuasoris.
- Adequar l'antic pont de ferrocarril per a vianants i bicicletes.
- Crear el carril bus previst a l'av. Generalitat a partir de la supressió d'un cordó d'aparcament.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: HIFE

Estat execució: Acció en curs

Observacions: Aquestes propostes es preveuen executar a curt termini, tret del nou pont de connexió que es preveu a mig termini.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.6, 4.2.8

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.3 Impuls de l'ús del transport col·lectiu

Objectiu: Fomentar l'ús del transport públic

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Per tal de fomentar l'ús del transport públic, tant per a desplaçaments interns com externs, es proposa apostar millorar l'oferta existent. Concretament, es considera rellevant portar a terme les actuacions següents:

- Creació de campanyes de sensibilització de la població.
- Creació d'un servei llançadora fins l'estació de ferrocarril de l'Aldea.
- Millora de la connexió amb l'estació d'autobusos i l'estació de RENFE.
- Garantir l'accessibilitat a totes les parades d'autobús. Especialment caldrà millorar l'accessibilitat a les parades situades a la carretera.
- Adaptació de les parades d'autobús i el seu entorn immediat per a persones amb mobilitat reduïda.
- Adequació dels horaris dels autobusos a les necessitats dels usuaris oferint correspondència amb les principals hores d'entrada i sortida dels llocs de treball.
- Millora de l'oferta de transport públic entre Xerta i Aldover amb Tortosa.
- Garantir una bona connexió amb transport públic amb els polígons industrials de Tortosa (P. I. Baix Ebre i P. I. Catalunya Sud) que s'adeqüi a les necessitats dels usuaris per tal de fomentar l'accés a la feina en transport públic.
- Millora del servei interurbà entre Tortosa i Roquetes.
- Promoció dels P&R (Park and Ride) prop de les estacions de ferrocarril i autobusos per tal de facilitar la intermodalitat entre el transport públic i el transport privat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ HIFE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ HIFE

Altres Agents implicats: CCBE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: S'han començat a desenvolupar campanyes per fomentar l'ús del transport públic donant facilitats als escolars i a la tercera edat. Recentment s'ha millorat el servei interurbà entre Tortosa i els pobles de Bitem, els Reguers i Vinallop.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.2, 4.2.4, 4.2.6, 4.2.8

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.4 **Elaboració del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) de Tortosa**

Objectiu: Fomentar la mobilitat sostenible i segura al municipi

Àmbit: Mobilitat

Descripció: La present acció proposa l'elaboració d'un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) com a document bàsic per a configurar les estratègies de mobilitat sostenible del municipi de Tortosa.

Aquest PMUS permetrà, en el marc de la Llei 9/2003 de la mobilitat, diagnosticar i promoure actuacions a les diferents xarxes de mobilitat i tenir un pla d'actuació per portar-ho a terme en un horitzó de 6 anys.

Tortosa, com a capital de comarca té la obligació de realitzar un PMUS.

Aquest PMUS ha de proposar, entre d'altres, millores relacionades amb:

- L'accessibilitat a les parades de bus.
- La potenciació i foment del transport públic als polígons industrials.
- L'impuls dels Plans de Desplaçaments d'Empresa.
- La reestructuració del trànsit a la ciutat.
- En l'oferta, traçats, freqüències i horaris del transport públic.
- Ampliar el nombre d'aparcaments, sobretot dissuasoris.
- Afavorir la mobilitat sostenible en el planejament urbà.
- La intermodalitat transport privat - transport públic, entre diferents modes de transport públic i transports no motoritzats - transport públic.
- Promoure l'ús de la bicicleta.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 35.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ DdTGN

Altres Agents implicats: HIFE

Estat execució: Acció executada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5, 4.2.6, 4.2.8, 4.2.9, 4.2.10

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.5 **Elaboració d'un Pla d'Accessibilitat Urbana per tal de millorar l'accessibilitat de l'espai públic del municipi**

Objectiu: Garantir l'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Es proposa elaborar un Pla d'Accessibilitat haurà de vetllar per:

- L'adequació de l'espai públic per tal que sigui accessible a tota la població.
- La supressió de barreres arquitectòniques, i d'altres dificultats o obstacles per a col·lectius amb algun tipus de discapacitat (mobilitat reduïda, discapacitats sensorials, etc.)
- Millora de la connexió a peu entre el barri de Ferreries i el centre de la ciutat per afavorir els desplaçaments a peu.
- Ampliar l'àrea per a vianants del centre fins al carrer Teodor González i donar continuïtat fins al barri del Rastre.
- Convertir en vials de plataforma única aquells on la vorera sigui inferior a 0,90m.

El Pla hauria de planificar i prioritzar les actuacions a portar a terme i vetllar per què qualsevol nou creixement l'hagi de tenir en compte.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: HIFE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: Ja s'estan duent a terme actuacions concretes en aquest sentit: remodelació vies públiques, edifici Consistori, Centre Cívic Ferreries, Escola de Música..).

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.2, 4.2.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.6 **Promoció d'un Pla de Mobilitat Escolar**

Objectiu: Garantir la mobilitat sostenible i segura als centres educatius

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Aquest Pla haurà d'incloure, entre d'altres, accions encaminades a:

- La creació d'itineraris o camins escolars a peu i bicicleta segurs.
- Habilitar aparcaments per a bicicletes a l'entorn del centre.
- La pacificació de l'entorn dels principals centres educatius (ja s'ha començat a fer mesures en aquesta direcció: passos elevats...)
- La promoció de l'ús del transport públic.
- La gratuïtat del transport públic escolar pels alumnes en edat d'escolarització obligatòria.
- Formació educativa en mobilitat sostenible i segura.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 4.500 euros/centre

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DdTGN CCBE

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: Recentment s'han aplicat millores a l'entorn dels centres educatius per afavorir l'accessibilitat de l'alumnat. L'Ajuntament planteja desenvolupar aquesta acció a través d'un Pla d'Ocupació.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.2, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.9

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.7 **Impuls de la mobilitat sostenible a partir de campanyes per compartir cotxe**

Objectiu: Optimitzar l'ús del vehicle privat en desplaçaments quotidians

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Per incrementar l'índex d'ocupació i racionalitzar el transport amb vehicle privat es proposa fomentar l'ús del cotxe compartit per a desplaçaments quotidians. Per tal d'aconseguir-ho es proposa aplicar mesures que afavoreixin la comunicació i coordinació entre els possibles usuaris.

Aquesta acció contarà de dues actuacions:

1. Creació d'un portal web de desplaçaments dins la pàgina de l'Ajuntament de Tortosa.
2. Fomentar la involucració dels empresaris i responsables dels principals pols atractors de mobilitat per tal de promoure l'ús compartit del vehicle privat per accedir al lloc de treball. D'aquesta forma, es facilita que els treballadors i treballadores comparteixin cotxe en el seu desplaçament fins a la feina. Per aquest motiu es proposa impulsar un servei d'informació intern que permeti informar als treballadors sobre quins compten amb horaris similars i llocs de residència propers similars. Per fer-ho, es proposa que tots els empleats interessants a compartir cotxe, s'integrarien en una base de dades, en la qual periòdicament s'informarà als treballadors i treballadores que ho desitgin, de la resta de companys amb horaris i lloc de residència similar.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCT

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: L'ajuntament de Tortosa ja s'havia plantejat anteriorment l'opció de crear un portal web de compartir cotxe però no s'ha acabat desenvolupant.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.8 **Potenciació de l'existència d'aparcaments dissuasoris a l'entorn del nucli urbà**

Objectiu: Reduir l'accés en vehicle privat fins al centre de la ciutat i fomentar la intermodalitat

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Es creu convenient crear aparcaments dissuasoris a l'entorn del nucli urbà per tal de reduir el trànsit per l'interior de la ciutat.

Es proposa crear aparcaments als afores del nucli urbà de Tortosa dotats d'una bona connexió amb la xarxa d'itineraris per a vianants i a l'oferta de transport públic. D'aquesta forma es garanteix l'accés al centre de la ciutat transport públic o caminant, en detriment del vehicle privat.

Així mateix, cal garantir l'aparcament prop de l'estació de ferrocarril, per tal de garantir la intermodalitat entre ambdós mitjans de transport.

L'Ajuntament té previst solucionar aquesta mancança a partir de la ubicació de dos aparcament dissuasoris a la ciutat: un a la zona del Temple (per satisfer la demanda de la població que accedeix a la ciutat des del sud: Amposta, Aldea, Campredó, Vinallop, etc.) i un altre a la zona de Ferreries (per a la gent que prové del nord procedent de Terra Alta i Ribera d'Ebre).

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€):

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament: S'ha destinat part de la subvenció del Fons Estatal d'Inversió Local per a crear aparcaments dissuasoris

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció avançada

Observacions: El passat mes de gener de 2009 es va aprovar el finançament de l'aparcament del Temple mitjançant part dels diners del Fons Estatal d'Inversió Local. Es preveu habilitar el solar que separa els carrers Mossèn Manyà i Enric Ossó amb el Pont del Mil·lenari com a aparcament en superfície amb capacitat aproximada per a 100 vehicles. Està previst l'any 2010 començar les obres de l'aparcament dissuasori de Ferreries.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.9 Promocionar l'ús de la bicicleta al municipi a partir de la creació d'una xarxa de carrils i aparcaments bici que connecti el nucli de Tortosa amb els pobles

Objectiu: Fomentar la mobilitat en bicicleta

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Per tal de fomentar l'ús de la bicicleta per a desplaçaments quotidians es proposa portar a terme les actuacions següents:

- Crear una xarxa de carrils bici que permeti connectar el nucli de Tortosa amb els pobles i els polígons industrials.
- Crear una xarxa de carrils bici interurbans que connecti el nucli de Tortosa amb Roquetes per tal de potenciar l'ús d'aquest mitjà de transport en les relacions de mobilitat obligada.
- Promocionar de l'ús de la bicicleta per a la policia local.
- Habilitar aparcaments per a bicicletes.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 210.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament: S'ha destinat part de la subvenció del Fons Estatal d'inversió Local de 2009 per a la construcció d'un carril bici [veure observacions]

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: S'han dut a terme dues actuacions al respecte que ampliarien l'oferta de carrils bici existents. Per una banda, s'ha ubicat un carril bici des de l'aparcament dissuasori previst a la zona del Temple que connecta amb el passeig de ribera i, de retruc amb la via verda. S'ha destinat part dels diners del Fons Estatal d'Inversió Local de 2009 per a portar a terme aquesta actuació, garantint l'enllaç entre el carril existent al costat del Canal de la Dreta de l'Ebre (av. Ferran d'Aragó) i la via verda. D'altra banda, a principis de 2010 està previst començar les obres de la segona fase de la via verda del Baix Ebre en les quals es preveu rehabilitar el pont del ferrocarril al seu pas per Tortosa i crear un nou itinerari verd pel marge dret del riu.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 4.2.2, 4.2.4, 4.2.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 4. UN MUNICIPI PENSAT PER LA CIUTADANIA

Programa: 4.2. FOMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE, SEGURA I SALUDABLE

Acció: 4.2.10 Promoció de l'ús de vehicles híbrids i amb motor biocombustible per al parc mòbil dels serveis municipals

Objectiu: Fomentar l'ús de vehicles híbrids

Àmbit: Mobilitat

Descripció: Es proposa adaptar progressivament la flota de vehicles municipals en vehicles híbrids i amb motor de biocombustible. Aquesta tipologia de vehicles permeten la combinació de més d'una font d'energia, tolerant motors elèctrics i de combustió, així com l'ús de biocombustibles.

El consum d'aquests vehicles és molt inferior a un vehicle normal. Així mateix, garanteixen una major autonomia i facilitat de recàrrega que els vehicles elèctrics.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 20.000 - 25.000
euros/vehicle

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: Es preveu incloure aquesta acció al Pla d'acció Local contra el Canvi Climàtic

Grau de prioritat: Baixa **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.7.1.

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4. Desplaçament i mobilitat de la població

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.1. GENERAL

Acció: 5.1.1 **Aprovació de l'ordenança general de medi ambient**

Objectiu: Disposar d'un marc legal que aplegui tots els requeriments ambientals del municipi

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: L'existència d'una ordenança general de medi ambient serveix per endreçar, actualitzar i completar requeriments legals, competència de l'Ajuntament, que, en molts casos, poden estar dispersos en diverses ordenances. D'aquesta forma s'unifica i facilita l'aplicació dels esmentats requeriments legals.

Així, aquesta pot incloure tots els requeriments municipals relatius a:

- Estalvi d'aigua
- Energia solar fotovoltaica
- Energia solar tèrmica
- Contaminació acústica
- Contaminació odorífica
- Contaminació lumínica
- Contaminació electromagnètica
- Tinença d'animals
- Altres

Apart del que ja regula el Codi Tècnic de l'Edificació o el Decret d'Ecoeficiència, per exemple, i resta de normatives de rang superior d'aplicació, com normes d'àmbit estatal o autonòmic.

Així, l'acció consistiria en acabar de redactar l'ordenança, aprovar-la per part del ple municipal i aplicar els recursos tècnics i organitzatius necessaris per garantir la seva aplicació i seguiment.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 18.000

Cost manteniment (€/any): 0

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DdTGN CCBE

Estat execució: Acció avançada

Observacions: Previsió de que l'ordenança pugui estar aprovada i en vigor el 2010.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.6, 5.2.7, 5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.6, 5.3.8, 5.3.9, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.3, 5.4.4, 5.7.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.1 Actualització del Pla Director de la xarxa d'abastament d'aigua

Objectiu: Millorar el rendiment de la xarxa d'abastament d'aigua del municipi i relacionar oferta i demanda d'aigua al municipi

Àmbit: Aigua

Descripció: Un Pla Director d'abastament és una eina de planificació que ha de permetre als ens locals gestionar el servei de d'abastament d'aigua. Es compon d'una diagnosi de totes les infraestructures i funcionaments, dels consums i demandes d'aigua, dels recursos necessaris, i fa una prognosi de les inversions/actuacions necessàries i de com s'afrontaran les inversions tenint en compte la seva repercussió tarifària. A més, el Pla Director és la figura tècnica necessària per justificar la sol·licitud d'una subvenció, una concessió o la viabilitat d'un nou desenvolupament urbanístic.

Actualment el municipi de Tortosa ja disposa d'un Pla Director que cal actualitzar, tal i com es proposa en la present acció. L'EMSP s'encarregarà d'aquesta actualització i haurà de realitzar-se en coordinació amb els projectes inclosos al programa de la Llei de barris.

Actualment, la Fundació Nova Cultura de l'Aigua (FNCA) està desenvolupant un projecte d'estalvi d'aigua on es plantejen accions en la mateixa línia que les plantejades al programa 5.2.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: EMSP AJ ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: EMSP

Altres Agents implicats: AJ ACA

Estat execució: Acció en curs

Observacions: Pla Director ja existent

Grau de prioritat: Alta

Termini: Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.2, 5.2.6, 5.2.7

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

5. Abastament d'aigua municipal

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.2 **Adequar l'estudi de la demanda futura d'aigua del municipi i de les actuacions destinades a satisfer aquesta demanda**

Objectiu: Relacionar oferta i demanda futura d'aigua al municipi

Àmbit: Aigua

Descripció: Aquesta acció consisteix en l'execució dels projectes derivats del Pla Director de la xarxa d'abastament d'aigua potable del municipi (veure acció 5.2.1).

Així, el pressupost de l'acció estarà en funció de l'abast d'aquestes actuacions però de ben segur caldrà comptar amb la col·laboració d'administracions supramunicipals com l'Agència Catalana de l'Aigua o altres per arribar a la posada en pràctica de les actuacions necessàries per a desenvolupar el Pla Director.

El Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya (DOGC 4015 de 21.11.03), especifica la metodologia que cal seguir per tal que els municipis valorin la demanda d'aigua i facin una estimació que han de fer arribar a l'ACA.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: EMSP AJ ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: EMSP

Altres Agents implicats: AJ ACA

Estat execució: Acció continuada (repetitiva en el temps)

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.1, 5.2.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

5. Abastament d'aigua municipal

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.3 Establiment de mecanismes de comunicació per fer arribar a la població les dades de la qualitat de l'aigua de consum

Objectiu: Donar a conèixer a la població la qualitat de l'aigua de consum

Àmbit: Aigua

Descripció: Actualment l'EMSP facilita diàriament les analítiques de la qualitat de l'aigua que es publiquen a un web on s'indica qualitativament el resultat dels anàlisis de l'aigua.

No obstant arran dels tallers de participació i les enquestes ciutadanes s'ha detectat un desconeixement de la qualitat de l'aigua de consum per part de la ciutadania i es considera insuficient la valoració qualitativa que es publica al web.

Les normes que regulen l'accés de la població a la informació ambiental són bàsicament les següents:

- Directiva 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell de 28-01-2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313/CEE.

- Reglament CE 1367/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 06-09-2006, relatiu a l'aplicació, a les institucions i als organismes comunitaris, de les disposicions del Conveni d'Aarhus sobre l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

Amb això, aquesta acció proposa la revisió del protocol de comunicació, en relació a la qualitat de l'aigua d'abastament, per tal de donar a conèixer de manera periòdica a la ciutadania les dades d'anàlisi de la qualitat de l'aigua per al consum humà.

L'acció consistiria en afegir un apartat a la secció de medi ambient del web de l'Ajuntament on s'actualitzin les dades de la qualitat de l'aigua, així com els valor guia.

Paral·lelament, l'acció 7.3.2 proposa la difusió i accessibilitat dels resultats dels indicadors de l'A21 de manera que periòdicament es faran arribar per altres mitjans les dades de la qualitat de l'aigua.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu **Cost manteniment (€/any):**

Fonts finançament: EMSP AJ ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: EMSP

Altres Agents implicats: AJ ACA

Estat execució: Acció continuada (repetitiva en el

Observacions: L'Ajuntament té previst donar a conèixer a través de la pàgina web les mitjanes setmanals/mensuals de les dades de la qualitat de l'aigua, així com els valors guia de cada paràmetre.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.6.1, 7.3.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.4 **Facilitar la substitució completa d'aforaments per comptadors**

Objectiu: Substituir els aforaments per promoure el consum racional d'aigua i controlar-ne el consum municipal

Àmbit: Aigua

Descripció: L'existència d'aforaments en comptes de comptadors fa que no s'incentivi adequadament el consum racional d'aigua. És per això que es considera de vital importància la substitució completa d'aforaments per comptadors. S'ha fet molta feina en els darrers temps però encara hi ha un nombre de domicilis, sobretot al nucli antic de Tortosa, amb aforaments.

Actualment l'EMSP s'encarrega del cost econòmic d'una part (el canvi d'escomesa i el canvi de contracte) però, segons els processos de participació, la ciutadania considera que el cost del canvi continua essent alt.

Amb això, aquesta acció proposa estudiar el mode de facilitar aquest canvi per tal d'assegurar-se de que el procediment de substitució d'aforament per comptador sigui senzill i més assequible possible des del punt de vista econòmic.

Un exemple podria ser algun tipus de bonificació en la factura de l'aigua i durant un període de temps determinat aquella vivenda que faci el canvi.

És important fer aquest canvi per assegurar una major eficiència de la xarxa de subministrament ja que s'han arribat a comptabilitzar consums de 170-190 l/dia en algunes llars amb aforaments.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: EMSP AJ ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: EMSP

Altres Agents implicats: AJ ACA

Estat execució: Acció avançada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.5

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

5. Abastament d'aigua municipal

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.5 **Modificació de l'ordenança fiscal per incentivar l'estalvi d'aigua**

Objectiu: Disposar d'una ordenança fiscal que fomenti l'estalvi i permeti un ús més eficient de l'aigua d'abastament

Àmbit: Aigua

Descripció: L'actual sistema tarifari relacionat amb l'abastament d'aigua fa que no s'incentivi prou l'estalvi del recurs. Això fa que es consideri necessari revisar l'esmentat sistema tarifari de tal forma que promogui, per exemple mitjançant subvencions i incentius econòmics en la llicència d'obres, el següent:

- Una xarxa separativa.
- L'estalvi d'aigua en habitatges.
- La recollida de pluvials.

Així, l'acció consistiria en revisar el sistema tarifari i modificar l'ordenança fiscal en el sentit anterior.

Fóra bo aprofitar l'experiència de municipis que ho han fet d'aquesta forma.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ EMSP ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: EMSP ACA

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.5.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

5. Abastament d'aigua municipal

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.6 Establir mecanismes per al reaprofitament de l'aigua utilitzada

Objectiu: Reutilització de l'aigua depurada del municipi

Àmbit: Aigua

Descripció: Moltes vegades es podria considerar l'ús d'aigua no potable per al rec de parcs i la neteja de la via pública.

És prou clar que no cal fer servir aigua potable per aquestes finalitats, pel que comporta de malbaratament d'un recurs escàs, com és l'aigua, així com pel malbaratament econòmic que comporta la potabilització d'aigua per un ús que no precisa d'aquest grau de qualitat.

Així, la present acció proposa l'estudi de mecanismes que permetin l'aprofitament de l'aigua depurada per altres usos que no precisin de la qualitat d'aigua de consum, així com l'establiment de recomanacions que tinguin aquesta finalitat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: EMSP AJ ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ URV

Altres Agents implicats: AJ ACA

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: S'està treballant amb la URV en l'elaboració de l'ordenança de medi ambient, en la qual està previst incorporar una sèrie de recomanacions pel reaprofitament de l'aigua utilitzada.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.7 **Elaboració d'auditories del consum d'aigua a les activitats de les zones industrials del municipi**

Objectiu: Fer un ús més eficient de l'aigua d'abastament del municipi

Àmbit: Aigua

Descripció: L'elaboració d'aquestes auditories ajudaria a estalviar aigua a nivell municipal i, alhora, a l'estalvi econòmic per part de les activitats industrials del municipi.

Es considera que les activitats industrials són les que poden aconseguir un estalvi econòmic més significatiu, atès l'alt volum d'aigua consumida.

El paper de l'Administració en aquesta acció consistiria en oferir suport tècnic i econòmic, així com informació, per la realització de les esmentades auditories.

Caldria buscar la col·laboració de l'Ajuntament i l'EMSP, SL amb la resta d'administracions implicades, com el Consell Comarcal o l'Agència Catalana de l'Aigua.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: EMSP AJ ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: EMSP

Altres Agents implicats: AJ CCBE ACA

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: La FNCA està elaborant un estudi d'estalvi d'aigua al municipi.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.2.5, 5.3.7, 5.5.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

5. Abastament d'aigua municipal

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.8 **Connexió de Bitem, Campredó, els Reguers i Vinallop a la xarxa de sanejament**

Objectiu: Que el sanejament d'aigües arribi a totes les zones del municipi per minimitzar l'impacte sobre el medi

Àmbit: Aigua

Descripció: Les zones del municipi esmentades al títol de l'acció no estan connectades a la xarxa de sanejament, situació que cal corregir.

De fet, aquestes actuacions estan considerades a l'actualització de 2007 del PSARU, excepte la connexió dels Reguers.

Així, el paper de l'administració municipal serà instar a l'Agència Catalana de l'Aigua a l'execució dels projectes així com oferir tota la col·laboració necessària per l'èxit de les actuacions.

Així mateix, cal buscar una solució a la manca de connexió dels Reguers a la xarxa de sanejament per tal que aquesta zona pugui estar connectada a la xarxa de sanejament el més aviat possible.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: ACA

Estat finançament:

Entitat responsable: ACA

Altres Agents implicats: AJ EMSP

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.9, 5.2.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.2. CICLE DE L'AIGUA

Acció: 5.2.9 **Ampliació de l'EDAR Tortosa-Roquetes amb reducció de N i P i actuació per a la reducció de nutrients (reducció de fòsfor) a l'EDAR**

Objectiu: Millorar la qualitat de l'aigua de sortida de l'EDAR Tortosa-Roquetes

Àmbit: Aigua

Descripció: Les actuacions esmentades al títol de l'acció augmentaran l'eficiència de la depuració a l'EDAR Tortosa-Roquetes.

De fet, aquestes actuacions estan considerades a l'actualització de 2007 del PSARU.

Caldrà tenir en compte l'increment futur de la demanda per al correcte dimensionament de l'EDAR.

Així el paper de l'administració municipal en aquesta acció serà instar a l'administració responsable a l'execució dels projectes esmentats.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: CCBE ACA AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: CCBE

Altres Agents implicats: ACA AJ EMSP

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.8, 5.2.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.1 **Elaboració d'un Pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES) al municipi**

Objectiu: Fer un ús més eficient i sostenible de l'energia al municipi

Àmbit: Energia

Descripció: Un Pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES) serveix per orientar les actuacions municipals amb la finalitat de superar els objectius establerts per la Unió Europea per l'any 2020, reduint les emissions de CO2 com a mínim un 20%.

Els Plans d'Acció per a l'Energia Sostenible són fruit de l'anomenat Pacte d'Alcaldes/esses, mecanisme impulsat per la Comissió Europea per fomentar la participació de la ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic.

El Pacte consisteix en el compromís de les ciutats que s'hi adhereixin d'aconseguir els objectius comunitaris de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle mitjançant la implantació de mesures a favor de l'eficiència energètica, els projectes d'energies renovables i la resta d'actuacions relacionades amb l'energia que poden ser aplicades en diversos sectors d'activitat dels governs locals i regionals.

En el si d'aquest Pla s'hauran de definir els objectius (generals i específics) a assolir durant el termini de vigència del mateix, com a mínim:

- Maximitzar l'eficiència energètica i fomentar l'estalvi energètic en el sector municipal, domèstic, comercial i serveis i industrial.
- Augmentar la producció local d'energia.
- Promoure la implantació d'instal·lacions d'energies renovables.

A la vegada es definiran les propostes i actuacions concretes per a l'assoliment dels objectius fixats, considerant el sector públic, domèstic, comercial i serveis, i industrial. Com propostes inicials es consideren les següents:

Sector municipal:

- Construir i rehabilitar els edificis i instal·lacions municipals utilitzant criteris bioclimàtics i d'eficiència energètica.
- Implantar progressivament instal·lacions d'energia solar en les dependències i equipaments municipals.
- Incorporació de les energies renovables en l'espai públic.
- Substitució progressiva del parc municipal de vehicles per vehicles més eficients energèticament (i menys contaminants).
- Cursos de conducció eficient per als treballadors municipals.
- Implantació d'un sistema d'informació energètica (SIE) per als quadres d'enllumenat i edificis públics; així com implantació de protocols de gestió i control energètic continuat.

Sector domèstic:

- Desenvolupar un programa per informar i fomentar mesures d'estalvi i eficiència energètica en les comunitats de veïns.
- Incentivar les instal·lacions d'energies renovables comunitàries.
- Sistemes de climatització col·lectiva en els nous desenvolupaments urbanístics.
- Bonificar la certificació energètica A o B dels edificis de nova construcció.
- Fixar normativament estàndards en eficiència energètica més alts que els del Codi Tècnic de l'Edificació i el Decret d'Ecoeficiència, pel que fa a: aïllament, qualitat dels elements, inèrcia tèrmica, qualitat de les instal·lacions entre d'altres].
- Exigir a les promocions públiques estàndards energètics més alts.

Sector comercial i serveis:

- Fomentar la realització d'auditories energètiques en els establiments hotelers i càmpings.

Sector industrial:

- Publicació d'una guia de bones pràctiques energètiques per al sector industrial, amb mesures de fàcil aplicació i sessions formatives o visites informatives.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 12.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: L'Ajuntament de Tortosa ha signat el pacte d'Alcaldes i Alcaldesses per l'energia, promogut per la Comissió Europea

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.3.2, 5.3.4, 5.3.7, 5.3.8, 5.7.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.2 Suport des de l'Administració a la producció autònoma descentralitzada d'energia, mitjançant fonts renovables, als habitatges unifamiliars i aïllats

Objectiu: Promoure l'ús d'energies renovables al municipi

Àmbit: Energia

Descripció: Aprofitant la dispersió d'habitatges existents al municipi, aquesta acció proposa donar suport tècnic a la instal·lació de sistemes de producció d'energia mitjançant energies renovables als habitatges unifamiliars i aïllats del municipi.

Amb això, es proposa subvencionar la instal·lació d'aquests sistemes o bonificar en la taxa de la llicència d'obres en el cas dels nous habitatges.

També es podria oferir des de l'Ajuntament un servei d'assessorament particular per a la instal·lació dels esmentats sistemes. Oferir també informació de subvencions d'altres administracions com, per exemple, l'ICAEN. O la pròpia informació i assessorament que pot oferir l'esmentat ICAEN.

Aquest suport de l'Administració també es podria donar des de o en col·laboració amb el Consell Comarcal del Baix Ebre.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ CCBE ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.3.1, 5.3.8

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.3 Execució complerta del "Pla municipal d'adequació de la il·luminació exterior existent de Tortosa".

Objectiu: Completar l'execució del Pla per tal de fer servir un enllumenat públic energèticament més eficient i donar compliment a la normativa

Àmbit: Energia

Descripció: El "Pla Municipal d'Adequació de la il·luminació exterior existent a Tortosa" es va elaborar l'abril de 2008 i s'ha executat una primera fase. Amb això, l'acció proposa executar, tal i com està previst, la resta de fases en els propers anys.

D'aquesta manera es donarà compliment a la normativa vigent en termes de protecció del medi nocturn, la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn i el Decret pel qual s'aprova el Reglament que la desenvolupa.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN DMAH

Estat execució: Acció en curs

Observacions: Al 2009 s'ha fet una inversió de 346.000.-€ per a l'enllumenat de l'Avinguda Generalitat.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.3.1, 5.3.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.4 **Implantació de Sistemes d'Informació Energètica (SIE) per l'enllumenat públic i els equipaments municipals**

Objectiu: Donar a conèixer i sensibilitzar a favor de l'estalvi energètic

Àmbit: Energia

Descripció: D'acord amb el Programa per a la millora de l'eficiència energètica i la utilització d'energies renovables de les administracions del Baix Ebre, aquesta acció proposa la implantació d'un Sistema d'Informació Energètica (SIE) per als quadres d'enllumenat i edificis públics. Així com la implantació de protocols de gestió i control energètic continuat.

Principalment, les funcions d'un SIE són:

- Accés i gestió de l'inventari energètic permanent, mitjançant fitxes individualitzades de cada instal·lació pública així com de l'enllumenat.
- Control de les actuacions de manteniment amb incidència sobre els consums energètics.
- Seguiment de les altes, baixes i modificacions d'equipaments (projectes i pòlisses).
- Gestió de les incidències i alarmes.
- Anàlisi de consums i tarifes.
- Visualització de la informació mitjançant entorn gràfic i GIS (Sistema d'Informació Geogràfica).

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): 4.000 €/equip

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: L'Ajuntament resta a l'espera de que l'ICAEN posi a la disposició dels Ajuntaments un programa de gestió de les despeses energètiques.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.3.1, 5.3.3, 5.3.5

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.5 Realització d'auditories energètiques de l'enllumenat públic i els equipaments municipals

Objectiu: Fer un ús més eficient de l'energia a les instal·lacions municipals

Àmbit: Energia

Descripció: Aquesta acció es proposa d'acord amb el Programa per a la millora de l'eficiència energètica i la utilització d'energies renovables de les administracions del Baix Ebre.

Per tal de reduir el consum energètic, es proposa que l'Ajuntament impulsi la realització d'auditories energètiques de l'enllumenat públic i les dependències i equipaments municipals.

Com a resultat de les auditories realitzades, es disposarà d'una diagnosi en la que estaran identificades les disfuncions en el consum i gestió energètic municipal.

A partir dels resultats es desenvoluparà un Pla de millora energètica de les dependències i equipaments municipals. Com a mínim, els objectius d'aquest pla seran:

- L'estalvi energètic i la optimització del consum.
- Reduir la despesa econòmica per malbaratament del recurs.
- Assegurar la durabilitat i eficiència de les instal·lacions i dels equipaments.
- Intervenir de forma positiva i activa en el procés de desenvolupament sostenible.
- Crear equipaments de major qualitat en tots els nivells.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 4.000 €/equipament

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN DMAH

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Durant el 2010 es preveu fer una auditoria energètica al municipi.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.3.1, 5.3.4, 5.3.7

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.6 Controlar, en l'atorgament de llicències d'obres, el compliment estricte de les distàncies que marca la normativa de contaminació electromagnètica

Objectiu: Minimitzar l'impacte de la contaminació electromagnètica sobre la salut de les persones

Àmbit: Energia

Descripció: Aquesta acció proposa fer un seguiment estricte, a l'hora d'atorgar les llicències d'obres, de les distàncies de seguretat entre transformadors elèctrics i les vivendes, concretament els dormitoris, per tal de donar compliment a la normativa sectorial i evitar possibles impactes electromagnètics.

Quan a les antenes de telefonia mòbil es proposa continuar implantant el Pla Local d'implantació d'antenes de telefonia mòbil, així com continuar controlant en continu.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ GUMTSA

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN

Estat execució: Acció en curs

Observacions: L'Ajuntament disposa d'aparells de mesura en continu per les antenes de telefonia mòbil, així com un Pla Local per la implantació d'antenes de telefonia mòbil.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.7 Elaboració d'auditories energètiques a les activitats de les zones industrials del municipi

Objectiu: Fer un ús més sostenible de l'energia

Àmbit: Energia

Descripció: Les empreses es poden beneficiar d'una menor despesa de l'energia al mateix temps que en consumeixen menys o de forma més eficient.

La present acció proposa l'elaboració d'auditories energètiques a les activitats industrials del municipi a través del suport de l'Administració i de campanyes informatives que informin dels estalvis econòmics que es poden aconseguir.

En una primera fase caldria estudiar, conjuntament amb l'Institut Català d'Energia (ICAEN), les possibilitats d'actuació en relació a les activitats del municipi.

A continuació, es planificaria i es posarien en marxa les actuacions tendents a implantar l'acció al municipi. Serà important contemplar la possibilitat de subvencions, ajuts o qualsevol tipus de suport a l'acció.

Alhora, caldrà definir un interlocutor per l'assessorament de les empreses en aquesta matèria (Ajuntament o ICAEN).

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€):

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Baixa **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.7, 5.3.1, 5.3.8

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.8 **Potenciació, des de l'Administració, la instal·lació de teulades solars a les zones industrials del municipi**

Objectiu: Fomentar l'energia sostenible al municipi

Àmbit: Energia

Descripció: Aprofitant l'elevada superfície de sòl industrial de que disposa el municipi, es proposa en aquesta acció potenciar la instal·lació de teulades solars a les indústries del municipi.

Amb això, caldrà estudiar les vies per potenciar aquesta actuació donant suport tècnic sobre els ajuts de que es disposen en aquest àmbit, així com informant dels estalvis de que podrà gaudir l'empresa a mig termini.

Caldrà estudiar la possibilitat d'establir convenis de col·laboració per a instal·lar sistemes de captació solar en cobertes d'edificis industrials.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): 800 €/placa solar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ICAEN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE ICAEN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.3.1, 5.3.2, 5.3.7

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.3. ENERGIA

Acció: 5.3.9 Creació de l'Agència Local de l'Energia

Objectiu: Crear un organisme integrat per les administracions implicades que fomenti i impulsi les actuacions encaminades a un major ús de l'energia sostenible

Àmbit: Energia

Descripció: Una Agència d'Energia és un organisme, vinculat a través dels seus òrgans de govern a una administració, ja sigui municipal, supramunicipal, autonòmica o estatal, la finalitat de la qual és la promoció de l'ús racional de l'energia en els diversos sectors consumidors, promovent l'eficiència energètica, l'estalvi i la diversificació de recursos energètics.

Així, aquesta s'encarregaria d'impulsar el posicionament del municipi o, a nivell supramunicipal, de les Terres de l'Ebre com a territori exemplar en el tractament dels temes energètics i la seva repercussió ambiental.

En el cas de tractar-se d'una agència municipal aquesta podria estar formada per una persona especialista en energia que assessorés les empreses i els particulars en els objectius esmentats.

En el cas de preferir l'opció d'una agència supramunicipal, opció més econòmica com és natural, aquesta podria estar relacionada amb el Consell Comarcal de l'Ebre o fins i tot amb el CODE. D'aquesta forma, l'Agència podria donar servei als municipis de les Terres de l'Ebre.

L'acció consistiria en l'adequació d'un espai per prestar aquest servei i en la contractació d'una persona especialista en energia. A més com dotar-la dels recursos i materials necessaris perquè pugui desenvolupar la seva feina.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar **Cost manteniment (€/any):** 6.000

Fonts finançament: CCBE ICAEN AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: CCBE

Altres Agents implicats: AJ ICAEN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: El Consell Comarcal del Baix Ebre té previst crear l'Agència local de l'Energia

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.3.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

6. Consum final d'energia

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.4. AIRE

Acció: 5.4.1 Dur a terme un seguiment acurat de les activitats municipals que poden generar episodis de contaminació atmosfèrica o olors al municipi per tal de minimitzar l'impacte sobre la població

Objectiu: Minimitzar l'impacte de la contaminació atmosfèrica o odorífica sobre la població del municipi

Àmbit: Contaminació Atmosfèrica

Descripció: Caldria fer, en primer lloc, un inventari actualitzat de les activitats que produeixen molèsties sobre la població del municipi per instar-les a que apliquin les mesures correctores necessàries per corregir la situació i fer un seguiment dels casos fins que es resolguin definitivament.

Cal insistir en les molèsties per olors produïdes per l'empresa Celesa, que continuen persistint malgrat les actuacions realitzades per l'empresa. També cal remarcar les molèsties per olors de l'empresa Orujosa.

La persona més adequada per fer aquesta feina seria el tècnic municipal de medi ambient en col·laboració amb el personal del seu departament.

Caldria reforçar el diàleg amb les empreses que produeixen les molèsties i els veïns afectats, molt sensibilitzats amb les molèsties.

En cas de que els requeriments municipals a les empreses molestes no es portin a terme és important que la situació no quedi impune i que inclús, en cas de reincidència, es pugui arribar a sancions que es facin efectives.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE DMAH

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.4. AIRE

Acció: 5.4.2 **Dur a terme un seguiment de la qualitat i dels episodis de contaminació acústica al municipi per tal de minimitzar l'impacte sobre la població**

Objectiu: Minimitzar l'impacte de la contaminació acústica sobre la població

Àmbit: Contaminació Atmosfèrica

Descripció: Caldria fer, en primer lloc, un inventari actualitzat de les activitats que produeixen molèsties sobre la població del municipi per instar-les a que apliquin les mesures correctores necessàries per corregir la situació i fer un seguiment dels casos fins que es resolguin definitivament.

La persona més adequada per fer aquesta feina seria el tècnic municipal de medi ambient en col·laboració amb el personal del seu departament.

En cas de que els requeriments municipals a les empreses molestes no es portin a terme és important que la situació no quedi impune i que inclús, en cas de reincidència, es pugui arribar a sancions que es facin efectives.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu **Cost manteniment (€/any):**

Fonts finançament: AJ DMAH DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE DMAH DdTGN

Estat execució: Acció continuada (repetitiva en el temps)

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.4. AIRE

Acció: 5.4.3 Minimització en la fase de disseny (en el moment de l'atorgament de les llicències municipals d'obres i d'activitats) els possibles conflictes futurs en relació a la contaminació atmosfèrica, acústica i odorífica al municipi

Objectiu: Minimitzar l'impacte de les activitats sobre la població

Àmbit: Contaminació Atmosfèrica

Descripció: El millor moment per incidir en aquestes qüestions és en el moment de l'atorgament de les llicències municipals ja que més endavant, quant l'activitat ja està en funcionament, l'aplicació de les mesures correctores necessàries acostuma a ser lenta i costosa i font segura de conflictes.

Per això, cal insistir en la importància del compliment de tots els requeriments legals necessaris en el moment d'atorgar:

- La llicència municipal d'obres.
- La llicència municipal d'activitats.

Per això és important la col·laboració estreta entre el tècnic municipal de medi ambient i el personal que atorga les llicències d'obres. En el cas de les llicències d'activitat, la persona que les atorga és el tècnic municipal de medi ambient.

Per exemple, es poden convocar breus reunions periòdiques entre el tècnic de medi ambient i el tècnic de llicències d'obres per assegurar la coordinació entre ells o establir un altre protocol de coordinació que es consideri satisfactori.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ GUMTSA

Altres Agents implicats: CCBE DMAH

Estat execució: Acció continuada (repetitiva en el temps)

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.4.1, 5.4.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.4. AIRE

Acció: 5.4.4 Elaboració de campanyes periòdiques de control dels fums dels vehicles i del soroll de les motos

Objectiu: Minimitzar els fums i sorolls provocats pels vehicles motoritzats

Àmbit: Contaminació Atmosfèrica

Descripció: Elaborar un programa anual de control del compliment de la normativa d'immissió de soroll i fums als vehicles motoritzats, en especial a ciclomotors i motocicletes.

Entre d'altres aspectes, el programa haurà de:

- A nivell normatiu, elaborar un procediment de control del soroll (mètode del vehicle aturat) per exemple seguint les indicacions que preveu l'ordenança tipus sobre sorolls i vibracions elaborada per la Diputació de Barcelona.

- Quantificar els mitjans tècnics i humans per a desenvolupar les actuacions previstes pel programa i preveure la inversió necessària.

- Valorar la necessitat d'intensificar les actuacions contemplades durant els mesos previs a l'estiu (maig-juny), on s'intensifica el trànsit de ciclomotors i motocicletes.

Els controls els efectuarà la Policia Local de Tortosa, amb els mitjans tècnics i humans disponibles.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE DMAH

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.5. RESIDUS

Acció: 5.5.1 Fer un estudi de contenidorització per als RSU del municipi

Objectiu: Fer una recollida dels RSU municipals el més eficient possible i maximitzar la recollida selectiva al municipi

Àmbit: Residus

Descripció: Aquesta acció inclouria:

- L'estudi de la ràtio de contenidors per habitant per determinar la possible ampliació d'aquesta ràtio.
- Estudiar la conveniència de continuar soterrant els contenidors de RSU a tot el municipi o en determinades zones.
- Valorar la unificació del sistema de recollida de residus al municipi amb l'extensió del sistema de recollida de residus "Easy" pel rebuig.
- Estudiar la creació d'un sistema d'ajuts per l'adquisició de compostadors pels habitatges del municipi per potenciar el compostatge o la ubicació de compostadors comunitaris en punts del municipi.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): 6.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ARC CCBE

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: REBE ARC

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Durant la tardor de 2008, l'Ajuntament va canviar el sistema de recollida selectiva a "Easy" i va fer una campanya informativa sobre la nova recollida selectiva al municipi.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

8. Recuperació de residus municipals

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.5. RESIDUS

Acció: 5.5.2 **Modificació de l'ordenança fiscal de tal forma que el pagament es produeixi per generació de residus**

Objectiu: Promoure la fiscalitat ambiental en relació als residus municipals

Àmbit: Residus

Descripció: Amb aquesta acció es pretén bonificar aquelles empreses o indústries que produeixen menys residus, de tal forma que el pagament de la taxa de recollida d'escombraries es faci en funció dels residus generats.

L'acció consistiria en modificar l'ordenança fiscal existent en aquest sentit, amb l'ajut d'altres possibles ordenances fiscals que tinguin aquesta orientació.

Bàsicament, la modificació pot anar amb dos sentits:

1) A través de controlar la generació de residus mitjançant una declaració en la qual es detalli la quantitat de residus generats i que, necessàriament, anirà lligat a un servei d'inspecció de les activitats econòmiques;

2) A través de sistemes electrònics incorporats als contenidors i al camió de recollida per tal de pesar els residus o controlar el nombre de buidades de manera que cada activitat pagui exactament pel que genera.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ARC

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: ARC

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana

Termini: Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1, 5.2.5

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

8. Recuperació de residus municipals

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.5. RESIDUS

Acció: 5.5.3 Col·locació d'uns senyals al lloc on es produeixen periòdicament abocaments incontrolats indicant on es poden portar els residus que s'hi acostumen a abocar

Objectiu: Evitar els abocaments incontrolats de residus al municipi i mantenir els emplaçaments lliures de residus

Àmbit: Residus

Descripció: Aquesta acció proposa acabar amb els abocaments incontrolats que encara tenen lloc en alguns punts del municipi. Amb això es proposa:

- Identificar els llocs on es produeixen abocaments incontrolats constantment.
- Mirar de localitzar el causant i, en cas de reincidència, procedir a les actuacions legals necessàries.
- Dissenyar uns senyals que informin de les sancions i els punts de recollida de residus.

El cost de l'acció bàsicament seria l'adquisició del senyal i la seva col·locació en els punts on es produeixen abocaments.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 300

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ARC

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: CCBE CODE ARC

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Baixa **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

9. Utilització de les deixalleries municipals

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.5. RESIDUS

Acció: 5.5.4 Identificació de les activitats, els residus industrials de les quals tenen una gestió insuficient, i instar-les a que corregeixin la situació

Objectiu: Gestionar correctament la totalitat dels residus industrials del municipi

Àmbit: Residus

Descripció: Segons dades de l'ARC (2005), el 13% dels residus industrials del municipi tenen una gestió insuficient.

Així, l'Ajuntament haurà d'identificar les activitats amb una gestió insuficient dels seus residus industrials i instar-les a que aquests rebin una gestió adequada, amb el suport d'administracions supramunicipals com l'Agència de Residus de Catalunya, principalment.

Apart del que s'indica al títol de l'acció, es proposa que, des de l'Ajuntament, es fomentin les bones pràctiques al sector industrial mitjançant xerrades i reunions de comunicació i assessorament al sector empresarial.

Concretament, es proposa que l'Ajuntament fomenti la implantació de Programes de Bones Pràctiques Ambientals a les indústries del municipi.

Aquests programes, caldrà que promoguin la incorporació de les millors tècniques disponibles a les indústries de la ciutat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ARC DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: ARC DdTGN

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.7, 5.3.7

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

10. Recuperació de residus industrials

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.5. RESIDUS

Acció: 5.5.5 **Millora de la gestió dels residus a les dependències municipals**

Objectiu: Incentivar la bona gestió dels residus al municipi mitjançant l'exemplificació de bones pràctiques des de l'Administració

Àmbit: Residus

Descripció: Amb aquesta acció, es proposa la millora de la recollida selectiva a les dependències municipals i la millora de la gestió dels residus que cal portar a la deixalleria.

L'acció consistiria en l'estudi de l'actual sistema de gestió dels residus a les dependències municipals per millorar-lo.

La posada en marxa de l'activitat es podria fer mitjançant l'enviament d'una circular als treballadors i treballadores de l'Ajuntament acompanyada d'una xerrada informativa als mateixos.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ ARC

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: ARC

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: Actualment a les dependències municipals es du a terme la recollida de piles, mòbils i cartró.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

8. Recuperació de residus municipals

9. Utilització de les deixalleries municipals

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.6. RISC AMBIENTAL

Acció: 5.6.1 Actualització del Pla municipal local d'emergències

Objectiu: Minimitzar els riscos sobre la població i garantir la seguretat de les persones

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: L'acció consistiria en revisar el Pla municipal local d'emergències i actualitzar-lo perquè el que es troba actualment en vigor és de l'any 1990.

Es considera molt important disposar d'un Pla municipal local d'emergències actualitzat, donada la multiplicitat de riscos que afecten el municipi, entre d'altres:

- Risc d'inundacions i avingudes
- Risc d'incendis forestals
- Risc industrial
- Risc nuclear

Destacar l'alt risc d'inundabilitat del municipi, amb 26 punts crítics i 3 punts al municipi.

En aquest sentit, fora bo crear un programa amb actuacions específiques que permetés millorar i adequar les zones inundables i punts crítics identificats per l'ACA al municipi de Tortosa.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GENCAT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: GENCAT DdTGN

Estat execució: Acció en curs

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.2.3, 5.6.2, 5.6.3, 5.6.4, 5.6.5, 5.6.6

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.6. RISC AMBIENTAL

Acció: 5.6.2 Elaboració d'un estudi del risc per l'existència d'equipaments o infraestructures en les lleres o vessants i cons de dejecció dels barrancs per minimitzar l'impacte en cas d'avinguda

Objectiu: Minimitzar l'impacte dels riscos ambientals i garantir la seguretat de les persones

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: Com es diu a la memòria descriptiva de la present Agenda 21 de Tortosa, l'alt període de retorn de les avingudes ha fet que s'emplacessin equipaments o infraestructures en les lleres o vessants i cons de dejecció dels barrancs.

Per la qual cosa, es considera molt important fer tot el possible per minimitzar els riscos, sobretot per la seguretat de les persones, derivats dels esmentats emplaçaments en llocs no adequats.

L'acció consistiria en encarregar un estudi que mostri una relació de les construccions en lleres o vessants i cons de dejecció de barrancs i el risc en que es troba cada construcció. A continuació, caldrà prendre les mesures necessàries per minimitzar aquest risc.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 12.000

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GENCAT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ ACA

Altres Agents implicats: GENCAT DdTGN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.6.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.6. RISC AMBIENTAL

Acció: 5.6.3 Realització del PAM d'incendis forestals

Objectiu: Minimitzar l'abast de possibles incendis forestals, tot garantint la seguretat de les persones

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: El Pla d'Actuació Municipal per a Emergències és un instrument, creat per la Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya, per a la gestió d'una emergència produïda per un incendi forestal.

El seus objectius fonamentals són donar a l'Ajuntament la informació i els instruments necessaris per:

- Organitzar els mitjans humans i materials del municipi per fer front a l'emergència.
- Coordinar aquests mitjans amb els bombers i altres serveis.
- Assegurar la protecció de persones i béns.

L'Ajuntament hauria de disposar d'aquesta important eina atès que el 20% del terme municipal està catalogat de Molt alt risc d'incendi (Serra de Cardó-Boix i Ports de Tortosa).

Així, l'acció consistiria en la redacció del Pla, amb la col·laboració de les administracions supramunicipals indicades.

També cal destacar la importància de disposar d'una xarxa bàsica de prevenció d'incendis.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): **Cost manteniment (€/any):**

Fonts finançament: AJ DdTGN DMAH

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DMAH DdTGN ADF

Estat execució: Acció en curs

Observacions: L'Ajuntament ha fet molta feina en relació als perímetres de protecció de les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, sobretot a la zona del Coll de l'Alba.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.6.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 1. Superfície forestal cremada

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.6. RISC AMBIENTAL

Acció: 5.6.4 Aprovació del Pla d'actuació del PROCICAT: emergències per episodis de contaminació a l'Ebre aigües avall de l'embassament de Flix, per al cas de Tortosa

Objectiu: Minimitzar l'impacte sobre el municipi i els seus recursos aquífers d'un possible episodi de contaminació a l'Ebre

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: La fàbrica d'ERCROS, de Flix, ha anat acumulant residus contaminants a l'embassament de Flix, aigües amunt de Tortosa, al llarg de més de 100 anys d'activitat. Actualment, hi ha un projecte constructiu l'objectiu principal del qual és l'eliminació de la contaminació acumulada procedent dels abocaments de l'empresa, situada al marge dret de l'embassament.

Durant les operacions de descontaminació de l'embassament de Flix podrien produir-se afectacions sobre la població i el medi ambient, aigües avall de l'embassament.

Així, en aquest context, l'objectiu del Pla esmentat és definir les actuacions que han de dur a terme els diferents organismes per poder fer front i gestionar eficaçment els possibles episodis de contaminació de les aigües del riu Ebre, des de l'embassament de Flix fins a la seva desembocadura.

L'Ajuntament ha d'aprovar per ple municipal, i procurar que estigui plenament operatiu, el Pla d'actuació del PROCICAT per afrontar i gestionar eficaçment els episodis de contaminació que es puguin produir durant les operacions d'eliminació de la contaminació.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GENCAT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: GENCAT

Estat execució: Acció avançada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.6.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment: 5. Abastament d'aigua municipal

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.6. RISC AMBIENTAL

Acció: 5.6.5 Manteniment actualitzat del pla PAMEN per estar el municipi en l'àrea d'influència de la central nuclear de Vandellòs

Objectiu: Garantir la seguretat de les persones davant possibles riscos nuclears

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: El pla PAMEN (anteriorment conegut com PENTA) és el Pla d'Actuació Municipal d'Emergència Nuclear.

Existint a la província de Tarragona centrals nuclears, als termes municipals d'Ascó i Vandellòs-l'Hospitalet de l'Infant, cal tenir previstes les actuacions de preparació i resposta per fer front als accidents que condueixin a les situacions d'Emergència Nuclear, que es recullen al Pla Director del present Pla d'Emergència Nuclear, exterior a les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs de Tarragona (PAMEN), que té com objectiu general:

Evitar o al menys reduir, en la mesura del possible, els efectes adversos de les radiacions ionitzants sobre la població en cas d'accident nuclear, a les centrals nuclears d'Ascó o/i Vandellòs.

El PAMEN estableix els objectius i l'abast, específic del mateix, l'organització, estructura i funcions d'aquests, els mitjans humans i materials i els recursos necessaris, els procediments d'actuació operativa per la seva mobilització i actuació ordenada i eficaç, així com l'esquema de coordinació entre les diferents Administracions Públiques que hagin d'intervenir.

Així, l'Ajuntament haurà d'instar la resta d'administracions implicades perquè el pla estigui permanentment actualitzat.

Es proposa la revisió del protocol d'actuació així com la realització de simulacres periòdics amb la població del municipi per estar preparats per fer front a una eventual emergència nuclear.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GENCAT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: GENCAT

Estat execució: Acció continuada [repetitiva en el temps]

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)
Interrelació amb altres accions del PALS: 5.6.1
Relació amb altres programes de l'Ajuntament:
Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.6. RISC AMBIENTAL

Acció: 5.6.6 Dur a terme el seguiment de l'activitat i de les condicions de seguretat de les dues empreses del municipi incloses a la Directiva SEVESO II d'accidents majors

Objectiu: Garantir la seguretat de les persones davant riscos industrials

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: La Directiva 96/82/CE relativa al control dels riscos inherents als accidents greus en els quals intervinguin substàncies perilloses, coneguda com directiva Seveso II, va modificar la Directiva 82/501/CEE (Seveso I), amb posterioritat als accidents ocorreguts a Bhopal i Mèxic, amb l'objectiu de donar més eficàcia a l'aplicació de la directiva en els Estats Membres de la Unió Europea.

Aquesta directiva preveu una sèrie d'obligacions per als titulars d'establiments industrials que tinguin determinades substàncies perilloses per sobre d'uns límits determinats. La directiva es va incorporar a l'ordenament jurídic de l'Estat mitjançant el RD 1254/1999.

A Catalunya, el Reial Decret 1254/1999 està desenvolupat pel Decret 174/2001. Aquest Decret recull els procediments i les autoritats competents en la seva aplicació, i presenta una sèrie de particularitats respecte del RD de l'Estat, entre les quals destaca la inclusió dins del procediment previst per la llei 3/1998 d'Intervenció integral de l'Administració ambiental les sol·licituds d'autoritzacions ambientals d'establiments nous o canvis substancials en els existents.

Les dues empreses del municipi afectades per la Directiva Seveso II, d'accidents majors, són les empreses Celesa i Ercros. Aquestes tenen, per tant, un pla d'emergència propi.

El pla d'emergència de l'empresa Ercros es troba pendent d'aprovació per part de la Generalitat de Catalunya.

L'acció consistiria en que l'Ajuntament vetllés perquè aquestes dues empreses estiguin al corrent de les seves obligacions pel que respecta a la seguretat i possibles afectacions sobre el municipi.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ GENCAT

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: GENCAT

Estat execució: Acció continuada [repetitiva en el temps]

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.6.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.7. CANVI CLIMÀTIC

Acció: 5.7.1 **Desenvolupament del Pla d'acció local de mitigació i adaptació al canvi climàtic del municipi**

Objectiu: Estructurar i planificar tota l'acció municipal de lluita contra el canvi climàtic

Àmbit: Canvi Climàtic

Descripció: L'evidència científica demostra que estem abocats a un escenari de canvi en el clima, amb efectes tant a escala global com local i que planteja importants riscos als sistemes naturals, econòmics i socials.

El problema s'associa a un model de consum energètic que si bé ha estat decisiu per superar les fases més crítiques del desenvolupament humà, és clarament insostenible pel que suposa d'esgotament de recursos no renovables i per l'emissió de gasos amb capacitat per modificar els vectors climàtics.

Els governs locals han d'entomar el repte que suposa el canvi climàtic i convertir el problema en una oportunitat en el sentit de formular polítiques d'abast municipal que fins i tot vagin més enllà de les obligacions derivades del Protocol de Kyoto. Aquest és, per exemple, el sentit del Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses, promogut pel comissari de l'Energia de la Unió Europea amb l'objectiu de reduir les emissions de CO₂, disminuir el consum energètic i potenciar la implantació de fonts d'energia renovable.

Així, l'acció consisteix en elaborar un pla amb accions agrupades per àmbits i línies estratègiques, valorades econòmicament i ambiental, prioritzades i temporalitzades. Aquest pla ha d'estar dotat de mecanismes de seguiment, tant tècnics (indicadors) com socials (fòrums, taules, observatoris, etc).

D'aquesta forma, es dotarà l'Ajuntament d'un inventari d'accions de mitigació i adaptació al canvi climàtic, ordenades per ordre d'eficàcia i d'eficiència, per tal de facilitar-ne l'execució.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): Tècnic i Organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ DMAH DdTGN

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DMAH DdTGN

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Al març del 2009 l'Ajuntament ha signat el Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses afegint un acord que fa referència al compromís de confeccionar una estratègia local sobre el canvi climàtic per tal de definir les accions per mitigar-lo.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.3.1, 5.7.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

1. Superfície forestal cremada
4. Desplaçament i mobilitat de la població
6. Consum final d'energia
7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 5. TORTOSA APOSTA PER UN AMBIENT DE QUALITAT

Programa: 5.7. CANVI CLIMÀTIC

Acció: 5.7.2 Establiment d'acords de custòdia del territori que ajudin a minimitzar l'impacte sobre l'escalfament global i l'impacte d'avingudes

Objectiu: Fomentar una gestió sostenible de les finques forestals i de les ubicades aigües amunt

Àmbit: Riscos Ambientals

Descripció: La custòdia és un conjunt d'estratègies i tècniques que intenten generar la responsabilitat de propietaris i usuaris del territori en la conservació dels seus valors naturals, culturals i paisatgístics i en l'ús responsable dels seus recursos.

La custòdia comença amb la sensibilització i utilitza diferents estratègies i mecanismes en col·laboració contínua entre propietaris, usuaris i entitats de custòdia. Una entitat de custòdia és qualsevol organització sense afany de lucre, que participa activament en la conservació del territori i dels seus valors mitjançant un acord de custòdia.

Des de l'entitat de custòdia s'entra en contacte amb els propietaris de les finques amb més valor, tant amb ambients naturals com rurals, i es realitzen acords de custòdia per tal de preservar-los. Aquests acords són sempre de caràcter voluntari.

Amb això, caldria treballar en aquells espais naturals del municipi que, tot i el seu interès natural, no es troben sota cap figura de protecció i es considera que cal conservar-los. Per tant, aquesta acció proposa que l'Ajuntament de Tortosa, o una altra entitat de custòdia, arribin a acords de custòdia entre propietaris dels espais de major interès local, per tal d'assegurar la viabilitat ecològica dels ecosistemes d'interès del municipi.

També es podria valorar la possibilitat de recuperar, mitjançant els esmentats acords de custòdia del territori, activitats extractives abandonades.

L'acció s'iniciaria amb l'exploració per part de l'Ajuntament de quines serien les finques on seria més interessant establir acords de custòdia. Es proposa d'una banda, la valoració de les finques forestals per la seva contribució en la fixació de gasos efecte hivernacle i, d'altra banda, aquelles finques que tenen una funció reguladora de les dinàmiques hidrològiques aigües amunt de l'Ebre. Posteriorment, s'entraria amb contacte amb la Xarxa de Custòdia del Territori per avaluar les possibilitats d'acords de custòdia del territori.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: ✓

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: XCT AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DMAH DdTGN EL

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 5.7.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

7. Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.1. MILLORAR L'ORGANITZACIÓ INTERNA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL D'ACORD AMB ELS PRNCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Acció: 6.1.1 Consolidació del procés de reforma tècnica i administrativa

Objectiu: Adaptar i millorar l'organització municipal de l'Ajuntament

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Durant el procés de redacció i anàlisi de l'Agenda21 de Tortosa, l'administració local està immersa en un procés de reforma administrativa i tècnica.

L'estructura prevista aposta per la transversalitat entre les diferents àrees, amb només un òrgan de gestió i direcció per a l'organització i control de l'administració local.

Aquest procés de reforma ha suposat un gran nombre de canvis, trasllats i reordenació d'àrees tècniques que han afectat al funcionament intern i a la comunicació amb la ciutadania i la resta d'agents.

Es demana doncs la finalització d'aquest procés de reforma tècnica i administrativa, per tal d'adaptar-se ràpidament als canvis realitzats i poder establir nous canals de comunicació amb la ciutadania.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció avançada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 6.1.2, 6.1.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.1. MILLORAR L'ORGANITZACIÓ INTERNA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL D'ACORD AMB ELS PRNCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Acció: 6.1.2 Implantació de mecanismes d'actuació de caire transversal que permetin la coordinació entre les diferents àrees i seccions de l'Ajuntament implicats en serveis transversals, com per exemple, el medi ambient

Objectiu: Millorar l'eficiència i eficàcia de la gestió i de l'organització municipal

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: A partir de la reforma organitzativa que s'està duent a terme a l'Ajuntament, caldrà establir mecanismes per millorar la transversalitat de les diferents àrees i seccions, especialment en les temàtiques de caire ambiental.

Entre d'altres caldrà assegurar la coordinació per:

- Assegurar la defensa, conservació i millora del medi ambient, així com de la salut i la qualitat de vida de la ciutadania.

- Posar les bases per a una gestió ambiental a llarg termini, de manera que el tractament simptomàtic dels problemes immediats no entrebanqui iniciatives coherents amb els principis del desenvolupament sostenible, les quals requereixen períodes temporals més amplis de gestió i adaptació.

Una de les alternatives per a implantar la coordinació transversal podria ser la posada en marxa d'un organisme gestor, tècnic i administratiu, a fi d'avançar en la necessària integració de les polítiques sectorials del municipi des de la perspectiva de la sostenibilitat.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 6.1.1, 6.1.4, 6.1.5

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.1. MILLORAR L'ORGANITZACIÓ INTERNA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL D'ACORD AMB ELS PRNCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Acció: 6.1.3 Continuació en el desenvolupament i millora de l'actual Sistema d'Informació Geogràfica (SIG)

Objectiu: Disposar d'informació (cartogràfica) del municipi amb una única eina centralitzada i fàcilment actualitzable per cada àrea o secció

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Un SIG és una eina que permet centralitzar la informació associada a diferents departaments i àrees que afecten a una mateixa variable puntual (activitat, punt d'aigua...) o territorial (finca, pla parcial, ...), a la vegada que facilita el procés d'actualització de la informació.

Actualment, l'Ajuntament de Tortosa ja disposa d'una unitat que treballa en el SIG de la ciutat, però es creu necessari potenciar les dades que actualment disposa i mantenir un sistema continuat d'actualització i millora.

De manera genèrica es proposa disposar de tota aquella informació rellevant i útil per la gestió del municipi en l'eina SIG. Concretament, entre d'altres, es proposa disposar de la següent informació:

- Censar les empreses que desenvolupen la seva activitat al municipi i la informació associada a les mateixes en termes de: estat de llicència d'activitats, aigua, residus, fonts d'energia, classificació segons la Llei 3/98, etc..
- Registre de totes les denúncies, queixes i incidències ambientals, classificades per categories i localitzades en el territori. Aquesta localització geogràfica, permetrà discernir quins són els punts de la ciutat on s'hi acumulen més incidències per tal de poder prioritzar la localització de les actuacions i les mesures correctores. Les principals incidències a que s'haurien de registrar en aquest sistema són:
 - Abocaments il·legals de residus
 - Denúncies per sorolls o vibracions
 - Denúncies per males olors
 - Abocaments d'aigües residuals
 - Actes vandàlics en els contenidors, arbrat o mobiliari urbà
 - Incendis
 - Informació relativa als parcs, jardins i zones enjardinades, i de diferents elements del mobiliari i arbrat viari.

Tota aquesta informació gestionada amb una mateixa eina (SIG) permetrà una millor resolució de les problemàtiques associades, així com una major disponibilitat d'informació de cara a la planificació de les actuacions municipals.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: GUMTSA EMSP

Estat execució: Acció en curs

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.1. MILLORAR L'ORGANITZACIÓ INTERNA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL D'ACORD AMB ELS PRNCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Acció: 6.1.4 Utilització de les tecnologies de la informació per millorar la comunicació entre l'administració municipal i la ciutadania

Objectiu: Optimitzar els processos administratius, tant interns com externs

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Les tecnologies de la informació i la comunicació són un bon instrument tant per facilitar i millorar el servei que l'Ajuntament ofereix a la ciutadania, com per la pròpia gestió de l'organització en la millora dels processos organitzatius.

En el marc de la Llei 11/2007, d'accés de la ciutadania a l'administració electrònica, entre d'altres accions, l'administració electrònica implantada a l'Ajuntament ha de permetre:

- Establir mecanismes per a la recollida de queixes i suggeriments de la ciutadania.
- Millorar o reconvertir els mitjans actuals de comunicació Ajuntament-ciutadania i/o la creació de nous (email, sms, entre d'altres) .
- Establir la informatització de processos i actuacions de l'Ajuntament.

En definitiva es tracta d'avançar en la reducció i l'agilització dels tràmits administratius, per tal de simplificar els processos de relació i comunicació entre els poders públics locals i la ciutadania.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fons finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta

Termini: Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.2. UNA GESTIÓ MUNICIPAL MÉS SOSTENIBLE

Acció: 6.2.1 **Implantació de sistemes de gestió ambiental en les dependències municipals**

Objectiu: Fomentar les bones pràctiques ambientals a l'Administració local

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: L'administració local ha de desenvolupar campanyes de sensibilització ambiental a la població i ha d'implementar mesures que tinguin per objectiu la racionalització de l'ús dels recursos naturals.

En aquest sentit doncs, es proposa que l'Ajuntament apliqui mesures específiques a la seva organització i als edificis públics amb l'objectiu de donar exemple i fomentar les bones pràctiques ambientals.

Es proposa implantar sistemes de gestió ambiental, certificats d'acord amb la norma ISO-14000 o el sistema EMAS als serveis i dependències municipals.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: ICAEN FNCA ACA

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Llarg (6 a 10 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.2. UNA GESTIÓ MUNICIPAL MÉS SOSTENIBLE

Acció: 6.2.2 Incorporació de criteris de compra i contractació pública ambientalment correcta i socialment responsable

Objectiu: Fomentar les bones pràctiques ambientals a l'administració local

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Es proposa que l'Ajuntament aposti per la implantació de criteris i bones pràctiques relacionades amb la compra ambientalment correcta i socialment responsable, en els diferents àmbits que abasta l'administració local, com poden ser:

- Contractes de consultoria: per exemple puntuant les empreses que disposen d'un sistema de responsabilitat social implantat, que promouen la igualtat d'oportunitats o contracten treballadors discapacitats en un percentatge superior al 2% de la plantilla (RD27/2000, de 14 de gener).
- Contracte de subministraments: de forma anàloga al punt anterior.
- Contracte de serveis i compres: per mitjà de la instal·lació de màquines de *vending* que utilitzen productes de comerç just. De forma similar es pot aplicar als lots de Nadal, objectes de regal, servei de neteja dels edificis, compra de roba de treball, maquinària, material d'ofimàtica, entre d'altres.
- Celebració de festes populars i actes públics: la utilització de productes ecològics i/o comerç just.
- Contracte d'obres.
- Concessions.
- Convenis, per exemple amb la col·laboració amb entitats sense ànim de lucre per dur a terme actuacions concretes.
- Subvencions i ajuts, finançant projectes presentats per entitats en les línies de subvenció establertes anualment per l'administració.

Per facilitar la implantació d'aquests criteris es proposa establir un protocol segons el qual es fixi:

- la puntuació favorable als diferents serveis externalitzats de l'Ajuntament.
- es detalli en una guia quins són els criteris dels materials a comprar i quins productes ho compleixen.
- la prioritització de la compra de materials i productes reciclats i reciclables

En aquest sentit pot ser d'utilitat consultar la Guia Carpe de Consum Responsable de la Unió Europea, el Manual PROCURA. Guia per a la compra pública sostenible (International Council for Local Environmental Initiatives (ICLEI), 2007), la Guia de compres públiques ambientalment correctes (Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient, 2000), o el Manual de compra verda de material d'oficina i equipaments informàtics (elaborat per la Universitat Autònoma de Barcelona).

Pla d'acció local contra el canvi climàtic: √

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable:

Altres Agents implicats:

Estat execució:

Observacions:

Grau de prioritat: Alta

Termini: Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 6.2.3

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 6. TORTOSA, EVOCA PER LA SOSTENIBILITAT

Programa: 6.2. UNA GESTIÓ MUNICIPAL MÉS SOSTENIBLE

Acció: 6.2.3 Implantació de bones pràctiques en l'ús de materials i consumibles en la gestió municipal

Objectiu: Prevenir i minimitzar la generació de residus en la gestió municipal

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Es proposa implantar bones pràctiques relacionades amb l'ús i destí final dels aparells, consumibles, articles de papereria i oficina, així com d'altres materials d'ús habitual en les dependències municipals, per fomentar el reciclatge i la reutilització.

L'elaboració un manual/tríptic de bones pràctiques relacionades amb l'ús responsable i el consum del material habitual a les dependències municipals (aparells, consumibles, articles de papereria i oficina, i d'altres) pot ser una mesura de difusió efectiva.

Actualment existeixen diverses guies i fonts d'informació que poden proporcionar idees i suggeriments adaptables al cas de Tortosa. Es recomanen els següents documents:

- Guia 6 Les festes més sostenibles (2001), de la col·lecció de Guies d'Educació Ambiental de l'Ajuntament de Barcelona.

- Guia de prevenció i reciclatge dels residus de les fires de Catalunya:arquitectures efímeres (2006), publicada per l'Agència Catalana de Residus (l'ARC).

- Xarxa compri reciclat, que ofereix consultar on-line un Catàleg de productes reciclats/reciclables, en el qual es pot trobar una base de dades exhaustiva de subministradors i de productes reciclats/reciclables agrupats per categories de productes.

- Agència Catalana de Residus disposa d'una línia d'ajuts en temes de prevenció de residus, per exemple per implantació de la fracció orgànica dels residus municipals (FORM), ambientaltització de fires i festes, millora deixalleria, entre d'altres.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: ARC

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat:

Alta

Termini:

Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 6.2.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.1. FOMENTAR L'ASSOCIACIONISME

Acció: 7.1.1 Actualització del cens d'associacions municipals

Objectiu: Conèixer les entitats i associacions locals

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Aquesta acció proposa dues actuacions molt concretes i específiques.

En primer lloc, realitzar una actualització de l'actual cens d'associacions per tal d'obtenir les dades de contacte de les entitats i poder conèixer les persones involucrades.

En segon lloc, es proposa realitzar una campanya informativa enfocada a les entitats existents, i les que es puguin crear, per tal de fer conèixer l'existència d'aquest cens i dels avantatges de formar-ne part.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: EL

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: L'Ajuntament està posant-se en contacte amb totes les associacions municipals per tal d'actualitzar el cens.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.1.2, 3.3.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.1. FOMENTAR L'ASSOCIACIONISME

Acció: 7.1.2 Fomentar l'associacionisme al municipi

Objectiu: Fomentar l'associacionisme a la ciutat

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: L'Ajuntament ha de realitzar una aposta clara per a fomentar la participació ciutadana, per tal d'aconseguir una millora de la cohesió social i poder establir canals de diàleg i coneixement de la realitat del municipi.

El foment de l'associacionisme és un mecanisme per a fomentar la participació ciutadana i, per aquest motiu, es recomana la creació de la figura de dinamitzador i impulsor de l'associacionisme.

Aquesta persona serà també l'encarregada d'establir ponts de comunicació i interlocució entre l'administració i les associacions municipals, fomentar la realització de processos participatius i convertir-se en una figura de relació entre la ciutadania i l'administració local.

Finalment, és també important potenciar la participació de les persones novingudes en el teixit associatiu de la ciutat. Seria interessant aconseguir no només la participació d'aquestes persones a través d'organitzacions sectorials pròpies, sinó també en la participació de les entitats ja existents amb l'objectiu d'incidir en la integració.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: La pàgina web de l'Ajuntament disposa d'un llistat de totes les associacions existents al municipi, així com les dades de contacte, que caldrà actualitzar.

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.1.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.2. POTENCIACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Acció: 7.2.1 **Aprofitar els processos participatius realitzats per desenvolupar-ne de nous**

Objectiu: Potenciar els processos participatius al municipi

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Tot i que Tortosa no disposa d'una llarga i àmplia experiència en processos participatius, en els darrers anys s'han començat a desenvolupar aquest tipus d'accions.

El procés 'Joves i Natura 2008' va suposar una primera experiència que relacionava la natura amb la joventut. Aquest procés va permetre la realització d'activitats i fomentar el coneixement entre les persones, la cohesió social i, va suposar a més, el descobriment del ric entorn natural de Tortosa.

El procés participatiu iniciat amb la redacció de l'Agenda21 i el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible han estat altres exemples. En aquest cas, a més, aquest procés ha suposat la realització de diversos fòrums oberts al conjunt de la ciutadania on s'ha permès aportar idees i propostes concretes que s'han pogut tenir en compte.

L'Ajuntament ha de buscar doncs, altres temàtiques d'interès per a la ciutadania o per un sector concret per a la realització de nous processos.

La participació ciutadana s'ha d'entendre com un input en el disseny, debat i concreció de noves mesures i polítiques locals i com un benefici per a la presa de decisions de l'àmbit local.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament:

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: EL

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.2.3

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.2. POTENCIACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Acció: 7.2.2 **Proporcionar recursos per tal que el Consell Local de Joves pugui realitzar activitats i sigui un element de comunicació entre el jovent i l'administració municipal**

Objectiu: Fomentar la participació de la joventut en les activitats i presa de decisions

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Tortosa compta amb un Consell Local de Joves formalment constituït. Això ha comportat una millora de la participació de la joventut del municipi però sobretot ha suposat l'obertura d'un canal de comunicació entre el jovent i l'Ajuntament.

Actualment però, aquest Consell es troba aturat i sense capacitat d'acció.

Per tal d'evitar la seva desaparició i haver de reiniciar el procés des de zero més endavant, l'Ajuntament ha de donar un impuls a la continuïtat i buscar altres organismes que puguin proporcionar recursos i assessorament, per exemple el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Es proposa la creació d'una figura que realitzi funcions de coordinació entre les entitats que formen part del Consell i desenvolupi les tasques del dia a dia de funcionament del Consell.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ EL

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.2. POTENCIACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Acció: 7.2.3 Potenciar la creació de consells locals en diverses temàtiques i àmbits

Objectiu: Afavorir la participació ciutadana en temes polítics, econòmics, culturals, socials i ambientals del municipi

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Aquesta acció proposa la creació de Consells municipals sectorials, així com la potenciació dels existents, amb la finalitat d'afavorir la participació ciutadana en tots els àmbits (polític, econòmic, cultural, social i ambiental) al municipi.

Entre d'altres, es proposa valorar la idoneïtat i oportunitat de crear i/o potenciar diferents Consells de Ciutadania.

De totes maneres però és important dotar als Consells municipals de responsabilitats i capacitat per realitzar propostes que puguin ser desenvolupades. S'ha d'evitar doncs la creació d'òrgans consultius que deriven cap a consells ineficaços i provoquin el desencantament de la ciutadania en general i dels seus participants en particular.

Actualment estan en funcionament el Consell local de Joventut i el Consell de la Gent Gran, i està previst posar en marxa el Consell de Mobilitat.

Amb això, es proposa donar continuïtat al Consell de Participació de l'A21, passant-se a anomenar Consell de Sostenibilitat, per tal de fer el seguiment del desplegament del PALS i, en cas que així es consideri, ser un òrgan de consulta sobre els temes ambientals al municipi.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament:

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ EL

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Baixa **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.1.1; 7.1.2;

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.2. POTENCIACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Acció: 7.2.4 **Realització d'enquestes ciutadanes de valoració dels serveis al municipi**

Objectiu: Conèixer la percepció de la ciutadania vers els serveis ambientals del municipi

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Una manera de sistematitzar la recollida de l'opinió i la percepció de la ciutadania vers els serveis municipals és mitjançant enquestes.

Així, es proposa la realització d'enquestes que proporcionin informació quantitativa en diversos aspectes relacionats amb els serveis, especialment els de gestió pública local (residus, neteja, serveis socials, centres culturals, espai públic, etc.). Els aspectes a analitzar serien:

- La percepció dels serveis del municipi. L'objectiu d'aquest apartat és mesurar l'opinió de la ciutadania sobre determinats aspectes del municipi i analitzar la seva evolució al llarg del temps.
- La valoració de la qualitat dels serveis prestats per l'Ajuntament. En aquest cas, l'objectiu és conèixer la valoració que fa la ciutadania dels serveis.

Per analitzar-ne l'evolució temporal, caldrà determinar unes preguntes fixes que es repeteixin en cada consulta. Les variacions de l'opinió de la ciutadania permetrà, entre d'altres, valorar l'efectivitat de les mesures preses per l'Ajuntament així com la seva prioritització.

Així mateix, aquesta enquesta pot incloure preguntes addicionals, de forma puntual o permanent, en funció de problemàtiques específiques o qüestions no previstes que puguin sorgir.

Aquestes enquestes, les quals caldrà realitzar anualment o com a màxim bianualment, representaran una nova via de consulta a la ciutadania.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): 2.000

Cost manteniment (€/any): 12.000

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable:

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions: Està previst fer unes breus enquestes a través del Servei d'Atenció al Ciutadà (SAC)

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.3. IMPULS DE L'EDUCACIÓ, LA COMUNICACIÓ I LA SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

Acció: 7.3.1 **Creació de l'Oficina de l'Agenda 21 de Tortosa**

Objectiu: Facilitar el desplegament i seguiment de l'Agenda 21

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Aquesta Oficina, de caire transversal tindrà com objectiu el desplegament de totes les accions i programes que es derivin de l'Agenda 21. També realitzarà el seguiment del grau de compliment del Pla d'acció, l'actualització dels indicadors ambientals, etc..

Així mateix podrà portar a terme tasques de secretariat en l'organització de jornades, activitats, festes, ...

A banda de les tasques directament relacionades amb el desenvolupament de l'Agenda 21, l'Oficina 21 podrà assumir altres tasques d'atenció al públic, esdevenint un equipament obert a tothom, on els veïns i les veïnes de Tortosa puguin obtenir la informació i assessorament necessàries per a conèixer els recursos i les bones pràctiques a aplicar davant els reptes de la sostenibilitat en matèria de medi ambient.

En concret les funcions de l'Oficina 21 són:

- Desenvolupar tasques d'impuls i coordinació amb els òrgans locals del procés d'Agenda 21, dirigits a la consecució d'un desenvolupament sostenible a nivell local.
- Convertir-se en el centre d'informació a empreses i particulars sobre millores pràctiques, tecnologies i productes existents, ajudes, subvencions, normatives.
- Impuls i coordinació de campanyes d'educació i conscienciació ciutadana en matèria de medi ambient.
- Coordinar-se amb els sectors econòmics i les entitats del municipi així com altres administracions que tinguin iniciatives en aquest àmbit.
- Oferir un espai on les persones puguin aportar i intercanviar idees per anar avançant en el camí de la sostenibilitat.
- Revisar i mantenir actualitzat el Pla d'Acció del municipi, així com donar i buscar suport per desenvolupar el pla d'acció.
- Interpretació i difusió del sistema d'indicadors ambientals.

Aquest servei pot ser gestionat per part d'una empresa externa o una empresa municipal creada ad hoc que podria assumir també altres funcions (informació ambiental, campanyes, ...)

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu **Cost manteniment (€/any):** 54.000

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció iniciada

Observacions: El cost de manteniment de l'Oficina de l'Agenda21 inclou la contractació d'un tècnic a 35h/setmana. El preu però no inclou ni la creació d'un espai per a l'Oficina de l'Agenda21 ni tampoc les despeses relacionades amb les seves tasques, com per exemple, realització de cursos, formació o tallers, difusió i informació, etc.

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.3.2

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.3. IMPULS DE L'EDUCACIÓ, LA COMUNICACIÓ I LA SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

Acció: 7.3.2 Difusió i accessibilitat a la ciutadania dels resultats dels indicadors ambientals al municipi

Objectiu: Informar a la ciutadania sobre la qualitat ambiental del municipi

Àmbit: Organització Municipal

Descripció: Es proposa informar periòdicament sobre la qualitat dels vectors ambientals del municipi. En aquest sentit es proposen dues actuacions.

En primer lloc informar específicament sobre la qualitat de l'aigua i de l'aire (contaminació atmosfèrica, soroll i olors), la generació de residus i els mecanismes de gestió i control existents, essent els canals bàsics d'informació:

- El butlletí municipal.
- La pàgina Web de l'Ajuntament.

En segon lloc, el Pla d'Acció Local de l'Agenda 21 incorpora un pla de seguiment basat en un sistema d'indicadors ambientals que s'hauran de calcular periòdicament i seran la referència sobre la qual es valorarà si el municipi avança cap a la sostenibilitat.

Es proposa que es realitzi una difusió, anualment, dels resultats d'aquests indicadors a través dels canals de comunicació de l'Ajuntament (butlletí municipal i pàgina web).

Aquesta difusió de la informació relativa als paràmetres ambientals pot introduir canvis en la percepció ciutadana envers la qualitat ambiental del municipi. A la vegada, la informació sobre els avenços de l'Agenda 21, transmetrà la idea de procés i evolució d'aquesta, i amb els gràfics de tendència es visualitzarà fàcilment cap a on evoluciona el municipi.

Tant la difusió com l'actualització dels indicadors es podria centralitzar des de la mateixa Oficina de l'Agenda 21, en cas que aquesta es crees.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Subjecte als canals de comunicació utilitzats per a la difusió dels resultats dels indicadors ambientals

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats: DMAH

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.3.1

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.3. IMPULS DE L'EDUCACIÓ, LA COMUNICACIÓ I LA SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

Acció: 7.3.3 **Elaboració d'un Pla d'Educació Ambiental a nivell municipal**

Objectiu: Educar i sensibilitzar la població des d'una perspectiva sostenible

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Cal redactar un Pla d'Educació Ambiental municipal que estableixi les estratègies, planifiqui i coordini les actuacions d'educació ambiental del municipi, alhora que posi de manifest la riquesa d'espais naturals d'interès i de patrimoni ambiental del municipi com a recurs educatiu.

D'aquesta manera es podrà integrar el conjunt de la formació i educació que es realitzi al municipi, incidint en aquells aspectes que es considerin prioritaris o més rellevants.

S'haurà de contemplar el manteniment i ampliació dels programes actuals d'informació i d'educació ambiental per a la ciutadania, en totes les seves edats, i la realització de campanyes en les següents temàtiques:

- l'estalvi d'aigua al municipi, adreçades a la ciutadania en general i a les activitats de les zones industrials.
- d'estalvi i eficiència energètica, i de promoció de les energies renovables, adreçades a la ciutadania en general i a les activitats de les zones industrials.
- per a la reducció dels sorolls de particulars i activitats.
- per la minimització dels comportaments incívics relacionats amb la neteja viària i la recollida selectiva.
- per la reducció de residus i per l'augment de la recollida selectiva.
- per a la reducció de residus i el correcte tractament d'aquests a les activitats de les zones industrials del municipi.
- per a la promoció i ús de mitjans de transport sostenibles en detriment del vehicle privat.
- per a incentivar els desplaçaments a peu i bicicletes a l'escola a partir de posar en pràctica iniciatives com el bus a peu.
- per al foment de compartir cotxe o *carpooling*.
- per a la promoció de la conducció eficient.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Tècnic i organitzatiu

Cost manteniment (€/any):

Subjecte als nombre de campanyes i cursos de formació que es realitzin

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció no iniciada

Observacions:

Grau de prioritat: Mitjana **Termini:** Mig (3 a 5 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS: 7.3.2; 7.3.4

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

Línia estratègica: 7. MUNICIPI PARTICIPATIU

Programa: 7.3. IMPULS DE L'EDUCACIÓ, LA COMUNICACIÓ I LA SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

Acció: 7.3.4 Traducció a diverses llengües les campanyes institucionals realitzades en el municipi

Objectiu: Difondre la informació municipal entre la població d'origen estranger

Àmbit: Participació, Comunicació i Educació

Descripció: Tortosa compta amb un important nombre de població d'origen estranger, que s'estima en més de 80 nacionalitats diferents.

La difusió d'informació i la realització de campanyes informatives és una de les funcions dels ajuntaments i, per tant, interessa l'establiment de mecanismes que assegurin una major difusió i un augment de l'eficiència d'aquestes campanyes.

Es proposa doncs que en el moment de publicar campanyes i realitzar difusions de bones pràctiques, per exemple, referent a la recollida selectiva d'escombraries, es publiquin també en altres llengües a banda de la catalana.

Pla d'acció local contra el canvi climàtic:

Cost inversió (€): Subjecte al nombre i tipologia d'accions a desenvolupar

Cost manteniment (€/any):

Fonts finançament: AJ

Estat finançament:

Entitat responsable: AJ

Altres Agents implicats:

Estat execució: Acció en curs

Observacions:

Grau de prioritat: Alta **Termini:** Curt (0 a 2 anys)

Interrelació amb altres accions del PALS:

Relació amb altres programes de l'Ajuntament:

Indicadors de seguiment:

4 PLA DE SEGUIMENT

4.1 DEFINICIÓ

El ritme de creixement urbà, el tipus d'activitat econòmica, els modes de transport, la gestió dels recursos naturals (aigua, energia, etc.) i els residus, l'estat de conservació del patrimoni natural, els serveis i l'atenció a les persones i la pròpia vitalitat associativa de la ciutadania són aspectes que defineixen el perfil del municipi i permeten valorar el desenvolupament amb criteris de sostenibilitat.

Tots aquests aspectes s'han tractat de manera detallada en els treballs d'anàlisi i diagnòstic municipal (documents I i II de l'Agenda 21 Local) i han servit com a dades de base per a planificar les estratègies i actuacions del Pla d'Acció Local per la Sostenibilitat de Tortosa.

La definició d'un conjunt de descriptors o indicadors ambientals, socials i econòmics tenen una gran importància en el procés de l'Agenda 21 de Tortosa, en la mesura que el seu seguiment continuat ha de permetre valorar l'evolució del municipi en el camí del desenvolupament sostenible, i intervenir, si es creu necessari, en la presa de decisions i en la revisió del Pla d'Acció Local (la Figura 1 mostra la relació del sistema d'indicadors amb el procés d'Agenda 21 local).

En el marc del pla de seguiment, es proposa crear l'Oficina de l'Agenda 21 de Tortosa. Aquesta Oficina, de caire transversal tindrà com objectiu el desplegament de totes les accions i programes que es derivin de l'Agenda 21. També realitzarà el seguiment del grau de compliment del Pla d'acció, l'actualització dels indicadors ambientals, entre d'altres.

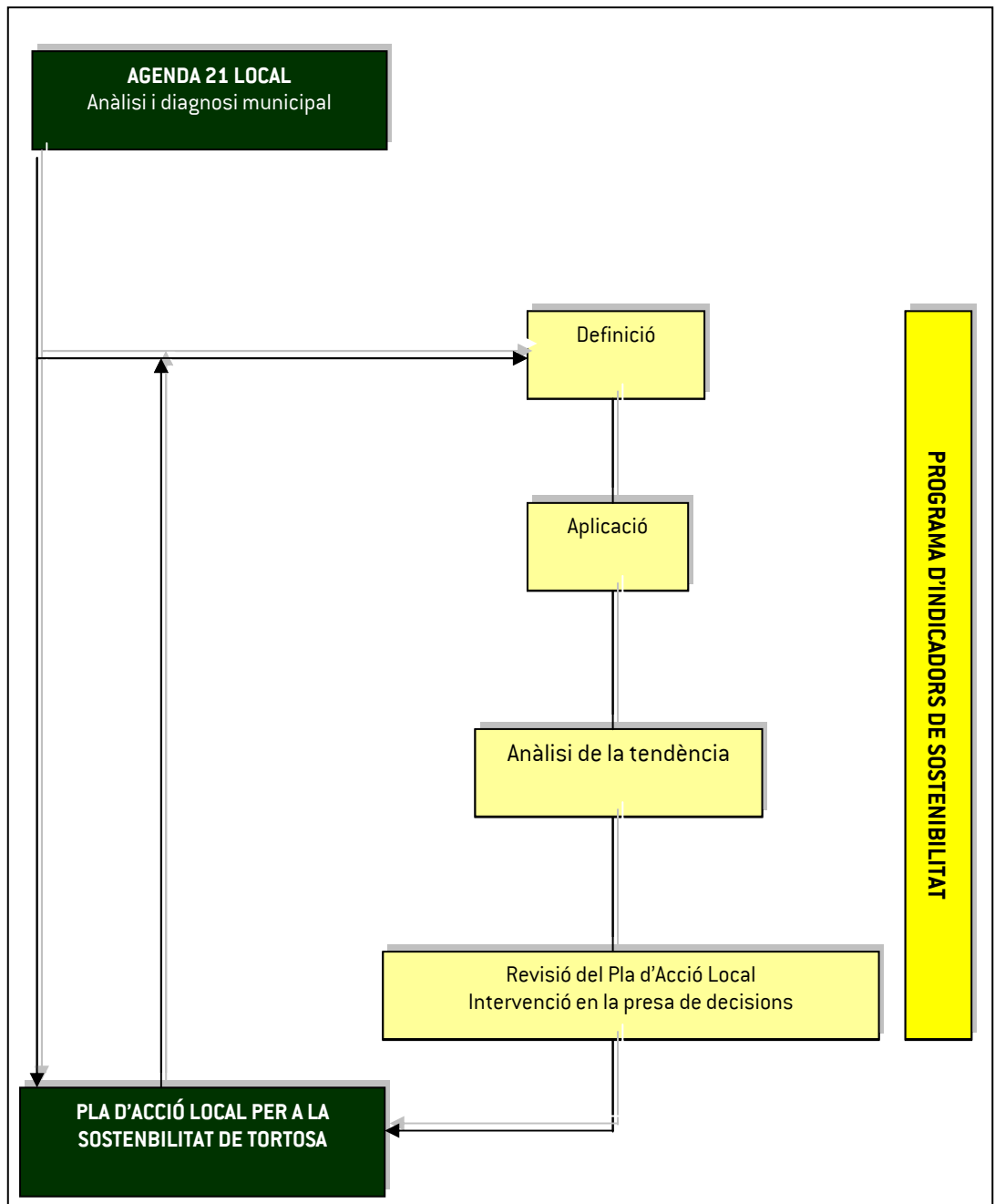
A banda de l'oficina de l'Agenda 21 es necessari disposar d'un òrgan de participació que dugui a terme el seguiment del desenvolupament del Pla d'Acció Local per la Sostenibilitat de l'Agenda 21. En aquest sentit, es preveu donar continuïtat al Consell de Participació de l'A21 que, amb l'objectiu d'impulsar i revisar l'evolució del desplegament de totes les accions i programes que es derivin de l'Agenda 21, realitzarà, entre d'altres, el seguiment del grau de compliment del Pla d'acció i l'actualització dels indicadors ambientals. Alhora es valorarà la possibilitat de que a banda del seguiment del desplegament de l'A21 aquest Consell sigui una reactivació del Consell Municipal de Medi Ambient.

4.2 OBJECTIUS

Els objectius generals del sistema d'indicadors de sostenibilitat són:

- Disposar d'un sistema de seguiment continuat que permeti avaluar el grau d'implantació del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat.
- Disposar d'una monitorització que permeti el seguiment de les polítiques i actuacions endegades en termes d'un desenvolupament sostenible.
- Disposar d'un sistema d'informació que pugui fer-se públic a tota la ciutadania
- Sintetitzar la informació recollida en l'Auditoria municipal en uns pocs paràmetres que, el seu seguiment continuat, permeti conèixer l'evolució del municipi en temes de sostenibilitat, i que sigui útil per a la presa de decisions de la política municipal.

Figura 1.- Procés d'implantació i seguiment d'un programa d'indicadors de sostenibilitat

4.3 SISTEMA D'INDICADORS DE SOSTENIBILITAT DEL MUNICIPI DE TORTOSA

1- Superfície forestal cremada

Descripció: Avalua la superfície de zona forestal cremada sobre el total de superfície forestal en un any determinat

Càlcul:

$$\left(\frac{\text{Superfície forestal cremada}}{\text{Superfície forestal total}} \right) \times 100$$

Tendència desitjada:

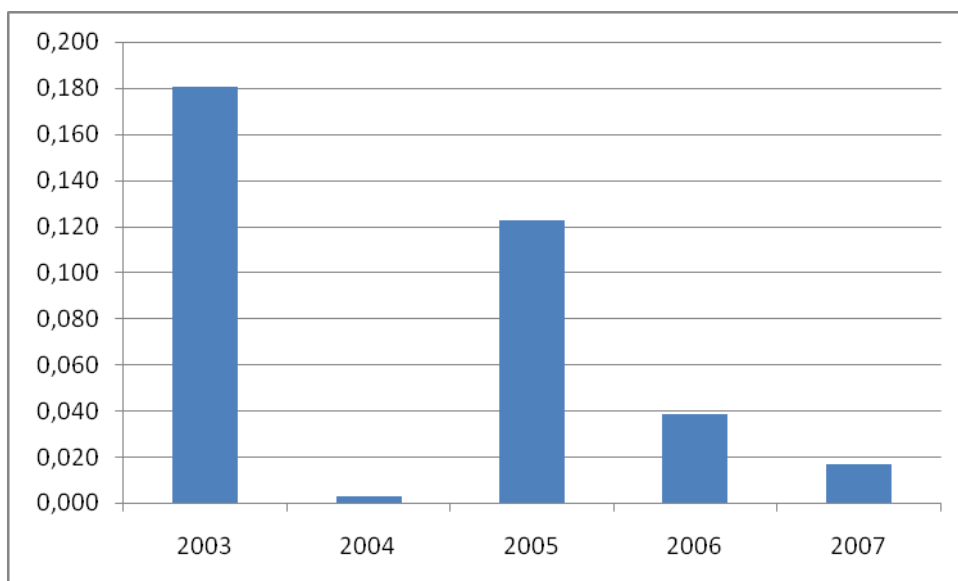
Fonts d'informació: Servei de prevenció d'incendis forestals de la Direcció General del Medi Natural i Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya (CREAF)

Periodicitat: Anual

Unitats: %

Evolució:

% superfície forestal cremada

Valoració:

Durant el període 2003-2007 s'observa una evolució descendent del percentatge de superfície forestal cremada, respecte del total de superfície forestal del municipi. No obstant, val a dir que els percentatges de superfície forestal cremada són en general força baixos. Es destaca el valor especialment baix corresponent a l'any 2004.

2- Dependència econòmica exterior

Descripció: Aquest indicador avalua el grau de dependència exterior per raons de treball. Reflexa les necessitats de mobilitat obligada que té el municipi, així com la fortalesa de l'economia local.

Càlcul:

$$\left(\frac{\text{Població ocupada que treballa al municipi}}{\text{Població resident ocupada}} \right) \times 100$$

Tendència desitjada:

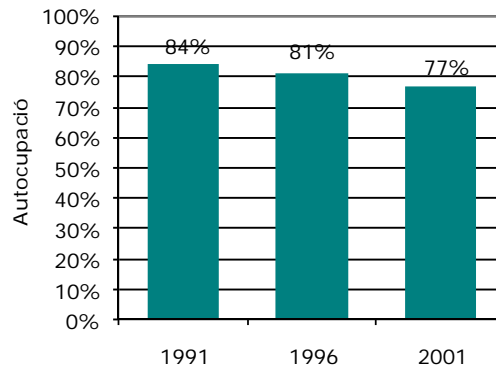

Fons d'informació: Institut d'Estadística de Catalunya

Periodicitat: Quinquenal

Unitats: %

Evolució:

Valoració:

Tot i que la tendència desitjada seria d'augment, el resultat de l'indicador mostra una disminució continuada des del 1991 a l'any 2001. Això significa que la població que treballa al municipi ha disminuït respecte el total de la població ocupada resident i, per tant, la dependència econòmica de Tortosa amb l'exterior ha augmentat.

3- Taxa d'atur

Descripció: Aquest indicador avalua la taxa d'atur, segons la població activa i segons la població compresa entre 15-64 anys.

La taxa d'atur sobre la població activa (Taxa d'atur 1), és un indicador estandarditzat que permet treballar i comparar amb altres municipis, o a nivell comarcal i de tot Catalunya. La taxa d'atur sobre el total de població compresa entre 15-64 anys (Taxa d'atur 2), tot i no ser comparatiu en d'altres municipis, dóna una idea més aproximada de la taxa d'atur real del municipi.

Com a subindicador es proposa avaluar l'atur femení.

Càlcul:

$$\text{Taxa d'atur 1: } \left[\frac{\text{Núm. aturats}}{\text{Població activa}} \times 100 \right]$$

Tendència desitjada:

$$\text{Taxa d'atur 2: } \left[\frac{\text{Núm. aturats}}{\text{Població entre 15-64 anys}} \times 100 \right]$$

Tendència desitjada:

Subindicador:

$$\left[\frac{\text{Núm. de dones aturades}}{\text{Núm. aturats}} \times 100 \right]$$

Tendència desitjada:

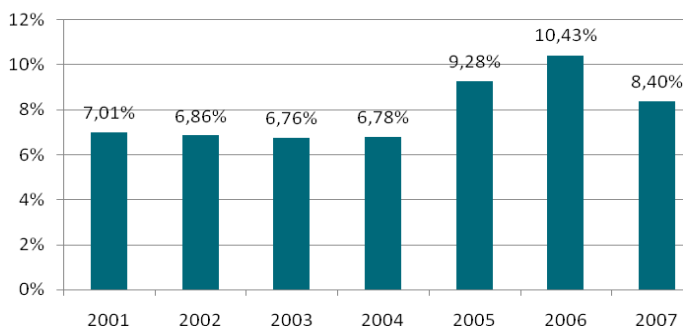
Fonts d'informació: Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Periodicitat: Anual

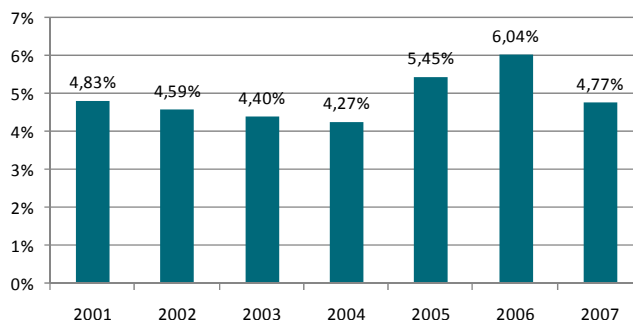
Unitats: %

Evolució:

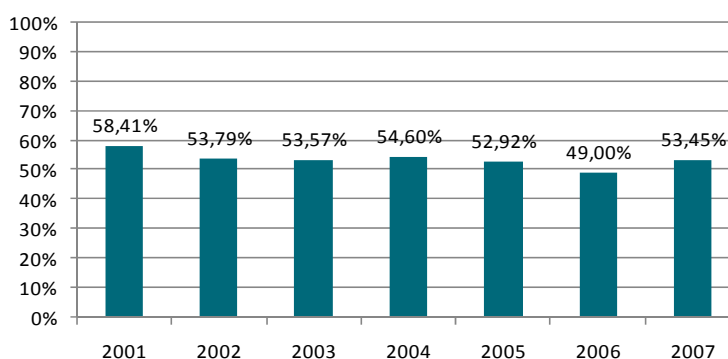
Taxa d'atur 1

Taxa d'atur 2

Subindicador: Taxa d'atur femení

Valoració:

La taxa d'atur 1 mostra un cert estancament en relació al nombre de persones en situació d'atur i la població activa en els primers anys del segle XXI. A partir de l'any 2005 i 2006 es produeix un lleuger augment, fins que l'any 2007 la taxa d'atur torna a disminuir. Aquest indicador té l'inconvenient d'utilitzar la població activa de l'any 2001, ja que no es disposa d'informació més actualitzada i, per tant, no es té en consideració l'augment de la població activa en els anys posteriors. Aquest fet comporta una distorsió en el resultat obtingut.

A diferència del cas anterior, la taxa d'atur 2 sí que té en consideració l'augment de la població en els anys però no realitza una distinció entre població activa i població inactiva. Això també comporta una certa distorsió en els resultats. De totes maneres, es pot observar uns resultats força similars a la taxa d'atur 1. S'observa un augment del nombre de persones en situació d'atur en els anys 2005 i 2006, mentre que la resta d'anys estudiats mostren un lleuger descens.

La tercera gràfica mostra la relació entre el nombre de persones en situació d'atur en funció del gènere. Tal i com es pot observar, en la majoria de casos l'atur femení és superior al masculí, excepte l'any 2006 quant el nombre de dones en situació d'atur és inferior al del nombre de homes. No obstant, s'observa que la incidència de l'atur en funció del gènere no és massa rellevant al municipi.

4- Desplaçament i mobilitat de la població

Descripció: Permet conèixer el tipus i l'estructura de la mobilitat interna i externa del municipi, avaluar el pes específic dels desplaçaments en vehicle privat.

Càlcul:

$$\left[\frac{\text{Nre. de desplaçaments en vehicle privat}}{\text{Nre total desplaçaments (peu+transport públic+vehicle privat)}} \right] \times 100$$

Tendència desitjada:

Mitjà i llarg termini

Fons d'informació:

Idescat: Dades de l'Enquesta de Mobilitat obligada (Només s'ha considerat l'EMO treball donat que l'EMO 2001 d'estudis només contempla la distribució per mitjans de transport de més de 16 anys)

Periodicitat:

Variable (segons EMO o alguna enquesta municipal)

Unitats:

%

Evolució: El valor de l'indicador per l'any 2001 va ser del 79,6 %.

Valoració:

El valor de l'indicador es força elevat, és a dir, el nombre de desplaçaments amb vehicle privat és molt elevat i per això s'hauria de tendir a la seva disminució.

5- Abastament d'aigua municipal

Descripció: Avalua el consum d'aigua que prové de la xarxa de subministrament municipal, així com les pèrdues registrades a la xarxa de distribució, i el consum total dels sectors domèstic, industrial i dels equipaments i serveis municipals.

Càlcul:

$$\frac{\text{Abastament d'aigua municipal (litres)}}{\text{Nre. d'habitants} \times 365 \text{ dies}}$$

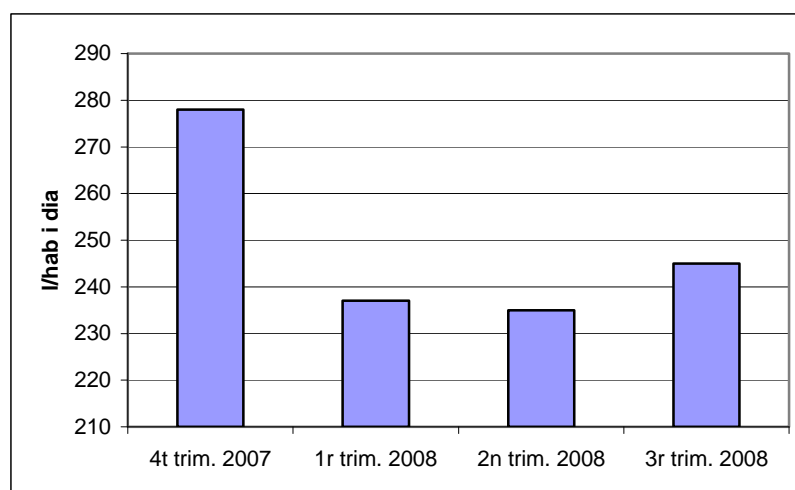
Tendència desitjada:

Mitjà i llarg termini

Fons d'informació:	EMSP, S.L.
Periodicitat:	Mensual i anual
Unitats:	Litres / habitant i dia

Evolució:

Valoració:

El Decret 84/2007 estableix com a dotació màxima 270 l/hab/dia. Per tant, durant el quart trimestre de 2007, el municipi de Tortosa es troba 8 l/hab/dia per sobre del màxim establert. Durant els 3 primers trimestres de 2008, s'està entre 25 i 35 l/hab/dia per sota del màxim establert.

6- Consum final d'energia

Descripció: Mesura el consum final d'energia considerant els diferents tipus d'energia consumits al municipi: energia elèctrica (EE), gas natural (GN), gasos liquats del petroli (GLP), combustibles líquids (CL) i energies de producció local (EPL).

L'indicador s'expressa en tep*/ habitant i any i en KWh/habitant i any.

*Tep = tones equivalents de petroli

Càlcul:

$$\frac{\text{Consum anual total d'energia (EE+GN+GLP+CL+EPL)}}{\text{Nre. d'habitants}}$$

Tendència desitjada:

Mitjà i llarg termini

Fonts d'informació:

Fecsa-Endesa: Dades de consums d'energia elèctrica
Gas Natural: Dades de consums de gas natural

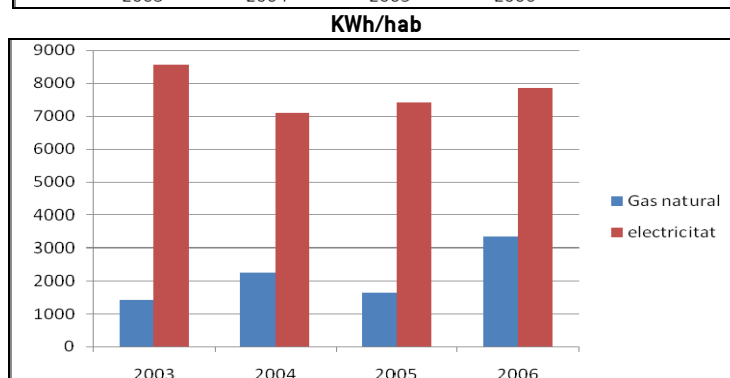
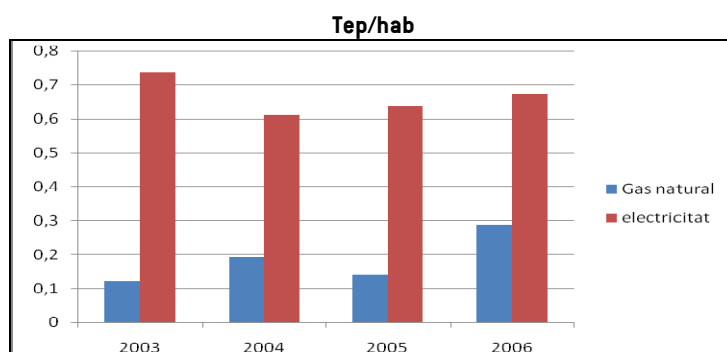
Periodicitat:

Anual

Unitats:

Tep/habitant i any. KWh/hab

Evolució:

Valoració:

Segons les dades disponibles s'observa que el consum de electricitat és més elevat que el de gas natural. El consum d'electricitat més elevat va ser el 2003 i des d'ençà ha anat augmentant progressivament fins a situar-se en 0,67 tep/hab/any l'any 2006. Pel que fa al gas natural el consum més elevat durant aquest període va ser l'any 2006 amb 0,28 tep/hab/any.

7- Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle

Descripció: Estimació del volum d'emissions dels principals contaminants atmosfèrics que contribueixen a l'efecte hivernacle. Per al càlcul de l'indicador s'avaluen de manera independent els següents contaminants: CO₂, NO_x i CH₄.

Càlcul:

Emissions anuals de contaminant per habitant

$$\frac{\text{Kg d'un contaminant}}{\text{Nre. d'habitants}}$$

Tendència desitjada:

Mitjà i llarg termini

Fonts d'informació: Estimació a partir de les dades energètiques de l'indicador 6, i els factors d'emissió de contaminants segons focus d'emissió i tipus de combustibles.

Periodicitat: Anual

Unitats: Kg contaminant / habitant i any

Evolució: El valor de l'indicador s'ha calculat per l'any 2006, el valor del qual per a cada contaminant es recull a continuació:

Contaminant	kg/hab
CO ₂	5.261,71
CH ₄	0,97

Valoració:

8- Recuperació de residus municipals

Descripció: Avalua el percentatge de residus municipals de gestió pública recuperats respecte al total de residus municipals produïts. Es considera un residu recuperat aquell que a partir d'un conjunt d'operacions (reciclatge, reutilització, compostatge) torna a ser aprofitat, totalment o parcialment.

Càlcul:

$$\left[\frac{\text{Tones anuals de residus municipals recuperats}}{\text{Tones anuals de residus municipals produïts}} \right] \times 100$$

Tendència desitjada:

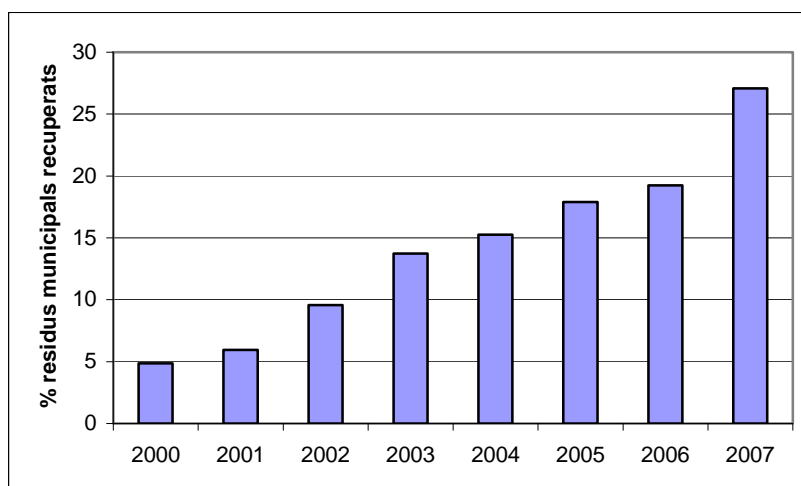
Curt i mitjà termini

Fonts d'informació: Ajuntament

Periodicitat: Anual

Unitats: %

Evolució:

Valoració:

La tendència de recuperació de residus municipals és clarament ascendent i ho fa a bon ritme. No obstant, el Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya (PROGREMIC) marca unes fites d'un 45% d'aprofitament material. Per tant, les dades de valorització estan per sota del que seria desitjable.

9- Utilització de les deixalleries municipals

Descripció: Avalua l'ús de la deixalleria municipal per part de la ciutadania, a partir de determinar el nombre d'entrades de materials realitzades per la població local en relació amb la població total del municipi.

Càlcul:

$$\frac{\text{Nre. d'entrades de material a la deixalleria}}{\text{Població total del municipi}}$$

Tendència desitjada:

Fonts d'informació: Ajuntament

Periodicitat: Anual

Unitats: Nombre d'entrades / habitants i any

Evolució: De gener a octubre de 2008 va haver-hi un total de 3.720 entrades de material. La qual cosa representa 0,104 entrades per habitant i any (compte: com ja s'ha dit, no s'han considerat els 2 últims mesos de l'any).

Valoració:

El nombre d'entrades per habitant i any es considera baix.

10- Recuperació de residus industrials

Descripció: Avalua el percentatge de residus industrials recuperats respecte al total de residus industrials produïts. Es considera un residu recuperat aquell que a partir d'un conjunt d'operacions (reciclatge, reutilització, compostatge) torna a ser aprofitat, totalment o parcialment.

Per al càlcul d'aquest indicador es consideren els residus industrials registrats a la declaració anual de l'Agència dels Residus de Catalunya que provenen d'activitats industrials.

Càlcul:

$$\left(\frac{\text{Residus industrials produïts i recuperats}}{\text{Total de residus industrials produïts}} \right) \times 100$$

Tendència desitjada:

Fonts d'informació:

Agència de Residus de Catalunya
Idescat: Nombre d'indústries

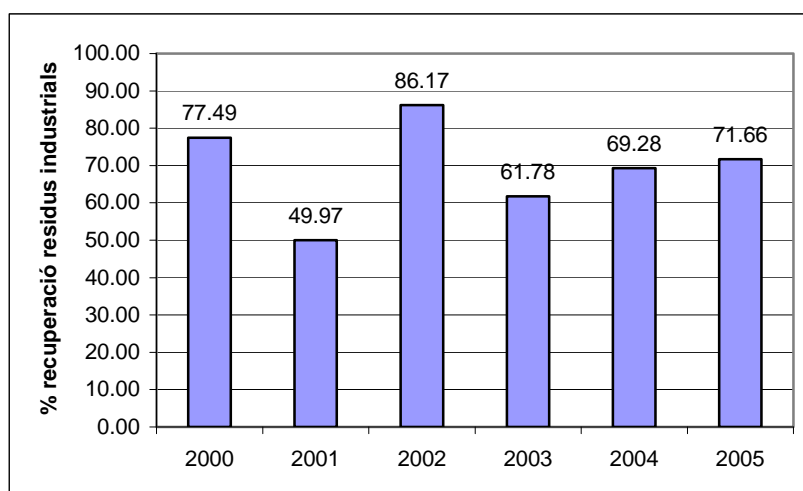
Periodicitat:

Anual

Unitats:

%

Evolució:

Valoració:

Com es pot observar, la tendència de valorització dels residus industrial ha disminuït lleugerament durant el període 2000-2005, tot i que amb un mínim l'any 2001 i un màxim l'any 2002.

11- Protecció d'espais d'interès natural

Descripció: Avalua la superfície d'espais d'interès natural del municipi que disposen d'algun tipus de protecció en relació a la superfície dels espais d'especial valor ecològic del municipi

Pel càlcul de la superfície d'espais protegits s'ha tingut en compte els espais de la Xarxa Natura 2000 de la Serra de Cardó-El Boix i del Sistema prelitoral meridional i les zones humides donat que són les figures de protecció amb més superfície i que inclouen la resta d'espais protegits (Parc Natural, Reserva Natural Parcial, Reserva Natural de Fauna Salvatge i espais del PEIN).

Pel càlcul dels espais d'especial valor ecològic s'han tingut en compte els sòls de protecció especial i territorial de l'avantprojecte del PTP de les Terres de l'Ebre al municipi.

Càlcul:

$$\frac{\text{Sup. d'espais naturals amb algun tipus de protecció}}{\text{Sup. Total d'espais d'especial valor ecològic}} \times 100$$

Tendència desitjada:

Curt i mitjà termini

Fonts d'informació:	Departament de Medi Ambient i Habitatge, DPTOP i Ajuntament de Tortosa.
----------------------------	---

Periodicitat:	Anual
----------------------	-------

Unitats:	%
-----------------	---

Evolució:

El valor de l'indicador és 47,64 %.

Valoració:

Gairebé la meitat dels espais d'especial valor ecològic del municipi es troben sota alguna figura de protecció i, tot i que es considera prou elevada, caldria tendir al seu augment.

lavola

Serveis per a la sostenibilitat

apt. corr. 144
av. Roma, 252-254
08560 Manlleu
tel. 93 851 50 55
fax 93 851 50 56

c. Correu, 2, 1r
08800 Vilanova i la Geltrú
tel. 93 811 51 15
fax 93 811 51 38

c. Pamplona, 96, Local 18
08018 Barcelona
tel. 93 356 81 60
fax 93 356 81 62

info@lavola.com
www.lavola.com